

**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ
(Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.)**

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ Δ.Σ.

Αθήνα, 14.06.2017

ΑΡΜΟΔΙΕΣ Δ/ΝΣΕΙΣ: 1. ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ & ΑΓΟΡΑΣ
2. ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
3. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΑΛΙΕΙΑΣ
4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Αρ. Πρωτ.: 31940

ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ : ΔΗΜΟΣΙΟ
ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Προς: Ως Πίνακας Διανομής

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 31940/06.04.2017 ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ -

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ 2017

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ, ΛΟΙΠΩΝ
ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ & ΜΕΤΡΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΝ. (ΕΕ) 1307/2013 & 229/2013**

Έκδοση	Ημερομηνία	Εκδότης	Υπεύθυνος Σύνταξης
1	06.04.2017	Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.	Δ/νη Άμεσων Ενισχύσεων & Αγοράς
2	09.06.2017	Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.	Δ/νη Άμεσων Ενισχύσεων & Αγοράς
3	14.06.2017	Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.	Δ/νη Άμεσων Ενισχύσεων & Αγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	ΟΡΙΣΜΟΙ	8
2	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΟΣ)	13
2.1	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	13
2.2	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	15
3	ΕΝΙΑΙΑ ΑΙΤΗΣΗ	18
3.1	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	19
3.2	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ – ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ.....	20
3.3	ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ.....	21
3.4	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	21
3.5	ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΠΡΟΦΑΝΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ	22
3.6	ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	23
3.7	ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	23
3.7.1	ΠΡΟΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΝΙΑΙΑ ΑΙΤΗΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	24
3.7.2	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	26
3.7.3	ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΧΡΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ	29
3.7.3.1	ΧΡΗΣΗ ΜΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ	29
3.7.3.2	ΧΡΗΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ	30
3.8	ΜΕΤΡΑ – ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ (Π.Δ.) ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	32
4	ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ – ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ	34
4.1	ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΓΗΣ.....	34
4.2	ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ - ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ.....	34
4.3	ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	35
4.4	ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΑ ΜΕ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΠΙΟΥ ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΑ.....	36
5	ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	37
5.1	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	37
5.2	ΕΝΕΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΟΣ	37
5.3	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	39
5.3.1	ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	39
5.3.2	ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	39
5.3.3	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΟΠΟΙΗΣΗ	39
5.3.4	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	40
5.3.5	ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	41
5.3.6	ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	42
5.3.7	ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	43
5.3.7.1	Ενστάσεις ή δικαστικές αποφάσεις	43
5.3.7.2	Ανάκτηση αδικαιολογήτως χορηγηθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης ή αύξησης της αξίας τους.....	43
5.4	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΩΦΕΛΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ («ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ»)	44
5.4.1	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ.....	44
5.4.2	ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	44
5.4.3	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΩΝ.....	44
5.4.3.1	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ	45
5.4.3.2	ΥΠΑΡΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	46
5.4.3.3	ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ	47
5.5	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΝΕΑΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ («ΝΕΟΙ ΓΕΩΡΓΟΙ»).....	48

5.5.1	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	48
5.5.2	ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	49
5.6	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΜΙΚΡΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ.....	50
5.6.1	ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΑΠΕΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	50
5.6.2	ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ	50
5.6.3	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	50
5.7	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	51
5.8	ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ	52
6	ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ.....	53
7	ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	54
7.1	ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ.....	55
7.1.1	ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ	55
7.1.2	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ.....	55
7.2	ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ	57
7.2.1	ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ, ΤΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	57
7.2.2	ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ).....	58
7.2.2.1	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	58
7.2.2.2	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΚΤΑΣΕΩΝ	58
7.2.2.3	ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΣΤΡΕΜΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ	59
7.2.2.4	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ (ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ, ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ).....	60
7.2.2.5	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΓΙΑ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ, ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΝΕΑΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΕΣ.....	61
7.2.2.6	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ.....	61
7.2.2.7	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΠΛΗΝ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ- ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣ	62
7.2.2.8	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ.....	62
7.2.3	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	63
7.2.3.1	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	63
7.2.3.2	ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	63
7.2.3.3	ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ	63
7.2.3.4	ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΟΝΙΜΟΥΣ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΥΣ	64
7.2.3.5	ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ.....	64
7.2.3.6	ΜΕΓΙΣΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	64
7.2.3.7	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	65
7.3	ΚΥΡΩΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ	65
8	ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ.....	67
8.1	ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ	67
8.2	ΕΠΙΒΟΛΗ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΩΝ.....	68
8.3	ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	68
9	ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ.....	70
10	ΦΥΣΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ	71

Σύμφωνα με:

A. Τις διατάξεις:

α) των άρθρων 13 μέχρι και 29 του ν. 2637/1998 (Α'200) «Σύσταση Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων», όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με το άρθρο 4 του ν. 2732/1999 (ΦΕΚ 154 Α'), το άρθρο 24 του ν. 2945/2001 (ΦΕΚ 223 Α') και το άρθρο 29 παρ. 1-8 του Ν. 3147/2003 (ΦΕΚ 135/Α'/03).

β) της παρ.2 του αρ.62 του νόμου 4235/2014 «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

B. Τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ.:

1. 2017/807 κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με παρέκκλιση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014 όσον αφορά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ενιαίας αίτησης, των αιτήσεων ενίσχυσης ή των αιτήσεων πληρωμής, την καταληκτική ημερομηνία για την κοινοποίηση των τροποποιήσεων της ενιαίας αίτησης ή της αίτησης πληρωμής και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων για τη χορήγηση δικαιωμάτων ενίσχυσης ή για την αύξηση της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης για το έτος 2017
2. 2016/1393 κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού της Επιτροπής (L225/41 της 19.08.2016) για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση
3. 2016/1394 κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού της Επιτροπής (L225/50 της 19.08.2016) σχετικά με την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση
4. 639/2014 κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού της Επιτροπής (L181/1 της 20.06.2014) «για τη συμπλήρωση του Καν.(ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την τροποποίηση του παραρτήματος Χ του εν λόγω κανονισμού», όπως τροποποιημένος ισχύει
5. 641/2014 εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής (L181/74 της 20.06.2014) «για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν.(ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής», όπως τροποποιημένος ισχύει
6. 640/2014 εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής (L181/48 της 20.06.2014) «για τη συμπλήρωση του Καν.(ΕΕ) αριθμ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης

- πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση», όπως τροποποιημένος ισχύει
7. 809/2014 εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής (L227/69 της 31.07.2014) «για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) αριθμ. 1306 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση», όπως τροποποιημένος ισχύει
  8. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L347/608 της 20.12.2013) «περί θεσπίσεως κοινών κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του Καν. (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.73/2009 του Συμβουλίου», όπως τροποποιημένος ισχύει
  9. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 347/549 της 17.12.2013) «σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου»
  10. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 347/671 της 17.12.2013) «για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου».
  11. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 347/487 της 17.12.2013) για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου
  12. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L78/41 της 13.03.2013) «σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 του Συμβουλίου».
  13. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 347/320 της 20.12.2013) σχετικά με το Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006
  14. Έγγραφο εργασίας αριθ. Α/16864/2008 «Κατευθυντήριες γραμμές για τη μέτρηση της έκτασης των αγροτεμαχίων αμπελώνων στο πλαίσιο των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 479/2008 και 555/2008
  15. Έγγραφο εργασίας αριθ. AGR 49533/2002 «Σχετικά με τα 'προφανή λάθη' σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2419/2001 της Επιτροπής»
  16. Τις ανακοινώσεις που απέστειλε το ΥΠΑΑΤ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την 1^η Αυγούστου 2014 την 31^η Ιανουαρίου 2015, την 1^η Αυγούστου 2016 και την 24^η Ιανουαρίου 2017, σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, της ενίσχυσης για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον, την ενίσχυση των γεωργών νεαρής ηλικίας, του καθεστώτος των μικροκαλλιεργητών και των συνδεδεμένων ενισχύσεων σε εθνικό επίπεδο, όπως τροποποιημένες ισχύουν.

Γ. Τις Αποφάσεις:

1. ΥΑ με αριθμ. 664/66652/2016 Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 328609/28.09.2009 κοινή υπουργική απόφαση «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κοινοτικού καθεστώτος, όσον αφορά την ενίσχυση της τοπικής παραγωγής γάλακτος που προορίζεται για την παραγωγή παραδοσιακών τυριών στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους – Καν(ΕΚ) 1405/2006 του Συμβουλίου» (Β'2117/20.09.2009), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
2. ΥΑ με αριθ. Ε8 2010/50687/24.04.2016 Τροποποίηση της αριθμ. Ε8 1831/39763/07.04.2015 «Σύστημα επιθεώρησης εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων και διαδικασία χορήγησης πιστοποιητικού επιθεώρησης»
3. ΥΑ με αριθμ. 1750/39224 (ΦΕΚ 929/Β/2016) «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 608), και των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 809/2014 (ΕΕ L 227 της 31.7.2014, σ. 69) και 639/2014 (ΕΕ L 181 της 20.6.2014, σ. 1) της Επιτροπής, σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις καλλιέργειας των ποικιλιών κάνναβης του είδους *Cannabis sativa* L με περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη μέχρι 0,2%, για τη χορήγηση της βασικής ενίσχυσης»
4. ΥΑ με αριθμ. 1242/52354/12.05.2015 Τροποποίηση της με αριθμ. 104/7056/21.02.2015 (ΦΕΚ 147/Β/2015) «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
5. ΥΑ με αριθμ. 7/3325 Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθμ. 242466/10-2-2010 υπουργικής απόφασης περί λεπτομερειών εφαρμογής της υπ' αριθμ. 328609/28-09-2009 κοινή υπουργική απόφαση «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κοινοτικού καθεστώτος, όσον αφορά την ενίσχυση της τοπικής παραγωγής γάλακτος που προορίζεται για την παραγωγή παραδοσιακών τυριών στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους – Καν(ΕΚ) 1405/2006 του Συμβουλίου» και των κανονισμών Καν (ΕΚ) 1405/2006 του Συμβουλίου και Καν (ΕΚ)1914/2006 της Επιτροπής.
6. ΚΥΑ με αριθμ.4036(ΦΕΚ 8/Α' /27-1-2012) «Διάθεση φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις»
7. ΥΑ με αριθ. 104/7056/21.02.2015 (ΦΕΚ 147/Β/2015) «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» όπως τροποποιημένη ισχύει
8. ΚΥΑ με αριθμ. 580/35912/15-4-2015 Τροποποίηση της υπ' αριθ. 687/295610/24-5-2007 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων περί συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κοινοτικού καθεστώτος όσον αφορά τις ενισχύσεις για την βελτίωση της παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων της μελισσοκομίας στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους.
9. ΥΑ με αριθμ. 1876/38970/3-4-2015 Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 1553/43506/6-04-2012 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 1405/2006 του Συμβουλίου και 1914/2006

της Επιτροπής, σχετικά με την εφαρμογή του Προγράμματος Στήριξης των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους.

10. ΥΑ με αριθ, Ε8 1831/39763/07.04.2015 «Σύστημα επιθεώρησης εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων και διαδικασία χορήγησης πιστοποιητικού επιθεώρησης»
11. ΥΑ με αριθμ. 1406/52601/2016 (ΦΕΚ 1291/Β/2016) περί διαδικασίας μεταβίβασης δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης την περίοδο 2016-2019

Με την παρούσα εγκύκλιο καθορίζονται τα εξής:

1 ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας εγκυκλίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «**Άμεσες Ενισχύσεις**»: οι πληρωμές που καταβάλλονται απ' ευθείας στο γεωργό στο πλαίσιο των καθεστώτων βασικής ενίσχυσης, ενίσχυσης για τις επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον πρακτικές, ενίσχυσης για νέους γεωργούς, προαιρετικής συνδεδεμένη στήριξης, ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι, ενίσχυσης για τους μικροκαλλιεργητές και τα ειδικά μέτρα για τη γεωργία υπέρ των μικρότερων νησιών του Αιγαίου που αναφέρονται στο κεφάλαιο IV του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
2. «**Γεωργός**»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, που διαθέτει εκμετάλλευση επί της ελληνικής επικράτειας και ασκεί γεωργική δραστηριότητα.
3. «**Εκμετάλλευση**»: το σύνολο των παραγωγικών μονάδων που χρησιμοποιεί για γεωργικές δραστηριότητες και διαχειρίζεται ένας γεωργός στην ελληνική επικράτεια.
4. «**Γεωργική δραστηριότητα**»: (α) η παραγωγή, η εκτροφή ζώων ή η καλλιέργεια γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων της συγκομιδής, της άμελης, της αναπαραγωγής ζώων και της εκτροφής ζώων για γεωργική εκμετάλλευση και (β) η διατήρηση της γης σε κατάσταση, που να την καθιστά κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια χωρίς προπαρασκευαστικές ενέργειες πέραν των συνήθων γεωργικών μεθόδων και μηχανημάτων.
5. «**Γεωργικά προϊόντα**»: τα προϊόντα, εξαιρουμένων των αλιευτικών προϊόντων, που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι των Συνθηκών, καθώς και το βαμβάκι.
6. «**Γεωργική έκταση**»: οποιαδήποτε έκταση αρόσιμης γης, μόνιμων βοσκοτόπων και μόνιμων λειμώνων ή μόνιμων καλλιεργειών.
7. «**Αρόσιμη γη**»: η γη που καλλιεργείται για φυτική παραγωγή ή εκτάσεις διαθέσιμες για φυτική παραγωγή, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας σύμφωνα με τα άρθρα 22, 23 και 24 του Καν. (ΕΚ) 1257/1999, με το άρθρο 39 του Καν. (ΕΚ) 1698/2005 και με το άρθρο 28 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013, ανεξαρτήτως του αν πρόκειται για γη υπό θερμοκήπια ή υπό σταθερό ή υπό κινητό κάλυμμα.
8. «**Μόνιμες καλλιέργειες**»: οι μη εναλλασσόμενες καλλιέργειες, εκτός από τους μόνιμους βοσκότοπους και τους μόνιμους λειμώνες, οι οποίες καταλαμβάνουν τη γη για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών και αποδίδουν επαναλαμβανόμενες συγκομιδές, συμπεριλαμβανομένων των φυτωρίων καθώς και των πρεμοφυών δασών μικρού περίτρουπου χρόνου.
9. «**Μόνιμος βοσκότοπος**»: η γη που χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη αγρωστωδών ή άλλων ποωδών κτηνοτροφικών φυτών με φυσικό τρόπο (αυτοφυή) ή με καλλιέργεια (σπαρμένα) και δεν έχει περιληφθεί στην αμειψισπορά επί πέντε έτη ή περισσότερο. Μπορεί να περιλαμβάνει άλλα είδη, όπως θάμνους και/ή δένδρα που προσφέρονται για βοσκή, υπό τον όρο ότι επικρατούν τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά, καθώς και γη που προσφέρεται για βοσκή και εντάσσεται σε καθιερωμένες τοπικές πρακτικές όπου τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά παραδοσιακά δεν επικρατούν στις εκτάσεις βοσκής. Τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά θεωρείται ότι **επικρατούν** εφόσον καλύπτουν άνω του 50 % της επιλέξιμης έκτασης σε επίπεδο αγροτεμαχίου.

10. **«Καθιερωμένες τοπικές πρακτικές»:** α) πρακτικές παραδοσιακού χαρακτήρα που εφαρμόζονται συνήθως και/ή β) πρακτικές που είναι σημαντικές για τη διατήρηση των οικοτόπων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου και βιοτόπων και ενδιαιτημάτων που καλύπτονται από την οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
11. **«Αγρωστώδη ή λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά»:** όλα τα ποώδη κτηνοτροφικά φυτά που παραδοσιακά απαντώνται στους φυσικούς βοσκοτόπους ή συνήθως περιλαμβάνονται σε μείγματα σπόρων προς σπορά βοσκοτόπων ή λιβαδιών, είτε χρησιμοποιούνται για τη βοσκή ζώων είτε όχι.
12. **«Φυτώρια»:** οι ακόλουθες εκτάσεις με νεαρά ξυλώδη φυτά που καλλιεργούνται στο ύπαιθρο με σκοπό τη μεταφύτευση: (α) φυτώρια αμπέλων και έρριζων υποκειμένων, (β) φυτώρια οπωροφόρων δέντρων και φυτών με ράγες, (γ) φυτώρια καλλωπιστικών φυτών, (δ) εμπορικά φυτώρια δασικών δέντρων, εκτός από αυτά που καλλιεργούνται για τις ανάγκες της ίδιας της εκμετάλλευσης σε δασικές περιοχές, (ε) φυτώρια δέντρων και θάμνων για φύτευση σε κήπους, πάρκα, παρυφές δρόμων και πρανή (π.χ. φυτών θαμνοστοιχιών, τριανταφυλλιών και άλλων καλλωπιστικών θάμνων, καλλωπιστικών κωνοφόρων), συμπεριλαμβανομένων σε όλες τις περιπτώσεις των υποκειμένων και των νεαρών φυτών τους.
13. **«Πρεμνοφυή δάση μικρού περιτρόπου χρόνου»:** εκτάσεις που είναι φυτεμένες με είδη δέντρων του κωδικού ΣΟ 0602 90 41 και αποτελούνται από ξυλώδεις πολυετείς καλλιέργειες, με έρριζα υποκειμένα ή παραφυάδες που παραμένουν στο έδαφος μετά τη συγκομιδή και αναπτύσσουν νέους βλαστούς την επόμενη περίοδο και με μέγιστο κύκλο συγκομιδής που καθορίζεται από τα κράτη μέλη.
14. **«Χρήση»:** η χρήση έκτασης από την άποψη του είδους της καλλιέργειας, των μόνιμων λειμώνων, των μόνιμων βοσκοτόπων ή των χορτολιβαδικών εκτάσεων ή της φυτικής κάλυψης ή της απουσίας καλλιέργειας.
15. **«Αγροτεμάχιο»:** μια συνεχής έκταση γης εντός ενός Αγροτεμαχίου Αναφοράς, που δηλώνεται από έναν γεωργό και καλύπτει μία μόνο καλλιέργεια..
16. **«Αγροτεμάχιο αναφοράς»:** γεωγραφικά οριοθετημένη έκταση η οποία φέρει ενιαία στοιχεία αναγνώρισης, όπως έχουν καταχωρισθεί στο σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων.
17. **«Δηλωθείσα έκταση»:** η έκταση που δηλώνεται από τον γεωργό στα πλαίσια της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης.
18. **«Προσδιορισθείσα έκταση»:** όσον αφορά τα καθεστώτα στρεμματικών ενισχύσεων, η έκταση ως προς την οποία πληρούνται όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή οι λοιποί όροι χορήγησης της ενίσχυσης, ανεξαρτήτως του αριθμού δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο δικαιούχος ή όσον αφορά τα μέτρα στήριξης βάσει της έκτασης, οι εκτάσεις ή τα αγροτεμάχια που προσδιορίζονται μέσω διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων.
19. **«Σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών» («ΣΓΠ»):** οι τεχνικές ηλεκτρονικού συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών.

20. **«Πώληση»:** η πώληση ή οποιαδήποτε άλλη οριστική μεταβίβαση έγγειας ιδιοκτησίας ή δικαιωμάτων ενίσχυσης
21. **«Μίσθωση»:** σύμβαση μίσθωσης ή παρόμοια συναλλαγή
22. **«Μεταβίβαση»** νοείται η μίσθωση ή πώληση γης ή δικαιωμάτων ενίσχυσης ή η πραγματική ή προσδοκώμενη μεταβίβασή τους λόγω κληρονομιάς ή άλλη οριστική μεταβίβασή τους. Ο ορισμός δεν καλύπτει την επιστροφή των δικαιωμάτων κατά τη λήξη μίσθωσης.
23. **«Δικαιούχος»** ο γεωργός όπως ορίζεται στο στοιχείο 2 της παρούσας παραγράφου, είναι ενεργός γεωργός σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 5.2 της παρούσας εγκυκλίου και υπέχει υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης κατά την έννοια του άρθρου 92 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και/ή ο δικαιούχος που λαμβάνει στήριξη αγροτικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 10 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
24. **«Μη συμμόρφωση»:** α) οποιαδήποτε περίπτωση μη εκπλήρωσης των κριτηρίων επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή τις λοιπές υποχρεώσεις που συνδέονται με τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης ή στήριξης, β) όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, η μη συμμόρφωση με τις σχετικές με τη διαχείριση κανονιστικές διατάξεις που προβλέπονται από την ενωσιακή νομοθεσία, με τα πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 94 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, ή με τη διατήρηση μόνιμων βοσκοτόπων που αναφέρεται στο άρθρο 93 παράγραφος 3 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
25. **«Μικρά νησιά Αιγαίου»:** όλα τα νησιά του Αιγαίου Πελάγους, εκτός από την Κρήτη και την Εύβοια (για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 229/2013).
26. **«ΕΕΓΦ»:** αναφέρεται στον χρησιμοποιούμενο Επαγγελματικό Εξοπλισμό Γεωργικών Φαρμάκων στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις.
27. **«Άλλη δήλωση»** νοείται κάθε δήλωση ή έγγραφο, εκτός από τις αιτήσεις στήριξης ή τις αιτήσεις πληρωμής, που πρέπει να υποβάλλεται ή να διατηρείται από τον δικαιούχο ή το τρίτο μέρος για τη συμμόρφωση προς ειδικές διατάξεις που αφορούν ορισμένα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης.
28. **«Μέτρα Αγροτικής Ανάπτυξης στο πεδίο ισχύος του ολοκληρωμένου συστήματος»:** τα μέτρα στήριξης που εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) και τα άρθρα 28 έως 31, 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, εξαιρουμένων των μέτρων όσον αφορά το κόστος εγκατάστασης
29. **«Σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων»:** το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής βοοειδών που θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και/ή το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής αιγοπροβάτων που θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου (3) αντίστοιχα.
30. **«Ηλεκτρονική βάση δεδομένων για τα ζώα»:** η ηλεκτρονική βάση δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 3 στοιχείο β) και το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 και/ή το κεντρικό μητρώο ή η ηλεκτρονική βάση δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο δ), το άρθρο 7 και το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 21/2004, αντίστοιχα.

31. «**Καθεστώς ενισχύσεων για ζώα**»: τα μέτρα συνδεδεμένης στήριξης, σε περίπτωση που η ετήσια ενίσχυση χορηγείται βάσει αριθμού ζώων.
32. «**Μέτρα στήριξης που αφορούν ζώα**»: τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης ή είδη δράσεων η στήριξη των οποίων εξαρτάται από τον αριθμό των ζώων ή τον αριθμό των μονάδων ζωικού κεφαλαίου που έχουν δηλωθεί.
33. «**Δηλωθέντα ζώα**»: τα ζώα που αποτελούν αντικείμενο αίτησης ενίσχυσης για ζώα στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης για ζώα ή αποτελούν αντικείμενο αίτησης ενίσχυσης στο πλαίσιο μέτρου στήριξης που αφορά ζώα.
34. «**Δυνητικά επιλέξιμο ζώο**»: το ζώο το οποίο καταρχήν πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας για ενίσχυση στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων για ζώα ή για στήριξη στο πλαίσιο μέτρου στήριξης που αφορά ζώα κατά το εξεταζόμενο έτος.
35. «**Προσδιορισθέν ζώο**»: όσον αφορά καθεστώς ενισχύσεων για ζώα, το ζώο για το οποίο πληρούνται όλοι οι όροι που περιλαμβάνονται στους κανόνες για τη χορήγηση της ενίσχυσης: ή όσον αφορά μέτρο στήριξης που αφορά ζώα, ένα ζώο που προσδιορίζεται μέσω διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων.
36. «**Καθεστώτα στρεμματικών ενισχύσεων**»: τα καθεστώτα ενίσχυσης των τίτλων III, IV (βάσει έκτασης) και V του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013
37. «**Μέτρα στήριξης βάσει της έκτασης**»: τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης ή το είδος των δράσεων η στήριξη των οποίων εξαρτάται από το μέγεθος της δηλωθείσας έκτασης.
38. **Παρατυπίες**: οποιαδήποτε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων που αφορούν τη χορήγηση της συγκεκριμένης ενίσχυσης.
39. «**Πυκνότητα βόσκησης**»: για τις ανάγκες του ελέγχου της ελάχιστης γεωργικής δραστηριότητας σε βοσκοτόπους και του ελέγχου της συμμόρφωσης με το πρότυπο της προστασίας των μόνιμων βοσκοτόπων στα πλαίσια της Πολλαπλής Συμμόρφωσης, ορίζεται: «Το πηλίκο του συνόλου των Μονάδων Μεγάλων Ζώων (MMZ) και βρίσκονται στην κατοχή του γεωργού οποιαδήποτε ημέρα του έτους, με βάση τα στοιχεία που δηλώνει στην ενιαία αίτησή του και τα αποτελέσματα των επιτόπιων και/ ή των διοικητικών ελέγχων, προς το σύνολο των εκταρίων των βοσκοτόπων που κατέχει τη συγκεκριμένη ημέρα με βάση την ενιαία αίτησή του ή τα αποτελέσματα των επιτόπιων και/ ή των διοικητικών ελέγχων.»
40. «**Πολλαπλή συμμόρφωση**»: οι κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης και η καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση, σύμφωνα με τα άρθρα 93 και 94 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
41. «**Τομείς πολλαπλής συμμόρφωσης**»: οι τρεις διαφορετικοί τομείς των κανονιστικών απαιτήσεων διαχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 93 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, η διατήρηση των μόνιμων βοσκοτόπων κατά την έννοια του άρθρου 93 παράγραφος 3 και η καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση, σύμφωνα με το άρθρο 94 του εν λόγω κανονισμού.
42. «**Πρότυπα**»: τα πρότυπα που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 94 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και το παράρτημά του II αυτού, καθώς και οι υποχρεώσεις σε σχέση με τους μόνιμους βοσκοτόπους, όπως ορίζονται στο άρθρο 93 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού.

43. «**Απαίτηση**»: στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης, σημαίνει κάθε μεμονωμένη κανονιστική απαίτηση διαχείρισης, η οποία απορρέει από τα άρθρα μιας συγκεκριμένης πράξης που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και διαφέρει επί της ουσίας από κάθε άλλη απαίτηση της ίδιας πράξης.
44. «**Πράξη**»: καθεμία από τις μεμονωμένες οδηγίες και κανονισμούς που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

2 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΟΣ)

Σύμφωνα με το άρθρο 67 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, η χώρα μας συγκροτεί και διαχειρίζεται ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης, ελέγχου και τήρησης αρχείων, (εφεξής καλούμενο "Ολοκληρωμένο Σύστημα"), το οποίο τηρείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και χρησιμοποιείται για τον έλεγχο, την πληρωμή των ενισχύσεων και την επιβολή ενδεχόμενων κυρώσεων.

Το ολοκληρωμένο σύστημα εφαρμόζεται στα καθεστώτα στήριξης που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 καθώς και στη στήριξη που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), τα άρθρα 28 έως 31, τα άρθρα 33 και 34 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, περιλαμβάνει διατάξεις για τη διαχείριση και τον έλεγχο που θα ασκούνται στα κράτη μέλη, σε σχέση με όλα τα καθεστώτα ενίσχυσης που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, από τις οποίες, στη χώρα μας θα εφαρμόζονται μόνον όσες αφορούν στα επιλεγμένα καθεστώτα ενίσχυσης.

2.1 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το **Ολοκληρωμένο Σύστημα** εφαρμόζεται στα εξής καθεστώτα ενίσχυσης:

A. Στο καθεστώς της βασικής ενίσχυσης, της πράσινης ενίσχυσης και της ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας (του τίτλου ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013).

B. Στο καθεστώς ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι (του τίτλου ΙV, κεφάλαιο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013) και στα καθεστώτα συνδεδεμένης στήριξης (του τίτλου ΙV, κεφάλαιο 1 του ίδιου κανονισμού), στους παρακάτω τομείς:

1. Ρύζι
2. Σκληρό Σίτο
3. Θηλυκά Βοοειδή
4. Βιομηχανική τομάτα
5. Πορτοκάλια χυμοποίησης
6. Αίγες και προβατίνες
7. Κοριθιακή σταφίδα
8. Όσπρια ανθρώπινης κατανάλωσης
9. Πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή
10. Σπόροι σποράς
11. Σπαράγγια
12. Μεταξοσκώληκες
13. Ζαχαρότευτλα

14. Ειδική συνδεδεμένη ενίσχυση για τους γεωργούς που εκτρέφουν βοοειδή, διέθεταν ειδικά δικαιώματα με βάση τον καν. (Ε.Κ) 73/2009, και δεν δηλώνουν επιλέξιμες εκτάσεις

15. Ροδάκινα προς χυμοποίηση

16. Ειδική συνδεδεμένη ενίσχυση για τους γεωργούς που εκτρέφουν αιγοπρόβατα, διέθεταν ειδικά δικαιώματα με βάση τον καν. (Ε.Κ) 73/2009, και δεν δηλώνουν επιλέξιμες εκτάσεις

17. Καρποί με κέλυφος

18. Μήλα

19. Κρόκος Κοζάνης

20. Πρωτεϊνούχα Κτηνοτροφικά Σανοδοτικά Ψυχανθή

Γ. Στην ενίσχυση για μικροκαλλιεργητές (του τίτλου V του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013)

Δ. Στο κοινοτικό πρόγραμμα στήριξης για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, που αφορά στα ειδικά μέτρα στήριξης των τοπικών γεωργικών προϊόντων, προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέχιση και η ανάπτυξη των τοπικών εργασιών της γεωργικής παραγωγής σ' αυτά και ειδικότερα στα μέτρα ενίσχυσης :

1. Ανά εκτάριο για τη διατήρηση των ελαιώνων στις παραδοσιακές ζώνες καλλιέργειας της ελιάς, υπό καλές συνθήκες παραγωγής.
2. Ανά εκτάριο για τη διατήρηση της καλλιέργειας αμπέλων για την παραγωγή οίνων στις ζώνες παραδοσιακής παραγωγής.
3. Ανά δέντρο για τη διατήρηση της παραδοσιακής καλλιέργειας της μαστίχας Χίου.
4. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια πατάτας.
5. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια φασολιού και βρώσιμου λαθουριού
6. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια τοματακιού Σαντορίνης.
7. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια δαμάσκηνων Σκοπέλου.
8. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια αγκινάρας Τήνου.
9. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια εσπεριδοειδών και
10. Για την παραγωγή γάλακτος με προορισμό την παραγωγή τυριού.
11. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια κριθαριού στη Λήμνο.

Ε. Στη στήριξη που χορηγείται σύμφωνα με τα μέτρα του άρθρου 21 παρ. 1 στοιχεία α) και β), των άρθρων 28 έως 31 και των άρθρων 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 για την Αγροτική Ανάπτυξη.

ΣΤ. Στη διαχείριση και τον έλεγχο των κανόνων της πολλαπλής συμμόρφωσης και της δημοσιονομικής πειθαρχίας (τίτλος IV κεφάλαιο I τμήμα 2 και τίτλος VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013).

Στο εξής, όπου γίνεται αναφορά στα «καθεστώτα ενίσχυσης», θα εννοούνται τα καθεστώτα ενίσχυσης του στοιχείου Α, τα καθεστώτα συνδεδεμένης στήριξης στους τομείς παραγωγής του

στοιχείου Β, το καθεστώς των μικροκαλλιεργητών του στοιχείου Γ, το 1^ο από τα ειδικά μέτρα στήριξης των μικρών νησιών του Αιγαίου του στοιχείου Δ και τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης του στοιχείου Ε της παρούσας παραγράφου, εκτός εάν γίνεται συγκεκριμένη αναφορά σε κάποιο ή κάποια από αυτά.

2.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το ολοκληρωμένο σύστημα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) ηλεκτρονική βάση δεδομένων
- β) σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων
- γ) σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων
- δ) σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης
- ε) ενιαία αίτηση ενίσχυσης
- στ) ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου
- ζ) ενιαίο σύστημα καταγραφής της ταυτότητας κάθε δικαιούχου ο οποίος υποβάλλει ενιαία αίτηση.

Ειδικότερα:

α) Ηλεκτρονική βάση δεδομένων

Στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων καταγράφονται, για κάθε γεωργική εκμετάλλευση, τα δεδομένα που περιέχονται στην ενιαία αίτηση ενίσχυσης.

β) Σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων

Το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων έχει δημιουργηθεί με βάση ορθοφωτοχάρτες και αγροτεμάχια αναφοράς (ενότητες) σε ψηφιακή μορφή και αφορά την καταγραφή όλων των αγροτεμαχίων με συγκεκριμένο 13ψήφιο χαρτογραφικό κωδικό στη βάση Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών.

Το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων περιέχει τμήμα αναφοράς για τις περιοχές οικολογικής εστίασης.

Επίσης περιέχει τμήματα αναφοράς από άλλες χαρτογραφικές πηγές για την χρήση γης και τις ιδιότητές της.

γ) Σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων

Το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων, (σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5, 6 και 8 της οδηγίας 92/102 ΕΟΚ και τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 και 21/2004), συνίσταται στον τρόπο αναγνώρισης (με σήμανση ή ταυτοποίηση) των βοοειδών και την καταγραφή τους σε μητρώα της εκμετάλλευσης καθώς και σε μητρώα των Υπηρεσιών του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος & Ενέργειας, (Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων), τα οποία θα ενημερώνονται ανελλιπώς και αφετέρου τη σήμανση και την καταγραφή των αιγοπροβάτων.

δ) Σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης

Το σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης είναι ηλεκτρονικό μητρώο

σε επίπεδο επικράτειας, το οποίο επιτρέπει την επαλήθευση των δικαιωμάτων και τη διενέργεια ελέγχων διασταύρωσης με τις αιτήσεις ενίσχυσης και το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων ιδίως όσον αφορά τους διασταυρωτικούς ελέγχους, εξασφαλίζει ουσιαστική ιχνηλασιμότητα των δικαιωμάτων ενίσχυσης, ιδίως ως προς τα ακόλουθα στοιχεία:

- ✓ τον κάτοχο·
- ✓ τις ετήσιες τιμές·
- ✓ την ημερομηνία σύστασης
- ✓ την προέλευση, ιδίως όσον αφορά τη χορήγησή της, τα αρχικά, εθνικά ή περιφερειακά αποθέματα, καθώς και την αγορά, μίσθωση και κληρονομική διαδοχή·
- ✓ τους τυχόν περιφερειακούς περιορισμούς.

Το σύστημα επιτρέπει επίσης την άμεση και απευθείας πρόσβαση, μέσω της αρμόδιας αρχής, στα δεδομένα που αφορούν τουλάχιστον τα προηγούμενα τέσσερα διαδοχικά ημερολογιακά έτη.

ε) Ενιαία αίτηση ενίσχυσης

Η ενιαία αίτηση αποτελεί τη μοναδική αίτηση χορήγησης άμεσης ενίσχυσης για τα καθεστώτα ενίσχυσης του στοιχείου **A**, τα καθεστώτα συνδεδεμένης στήριξης του στοιχείου **B**, το καθεστώς των μικροκαλλιεργητών του στοιχείου **Γ** και του κοινοτικού προγράμματος στήριξης για τα μικρά Νησιά Αιγαίου του στοιχείου **Δ** της παραγράφου 2.1 της παρούσας εγκυκλίου. Η ενιαία αίτηση περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία του παραγωγού και τα αναλυτικά στοιχεία του φυτικού και του ζωικού κεφαλαίου της εκμετάλλευσής του σε ειδικά έντυπα (βλέπε παράγραφο 3 της παρούσας).

Στο εξής, όπου γίνεται αναφορά σε «**αίτηση ενίσχυσης για οποιοδήποτε τομέα**» στα πλαίσια των καθεστώτων του στοιχείου **A**, ή σε «**αίτηση συνδεδεμένης ενίσχυσης για οποιοδήποτε τομέα γεωργίας**» στα πλαίσια των μέτρων ειδικής στήριξης του στοιχείου **B**, ή σε «**αίτηση ενίσχυσης για οποιοδήποτε γεωργική δραστηριότητα**» στα πλαίσια των ειδικών μέτρων στήριξης για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους του στοιχείου **Δ**, ή σε «**αίτηση στήριξης-πληρωμής**» στα πλαίσια της στήριξης που χορηγείται σύμφωνα με τα μέτρα του άρθρου 21 παρ. 1 στοιχεία α) και β), των άρθρων 28 έως 31 και των άρθρων 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 για την Αγροτική Ανάπτυξη του στοιχείου **E**, της παραγράφου 2.1 της παρούσας εγκυκλίου, **εννοείται το αίτημα** (η εκφρασθείσα πρόθεση) του γεωργού για τη χορήγηση της συγκεκριμένης ενίσχυσης μέσω της υποβληθείσας ενιαίας αίτησης.

στ) Ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου.

Προβλέπονται και πραγματοποιούνται διοικητικοί έλεγχοι σε επίπεδο αίτησης καθώς και κεντρικοί μηχανογραφικοί έλεγχοι – συμπεριλαμβανομένων των διασταυρούμενων ελέγχων – (σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας και επικράτειας) και επιτόπιοι έλεγχοι (κλασικοί ή μέσω τηλεπισκόπησης), κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική εξακρίβωση της τήρησης των όρων για την καταβολή των ενισχύσεων, καθώς και των **απαιτήσεων** και **προτύπων** που σχετίζονται με την πολλαπλή συμμόρφωση.

ζ) Ενιαίο σύστημα καταγραφής της ταυτότητας κάθε γεωργού.

Ως «ενιαίο σύστημα καταγραφής της ταυτότητας κάθε γεωργού» χρησιμοποιείται ο ενεργός Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) αυτού. Ο ΑΦΜ εξασφαλίζει μοναδικό προσδιορισμό της ταυτότητας σε σχέση με όλες τις αιτήσεις ενίσχυσης που υποβάλλει ο ίδιος γεωργός.

Η ταυτοποίηση του γεωργού από την εφαρμογή ηλεκτρονικής υποβολής ενιαίας αίτησης ενίσχυσης, γίνεται με τη χρήση των προσωπικών κωδικών στο TAXISnet. Η αίτηση για τη χορήγηση και η διαχείριση των κωδικών αυτών γίνεται αποκλειστικά μέσω του συστήματος TAXISnet

3 ΕΝΙΑΙΑ ΑΙΤΗΣΗ

1. Ενιαία αίτηση είναι η **μοναδική αίτηση χορήγησης ενίσχυσης** που καλείται να υποβάλλει ο γεωργός κατ' έτος, προκειμένου να του καταβληθούν **οι άμεσες ενισχύσεις** των καθεστώτων στήριξης και των μέτρων της παραγράφου 2.1 της παρούσας.

Δικαιούχος που δεν αιτείται ενίσχυση στο πλαίσιο καθεστώτος στρεμματικής ενίσχυσης, αλλά ζητεί ενίσχυση στο πλαίσιο άλλου καθεστώτος που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 ή στο πλαίσιο καθεστώτων στήριξης του αμπελοοινικού τομέα δυνάμει των άρθρων 46 και 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, δηλώνει, εάν έχει στη διάθεσή του γεωργικές εκτάσεις όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο 6 της παρούσας, τις εν λόγω εκτάσεις στο έντυπο της αίτησης ενίσχυσης που υποβάλλει στο οποίο απαριθμεί τις εκτάσεις αυτές.

Δικαιούχος που υπέχει μόνο υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης σύμφωνα με τα άρθρα 91 και 92 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 δηλώνει στο έντυπο της αίτησης ενίσχυσης τις εκτάσεις που έχει στη διάθεσή του για κάθε ημερολογιακό έτος κατά το οποίο ισχύουν οι εν λόγω υποχρεώσεις.

2. Ο γεωργός υποβάλλει μία μόνο ενιαία αίτηση κατ' έτος, η οποία αποτελεί:

α) δήλωση της συνολικής γεωργικής εκμετάλλευσης, η οποία, ανάλογα με την περίπτωση, περιλαμβάνει:

- i) τα είδη, την αξία και τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης, όπως αυτά διαμορφώνονται
- ii) όλα τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσης, είτε αφορούν το καθεστώς της βασικής ενίσχυσης είτε λοιπά καθεστώτα ενίσχυσης είτε οποιαδήποτε άλλη καλλιέργεια,
- iii) το πλήθος του ζωικού κεφαλαίου ανά είδος και κατηγορία ζώου,
- iv) κάθε απαραίτητη πρόσθετη πληροφορία.

β) αίτηση χορήγησης ενίσχυσης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης,

γ) αίτηση χορήγησης ενίσχυσης για το καθεστώς ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι, της παραγράφου 2.1 στοιχείο **Β** της παρούσας

δ) αίτηση χορήγησης συνδεδεμένης ενίσχυσης για τους τομείς γεωργίας της παραγράφου 2.1 στοιχείο **Β** της παρούσας και

ε) αίτηση χορήγησης ενίσχυσης για το καθεστώς της παραγράφου 2.1 στοιχείο **Γ** της παρούσας.

στ) αίτηση χορήγησης στήριξης για τα προγράμματα του στοιχείου **Δ**

ζ) αίτηση **στήριξης**-χορήγησης των μέτρων στήριξης αγροτικής ανάπτυξης του στοιχείου **Ε**

3. Η υποβολή ενιαίας αίτησης ενίσχυσης αποτελεί υποχρέωση του παραγωγού προκειμένου να του καταβληθούν οι άμεσες ενισχύσεις. Τυχόν λανθασμένη δήλωση των στοιχείων της εκμετάλλευσής του, θα έχει ως συνέπεια την επιβολή κυρώσεων.

4. Η ενιαία αίτηση προσυμπληρώνεται με βάση την έκταση που καθορίστηκε το προηγούμενο έτος (2016) ανά αγροτεμάχιο και διατίθενται στο γεωργό βοηθητικά, προκειμένου να υποβάλλει την αίτηση του 2017.

5. Κατά την υποβολή του εντύπου της ενιαίας αίτησης, ο δικαιούχος δύναται να διορθώνει το προσυμπληρωμένο έντυπο εάν έχουν επέλθει μεταβολές ή εάν οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο προσυμπληρωμένο έντυπο είναι ανακριβείς. **Η ορθή συμπλήρωση της αίτησης, αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του γεωργού.**

6. Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να προσδιορίζουν και να δηλώνουν με σαφή τρόπο την έκταση κάθε αγροτεμαχίου

7. Όσον αφορά την ειδική καλλιεργητική ενίσχυση για το βαμβάκι που προβλέπεται στον τίτλο IV κεφάλαιο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, η ενιαία αίτηση περιέχει:

α) το όνομα της ποικιλίας του χρησιμοποιούμενου βαμβακόσπορου·

β) το όνομα και τη διεύθυνση της εγκεκριμένης διεπαγγελματικής οργάνωσης της οποίας ο δικαιούχος είναι μέλος.

3.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

1. Η ενιαία αίτηση περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για τη διαπίστωση της επιλεξιμότητας για την ενίσχυση ή/και τη στήριξη, και ειδικότερα:

- i. **τα στοιχεία ταυτότητας του δικαιούχου·**
- ii. **τις λεπτομέρειες των καθεστώτων** συνδεδεμένης στήριξης και των ειδικών μέτρων στήριξης στα μικρά νησιά Αιγαίου ή/και μέτρων αγροτικής ανάπτυξης·
- iii. **τα στοιχεία αναγνώρισης όλων των αγροτεμαχίων της εκμετάλλευσης**, την έκτασή τους σε εκτάρια, τη θέση τους και, ανάλογα με την περίπτωση, τη χρήση τους, το είδος, το μέγεθος και τη θέση των περιοχών οικολογικής εστίασης και το κατά πόσον πρόκειται για αρδευόμενο ή μη, αγροτεμάχιο, καθώς **και τα στοιχεία ολόκληρου του ζωικού κεφαλαίου** (πλήθος ζώων ανά είδος και κατηγορία),
- iv. κατά περίπτωση, τα στοιχεία που επιτρέπουν τη **σαφή αναγνώριση των μη γεωργικών εκτάσεων** για τις οποίες ζητείται στήριξη στο πλαίσιο των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης·
- v. κατά περίπτωση, **τα δικαιολογητικά έγγραφα** που απαιτούνται για τη διαπίστωση της επιλεξιμότητας για το συγκεκριμένο καθεστώς ή/και μέτρο·
- vi. **δήλωση του δικαιούχου** ότι γνωρίζει τους όρους συμμετοχής στα εν λόγω καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων ή/και μέτρων αγροτικής ανάπτυξης·
- vii. **δήλωση ανάληψης δεσμεύσεων και υποχρεώσεων του γεωργού.**

2. Για την αναγνώριση όλων των αγροτεμαχίων της εκμετάλλευσης που αναφέρεται στο **στοιχείο 1 σημείο iii της παρούσας παραγράφου**, κατά την καταχώρηση, αναγράφεται η μέγιστη επιλέξιμη έκταση ανά αγροτεμάχιο αναφοράς για τους σκοπούς του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης. Επιπλέον, στις οθόνες των Κέντρων Υποβολής Δηλώσεων μέσω του ΟΠΣ 2017 – GIS διακρίνονται τα όρια των αγροτεμαχίων αναφοράς, μέσα στα οποία ο γεωργός εντοπίζει και υποδεικνύει τα αγροτεμάχιά του, τα οποία στη συνέχεια ψηφιοποιούνται.

3. Για την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων, οι ιδιοκτήτες του εξοπλισμού εφαρμογής των γεωργικών φαρμάκων έχουν την ευθύνη της συντήρησης, καλής λειτουργικής κατάστασης και κατάλληλης βαθμονόμησης του εξοπλισμού πριν από κάθε εφαρμογή γεωργικών φαρμάκων. Δηλώνεται ο **επαγγελματικός εξοπλισμός γεωργικών φαρμάκων (ΕΕΓΦ)** με καταγραφή των σχετικών στοιχείων του επαγγελματικού εξοπλισμού γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με τα όσα

αναγράφονται στον υπ' αριθμ. Ν. 4036/27-1-2012 (ΦΕΚ 8/Α'/27-1-2012). Σε περίπτωση που ο παραγωγός δηλώνει ότι χρησιμοποιεί εξοπλισμό τρίτου προσώπου για τους ψεκασμούς των καλλιεργειών του, θα πρέπει να δηλώνεται το ονοματεπώνυμο, ο ΑΦΜ, τα στοιχεία επικοινωνίας (Δ/νση, Τηλέφωνα) του ιδιοκτήτη του εξοπλισμού τον οποίο χρησιμοποιεί για την εξυπηρέτηση των αναγκών της εκμετάλλευσής του, η κατηγορία ΕΕΓΦ καθώς και τα στοιχεία ταυτοποίησής του. Επίσης, θα πρέπει να υποβάλλεται και να επισυνάπτεται στα δικαιολογητικά της ΕΑΕ 2017, υπεύθυνη δήλωση του τρίτου προσώπου, στην οποία θα βεβαιώνεται ότι εκτελεί τους ψεκασμούς στις καλλιέργειες του παραγωγού και να δηλώνονται τα στοιχεία ταυτοποίησης του εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκε σε κάθε περίπτωση.

4. Με τα στοιχεία που αποτυπώνονται στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης για το έτος 2017 ενημερώνονται τα σχετικά πεδία:

- i. της «**Δήλωσης Καλλιέργειας και εκτροφής Ζώων**» του ΕΛΓΑ για την ασφάλιση της παραγωγής του,
- ii. της «**Αίτηση Εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων**».

3.2 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ – ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ

1. Η καταληκτική ημερομηνία εμπρόθεσμης υποβολής της ενιαίας αίτησης είναι η 15^η Μαΐου κάθε ημερολογιακού έτους. Κατά παρέκκλιση **για το τρέχον έτος (2017), η προθεσμία υποβολής λήγει την 15^η Ιουνίου 2017, ημέρα Πέμπτη.**

2. Εκτός από τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας και τις εξαιρετικές περιστάσεις η υποβολή μετά τις 15 Ιουνίου:

α) της αίτησης ενίσχυσης, συνεπάγεται μείωση των ποσών που ο κάτοχος εκμετάλλευσης θα είχε δικαίωμα να λάβει ως ενίσχυση, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα, κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα.

β) της αίτησης χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης, συνεπάγεται μείωση των ποσών που πρέπει να καταβληθούν σε σχέση με δικαιώματα ενίσχυσης που **χορηγούνται για πρώτη φορά το 2017** στον δικαιούχο, κατά 3 % ανά εργάσιμη ημέρα

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω ποινές δεν επιφέρουν καμία μείωση στον αριθμό των δικαιωμάτων της ενιαίας ενίσχυσης που κατέχει ο γεωργός, παρά μόνο στα δικαιούμενα ποσά.

3. Σε περίπτωση καθυστέρησης μεγαλύτερης των **25 ημερολογιακών ημερών** (δηλαδή υποβολής της αίτησης μετά την Δευτέρα **10 Ιουλίου 2017**), η αίτηση θεωρείται **απαράδεκτη.**

Επισημαίνεται ότι όταν η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή αίτησης ενίσχυσης, ή λοιπών δηλώσεων ή δικαιολογητικών εγγράφων ή συμβάσεων, ή η καταληκτική ημερομηνία για τις τροποποιήσεις της ενιαίας αίτησης συμπίπτει με αργία, Σάββατο ή Κυριακή, τότε θεωρείται ότι η προθεσμία λήγει την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα.

3.3 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Στα πλαίσια των διοικητικών μηχανογραφικών ελέγχων λειτουργεί σύστημα προκαταρκτικών διασταυρωτικών ελέγχων, το οποίο περιλαμβάνει τους κάτωθι ελέγχους:

α) των δηλούμενων δικαιωμάτων ενίσχυσης και των δηλούμενων αγροτεμαχίων, αντίστοιχα, ώστε να αποφεύγεται η πολλαπλή χορήγηση της ίδιας ενίσχυσης για το ίδιο ημερολογιακό έτος ή έτος υποβολής αιτήσεων και τυχόν αδικαιολόγητη σώρευση ενισχύσεων οι οποίες χορηγούνται στο πλαίσιο των καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και στο παράρτημα VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου και των μέτρων στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης.

β) των δικαιωμάτων ενίσχυσης, ώστε να επαληθεύεται η ύπαρξή τους και η επιλεξιμότητα για ενίσχυση·

γ) μεταξύ των αγροτεμαχίων που δηλώνονται στην ενιαία αίτηση και των πληροφοριών που περιέχονται στο σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων ανά αγροτεμάχιο αναφοράς, ώστε να επαληθεύεται η επιλεξιμότητα των ίδιων των εκτάσεων για καθεστώς άμεσων ενισχύσεων ή/και μέτρα αγροτικής ανάπτυξης·

Τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στον δικαιούχο **εντός 26 ημερολογιακών ημερών** από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ενιαίας αίτησης, δηλ έως την **11^η Ιουλίου 2017, ημέρα Τρίτη**.

3.4 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΤΟΠΙΝ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

1. Έως το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας για την υποβολή της ενιαίας αίτησης (ήτοι 15 Ιουνίου 2017), μπορούν να προστεθούν ή να προσαρμοστούν στην ενιαία αίτηση ή στην αίτηση πληρωμής μεμονωμένα αγροτεμάχια ή μεμονωμένα δικαιώματα ενίσχυσης, υπό τον όρο ότι τηρούνται οι απαιτήσεις που προβλέπονται στα συγκεκριμένα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων ή μέτρα αγροτικής ανάπτυξης.

2. Μετά την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των προκαταρκτικών διασταυρωτικών ελέγχων της παραγράφου 3.3, ο δικαιούχος μπορεί να τροποποιήσει την ενιαία αίτηση προκειμένου να συμπεριλάβει όλες τις αναγκαίες διορθώσεις για τα μεμονωμένα αγροτεμάχια για τα οποία, από τους διασταυρωτικούς ελέγχους, προέκυψε ότι πρόκειται για ενδεχόμενη μη συμμόρφωση.

Υπό τους ίδιους όρους μπορούν να γίνουν τροποποιήσεις σχετικά με τη χρήση ή το καθεστώς άμεσων ενισχύσεων ή το μέτρο αγροτικής ανάπτυξης για μεμονωμένα αγροτεμάχια ή σχετικά με τα δικαιώματα ενίσχυσης που έχουν ήδη δηλωθεί στην ενιαία αίτηση.

Εάν οι τροποποιήσεις έχουν επίπτωση στα δικαιολογητικά έγγραφα ή σε συμβάσεις που πρέπει ενδεχομένως να υποβληθούν, τα εν λόγω έγγραφα ή συμβάσεις μπορούν να τροποποιηθούν αναλόγως.

3. Οι τροποποιήσεις που επέρχονται σύμφωνα με το σημείο 1, αποτυπώνονται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ) του ΟΠΕΚΕΠΕ το αργότερο έως τις **15 Ιουνίου 2017 ημέρα Πέμπτη**.

Εκτός από τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας και τις εξαιρετικές περιστάσεις, η υποβολή τροποποίησης της ενιαίας αίτησης **μετά την Πέμπτη 15 Ιουνίου και μέχρι Δευτέρα 10 Ιουλίου 2017**, συνεπάγεται **μείωση κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα** των ποσών που σχετίζονται με την πραγματική χρήση των

συγκεκριμένων αγροτεμαχίων. Τροποποιήσεις της ενιαίας αίτησης μετά την ημερομηνία αυτή θεωρούνται **απαράδεκτες**.

Οι γεωργοί που, για οποιοδήποτε λόγο, επιθυμούν να τροποποιήσουν στοιχεία των αιτήσεών τους κατά τα παραπάνω, υποβάλλουν σχετικό αίτημα στο αρμόδιο Κέντρο Υποδοχής Δήλωσης, συνοδευόμενο με τα απαραίτητα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης σε ηλεκτρονική μορφή. Οι πιστοποιημένοι φορείς υλοποιούν το αίτημα και κατά το μέρος που πληρούνται οι προϋποθέσεις, πραγματοποιούν τις σχετικές τροποποιήσεις στην αίτηση.

4. Οι τροποποιήσεις **κατόπιν των προκαταρκτικών ελέγχων της παραγράφου 3.3.**, κοινοποιούνται από τους δικαιούχους στην αρμόδια αρχή το αργότερο **35 ημερολογιακές ημέρες** μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ενιαίας αίτησης, δηλ **έως Πέμπτη 20 Ιουλίου 2017**.

5. Εάν οι αρμόδιοι φορείς έχουν ήδη ενημερώσει τον δικαιούχο για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στην ενιαία αίτηση ή στην αίτηση πληρωμής ή εάν έχει ειδοποιήσει τον δικαιούχο για την πρόθεσή της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο ή εάν ο επιτόπιος έλεγχος αποκαλύψει τυχόν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, δεν επιτρέπονται τροποποιήσεις για τα αγροτεμάχια που αφορούν οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. (σύμφωνα με το στοιχείο 1 της παρούσης παραγράφου).

3.5 ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΠΡΟΦΑΝΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

1. Οι αιτήσεις ενίσχυσης, οι αιτήσεις στήριξης ή αιτήσεις πληρωμής και τυχόν δικαιολογητικά έγγραφα που παρέχει ο δικαιούχος μπορούν να διορθώνονται και να προσαρμόζονται ανά πάσα στιγμή μετά την υποβολή τους σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων τα οποία αναγνωρίζει η αρμόδια αρχή βάσει συνολικής αξιολόγησης της συγκεκριμένης περίπτωσης και υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος ενήργησε καλή την πίστι.

Η αρμόδια αρχή δύναται να αναγνωρίζει προφανή σφάλματα μόνον εφόσον μπορούν να διαπιστωθούν απευθείας στο πλαίσιο τυπικού ελέγχου των στοιχείων που περιλαμβάνονται στα δικαιολογητικά έγγραφα.

Η διόρθωση τέτοιων σφαλμάτων είναι δυνατή για ακούσια λάθη που δεν υποκρύπτουν δόλο. Ο ελεγκτής πρέπει να είναι πεπεισμένος ότι ο γεωργός έχει ενεργήσει καλή τη πίστι. Πρέπει να αποκλείεται κάθε περίπτωση απάτης και αυτός που οφείλει πρώτος να αποδείξει ότι πρόκειται για προφανές λάθος είναι ο ίδιος ο γεωργός. Αν ο γεωργός διαπράξει το ίδιο ή παρόμοιο λάθος περισσότερες από μία φορές, οι πιθανότητες να πρόκειται για προφανές λάθος είναι πολύ πιο περιορισμένες.

Οι γεωργοί που, για οποιοδήποτε λόγο, επιθυμούν να μεταβάλουν στοιχεία των αιτήσεών τους, στα πλαίσια διόρθωσης προφανών σφαλμάτων, υποβάλλουν σχετικό ηλεκτρονικό αίτημα μέσω των Κέντρων Υποβολής Δήλωσης, που απευθύνεται στις αρμόδιες Περιφερειακές Διευθύνσεις και Μονάδες του ΟΠΕΚΕΠΕ, συνοδευόμενο με τα απαραίτητα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης.

Οι Π.Δ. προβαίνουν σε έλεγχο του αιτήματος και σύμφωνα με τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά προχωρούν σε έγκριση ή απόρριψη της/των μεταβολής/ών της.

Στην περίπτωση που ο έλεγχος των δικαιολογητικών δεν μπορεί να οδηγήσει σε ασφαλές αποτέλεσμα, οι ελεγκτές μπορούν να προβούν σε επιτόπιο έλεγχο. Σε περίπτωση μη αποδοχής της

ανάγκης διόρθωσης (υπό την έννοια του προφανούς λάθους), δεν πραγματοποιείται καμία αλλαγή και ενημερώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο ο παραγωγός.

Λεπτομέρειες για τις διορθώσεις των προφανών σφαλμάτων, περιγράφονται αναλυτικά σε κατ' έτος εκδιδόμενες οδηγίες του ΟΠΕΚΕΠΕ.

3.6 ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

1. Μια ενιαία αίτηση ενίσχυσης μπορεί να ανακληθεί από τον γεωργό, με έγγραφη αίτηση του ανάκλησης συνοδεύα Υπεύθυνης Δήλωσης με θεώρηση γνησίου υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή στην Περιφερειακή Δ/νση, Περιφερειακή ή Νομαρχιακή Μονάδα ΟΠΕΚΕΠΕ της περιοχής του ή απευθείας στην Κεντρική Υπηρεσία, στο σύνολό της ή εν μέρει, ανά πάσα στιγμή . Εξαιρούνται οι αιτήσεις ενίσχυσης που εμπλέκονται σε καταγγελίες.
2. Εάν ο γεωργός έχει ήδη ενημερωθεί για υφιστάμενες παρατυπίες στην αίτηση ενίσχυσης, ή έχει ειδοποιηθεί για επικείμενη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου και ο εν λόγω επιτόπιος έλεγχος αποκαλύψει παρατυπίες, δεν επιτρέπονται ανακλήσεις για τα τμήματα της αίτησης ενίσχυσης που αφορούν.
3. Εάν στον γεωργό έχουν ήδη χορηγηθεί ενισχύσεις, προβαίνει σε επιστροφή των ποσών με κατάθεσή του στον κάτωθι λογαριασμό της Τράπεζας Πειραιώς:

GR3001710170006445030050014-ΟΠΕΚΕΠΕ-ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ

αναφέροντας στο καταθετήριο το όνομα, το ΑΦΜ του και την ένδειξη του καθεστώτος άμεσης ενίσχυσης που αφορά η κατάθεση.

Στη συνέχεια ο γεωργός διαβιβάζει αντίγραφο του καταθετηρίου στην Κ.Υ. του ΟΠΕΚΕΠΕ.

4. Οι ανακλήσεις κατά τα παραπάνω, επαναφέρουν τον αιτούντα στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλει την εν λόγω αίτηση ενίσχυσης ή τμήμα της αίτησης ενίσχυσης.

3.7 ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης 2017 (ΕΑΕ 2017) υποβάλλεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ από τον ίδιο το γεωργό ή από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του:

- απευθείας στον ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω online συστήματος, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://osdeopekepe.dikaiomata.gr/registration2017/>. Επισημαίνεται, ότι η υπηρεσία αυτή είναι διαθέσιμη για όλους τους παραγωγούς, ανεξάρτητα από τον τρόπο υποβολής της αίτησής τους το έτος 2016 καθώς και για γεωργούς που θέλουν να υποβάλλουν ενιαία αίτηση ενίσχυσης για πρώτη φορά. Σημειώνεται ότι θα μπορούν να υποβάλλουν διαδικτυακώς την αίτησή τους και όσοι δηλώνουν ζωικό κεφάλαιο.
- μέσω ενός Κέντρου Υποδοχής Δηλώσεων της επιλογής του.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής:

α) Οι γεωργοί που επιθυμούν να υποβάλλουν μόνοι τους την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης 2017 μεταβαίνουν στην ιστοσελίδα <https://osdeopekepe.dikaiomata.gr/registration2017/> όπου συμπληρώνοντας τα σχετικά στοιχεία εγγράφονται στο σύστημα, ακολουθούν τη διαδικασία

πιστοποίησης μέσω των προσωπικών τους κωδικών της εφαρμογής TAXISnet και υποβάλλουν την αίτηση τους. Για τους γεωργούς που είναι ήδη εγγεγραμμένοι και ταυτοποιημένοι στο σύστημα από προηγούμενα έτη (2014-2016) απαιτείται επικαιροποίηση των προσωπικών στοιχείων τους χωρίς πιστοποίηση μέσω TAXISnet. Με τους κωδικούς πρόσβασης του, ο γεωργός έχει πρόσβαση σε όλες τις εφαρμογές του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. (Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης 2014-2017, Μεταβιβάσεις Δικαιωμάτων Βασικής Ενίσχυσης, Μέτρο 11, κ.α.).

β) Οι γεωργοί που επιθυμούν να υποβάλλουν αίτηση μέσω των Κέντρων Υποβολής Δηλώσεων, παράγουν οι ίδιοι μοναδικό κωδικό υποβολής ενιαίας αίτησης, τον οποίο παραδίδουν στο Κ.Υ.Δ επιλογής τους σε Περιφερειακή Ενότητα που βρίσκεται η εκμετάλλευσή τους. Οι γεωργοί μπορούν οι ίδιοι να παράγουν τον κωδικό υποβολής ενιαίας αίτησης, μεταβαίνοντας στην ιστοσελίδα <https://osdeopekepe.dikaiomata.gr/registration2017/> και επιλέγοντας «Κωδικός υποβολής». Για την παραγωγή του εν λόγω κωδικού απαιτείται πιστοποίηση μέσω TAXISnet. Είναι αποκλειστικά και μόνο επιλογή και ευθύνη του γεωργού εάν θα προβεί στην παραγωγή του κωδικού υποβολής ενιαίας αίτησης μόνος του ή αν θα ζητήσει την βοήθεια τρίτου προσώπου (π.χ. συγγενή, λογιστή, κλπ). Ο κωδικός υποβολής ενιαίας αίτησης παράγεται από το σύστημα του ΟΠΕΚΕΠΕ και δεν έχει καμία σχέση με τους προσωπικούς κωδικούς TAXISnet. Ως εκ τούτου ο γεωργός δεν είναι υποχρεωμένος και δεν πρέπει να παραδώσει τα στοιχεία TAXISnet ή κάποιο άλλο φορολογικό έγγραφο στο Κέντρο Υποβολής Δηλώσεων αλλά μόνο τον κωδικό υποβολής ενιαίας αίτησης που παράγεται από το σύστημα του ΟΠΕΚΕΠΕ μετά την επιτυχή πιστοποίησή του.

Με την οριστικοποίηση της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης, το Κέντρο Υποβολής Δηλώσεων παραδίδει στον γεωργό κλειδάριθμο και όνομα χρήστη (username) τον οποίο ο παραγωγός μπορεί να ενεργοποιήσει και να έχει πρόσβαση σε όλες τις εφαρμογές του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. (Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης 2014-2017, Μεταβιβάσεις Δικαιωμάτων Βασικής Ενίσχυσης, Μέτρο 11, κ.α.).

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση υποβολής από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο, η εξουσιοδότηση υπογράφεται ενώπιον δημοσίου οργάνου για το γνήσιο της υπογραφής. Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής γίνεται δεκτή μόνο από αρμόδιες διοικητικές αρχές και τα ΚΕΠ και σύμφωνα με τους κανόνες της Διοικητικής Διαδικασίας. Στο εξωτερικό, αρμόδια διοικητική αρχή για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής είναι το Προξενείο της Ελλάδας. Δεκτή στην αλλοδαπή γίνεται και η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από συμβολαιογράφο (Notary public), με την προϋπόθεση να συνοδεύεται με επίθεση της Σφραγίδας της Χάγης (Apostille) και επίσημη μετάφραση αυτής.

Δεν γίνεται δεκτή απλή εξουσιοδότηση αντί του γνησίου της υπογραφής, παρά μόνο σχετικό πληρεξούσιο

Όσοι γεωργοί επιθυμούν να απενταχθούν από το καθεστώς των μικροκαλλιεργητών, δηλώνουν την σχετική-πρόθεση τους για απένταξη από τον εν λόγω καθεστώς, στην ΕΑΕ 2017.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της ενιαίας αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της, είναι αποκλειστική ευθύνη του αιτούντα.

3.7.1 ΠΡΟΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΝΙΑΙΑ ΑΙΤΗΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. Προς διευκόλυνση των γεωργών και των φορέων υποδοχής και υποβολής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης έτους 2017, χορηγούνται προσυμπληρωμένα τα πεδία με τα στοιχεία των δηλώσεων ΟΣ

2016 και τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων. Κατά την υποβολή του εντύπου της ενιαίας αίτησης, ο γεωργός διορθώνει το προσυμπληρωμένο έντυπο σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων της αίτησης σε σχέση με το έτος 2016. Επισημαίνεται ότι η προσυμπλήρωση του ζωικού κεφαλαίου θα πραγματοποιηθεί με στοιχεία της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων και θα επικαιροποιηθεί με την λήψη δεδομένων κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων.

Επίσης, διατίθεται το ανανεωμένο χαρτογραφικό υπόβαθρο για την εφαρμογή ψηφιοποίησης των αγροτεμαχίων, το οποίο περιλαμβάνει:

- Ορθοφωτοχάρτες
- Πολύγωνα των αγροτεμαχίων αναφοράς (ενότητες), τα οποία ακολουθούν κυρίως φυσικά όρια ή άλλου τύπου μόνιμα όρια. Τα αγροτεμάχια αναφοράς, που σχεδιάστηκαν με βάση τους ορθοφωτοχάρτες, περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την κάλυψη γης, την επιλεξιμότητα των εκτάσεων και τα αντίστοιχα επιλέξιμα εμβαδά και την περιφερειοποίηση βάσει αγρονομικών κριτηρίων για την ενεργοποίηση δικαιωμάτων. Επισημαίνεται ότι ο γεωργός κατά την δήλωση του πρέπει να αφαιρεί με ψηφιοποίηση τυχόν μη επιλέξιμα τμήματα οποιασδήποτε έκτασης (εμβαδόν).

2. Η πρόσβαση στην εφαρμογή δίνεται μέσω του Πληροφοριακού συστήματος για την εισαγωγή και τη διαχείριση των αλφαριθμητικών στοιχείων της ενιαίας αίτησης καθώς και την δημιουργία και διαχείριση του Συστήματος Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων, στη βάση του Ελληνικού Γεωδαιτικού Συστήματος Αναφοράς ΕΓΣΑ' 87, το οποίο θα περιλαμβάνει όλα τα γεωχωρικά δεδομένα που συνδέονται με την ενιαία αίτηση και –είναι απαραίτητα για τον προσδιορισμό της θέσης των αγροτεμαχίων ή των σταυλικών εγκαταστάσεων και για τη διεξαγωγή όλων των απαραίτητων ελέγχων, όπως ορίζεται στην εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

Τα Κέντρα Υποδοχής Δήλωσης και κατ' επέκταση, ο παραγωγός έχει στη διάθεσή του όλες τις απαραίτητες πληροφορίες μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος για να εξασφαλίζεται η ορθή ψηφιοποίηση των αγροτεμαχίων ως προς τη θέση, την έκταση και την επιλεξιμότητα. Ο παραγωγός, μέσω των ψηφιακών ελέγχων σε πραγματικό χρόνο που πραγματοποιεί το σύστημα, ενημερώνεται άμεσα για οποιοδήποτε πρόβλημα παρουσιάζεται κατά τη συμπλήρωση της αίτησης και τον σχεδιασμό των αγροτεμαχίων του, έτσι ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση λαθών μετά τη λήξη των αιτήσεων.

Η ψηφιακή απεικόνιση των αγροτεμαχίων καθώς και τα περιγραφικά δεδομένα γίνονται με υπόδειξη, κατά δήλωση και ευθύνη του παραγωγού στα Κέντρα Υποδοχής δηλώσεων Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης του 2017

3. Κατά την υποβολή των αιτήσεων πραγματοποιείται υποχρεωτικά ψηφιοποίηση των αγροτεμαχίων του γεωργού, τα στοιχεία της οποίας διαβιβάζονται μαζί με τα αλφαριθμητικά στοιχεία στην Κεντρική Βάση Δεδομένων του ΟΠΕΚΕΠΕ. Τα αγροτεμάχια που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί, δεν είναι δηλωμένα.

Η διαδικασία ψηφιοποίησης περιγράφεται με σχετικές οδηγίες της Διεύθυνσης Τεχνικών Ελέγχων του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Κατά την εισαγωγή των στοιχείων του ψηφιοποιημένου αγροτεμαχίου στην αίτηση, πραγματοποιείται έλεγχος σε σχέση με το εμβαδόν που αναφέρεται στη δήλωση του παραγωγού. Σε περίπτωση που η διαφορά μεταξύ του εμβαδού ψηφιοποίησης και του εμβαδού δήλωσης

υπερβαίνει την ανοχή μέτρησης του αγροτεμαχίου εμφανίζεται σχετικό μήνυμα λάθους. Το πρόγραμμα επιτρέπει την αποθήκευση του αγροτεμαχίου με κωδικό λάθους «57101».

Κατά την ψηφιοποίηση πραγματοποιείται έλεγχος επιλεξιμότητας της ψηφιοποιημένης έκτασης και εάν το αγροτεμάχιο ή τμήμα αυτού εμπίπτει σε μη επιλέξιμη ενότητα εμφανίζεται σχετικό μήνυμα λάθους. Σε τέτοιες περιπτώσεις, εάν ο παραγωγός επιμένει για την επιλεξιμότητα της έκτασης και αιτείται ενίσχυσης για τη συγκεκριμένη έκταση, το πρόγραμμα επιτρέπει την ψηφιοποίηση και αποθηκεύει το αγροτεμάχιο με τον κωδικό λάθους «54101».

4. Η αίτηση, μετά την οριστικοποίησή της λαμβάνει αριθμό πρωτοκόλλου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εκτυπώνεται σε **1 αντίτυπο** παραλαμβάνεται τηρείται και φυλάσσεται μαζί με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά-από το γεωργό, ενώ στον ΟΠΕΚΕΠΕ και στην πύλη εισαγωγής ΕΑΕ 2017 τηρείται ο φάκελος σε ηλεκτρονική μορφή. Ο παραγωγός υποχρεούται σε οποιοδήποτε έλεγχο να προσκομίζει τα πρωτότυπα παραστατικά.

Επισημαίνεται ότι τα δηλωθέντα και ισχύοντα στοιχεία της αίτησης είναι αυτά που έχουν οριστικοποιηθεί και καταχωρηθεί κάθε φορά στην Κεντρική Βάση Δεδομένων του ΟΠΕΚΕΠΕ.

5. Ο γεωργός που δεν είχε υποβάλλει ΕΑΕ 2016, συμπληρώνει από την αρχή το σύνολο της αίτησης.

3.7.2 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Για το έτος ενίσχυσης 2017, στα πλαίσια της απλούστευσης των διαδικασιών που ορίζονται για την υποβολή των αιτήσεων ενίσχυσης, (άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014), **γίνεται κατηγοριοποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών σε:**

1. Δικαιολογητικά τα οποία πρέπει <u>απαραιτήτως</u> να συνοδεύουν «τον ηλεκτρονικό φάκελο» του παραγωγού και να είναι σε ηλεκτρονική μορφή (από σαρωτή/scanner), <u>υποχρεωτικά πριν την οριστικοποίηση της αίτησης.</u>
2. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται <u>προαιρετικά</u>
3. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε μεταγενέστερη ημερομηνία της αίτησης <u>υποχρεωτικά μετά την οριστικοποίηση της αίτησης και κατά περίπτωση έως συγκεκριμένη ημερομηνία</u>

Επισημαίνεται ότι τα δικαιολογητικά έγγραφα συμπληρώνουν τον ηλεκτρονικό φάκελο του αιτούντα. Τα εν λόγω έγγραφα χρησιμοποιούνται σε περίπτωση ελέγχου του γεωργού σε συνέχεια καταγγελίας κτλ. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται κατά τη διενέργεια των μηχανογραφικών διασταυρωτικών ελέγχων είναι αυτά που έχουν καταχωρηθεί στα πεδία στοιχεία της αίτησης

Αναλυτικά:

1. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή υποχρεωτικά πριν την οριστικοποίηση της αίτησης:

α) Γενικά δικαιολογητικά

- i. Αντίγραφο και των δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας ή των κρίσιμων σελίδων του διαβατηρίου, μόνο για όσους γεωργούς αιτούνται την ενίσχυση του καθεστώτος γεωργών νεαρής ηλικίας ή λήψη δικαιωμάτων από το Εθνικό Απόθεμα

β) Παραστατικά χρήσης αγροτεμαχίων

- i. Αντίγραφα των παραστατικών νομής ενοικιαζόμενων αγροτεμαχίων,

- ii. Αντίγραφα των παραστατικών κατοχής ιδιόκτητων αγροτεμαχίων
- iii. Παραστατικά που δικαιολογούν την χρήση της έκτασης βοσκότοπων

Έλεγχος των παραστατικών χρήσης πραγματοποιείται μόνο σε περιπτώσεις που αμφισβητείται η χρήση ή η έκταση ή η θέση ενός αγροτεμαχίου, όπως έχει δηλωθεί στην ΕΑΕ2017, είτε κατόπιν καταγγελίας είτε κατόπιν απόφασης της Υπηρεσίας.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά α) και β) υποβάλλονται μόνο σε περίπτωση τροποποίησης των στοιχείων τους ή σε περίπτωση πρώτης υποβολής.

γ) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται κάθε έτος

γ1) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται κάθε έτος για χορήγηση άμεσων ενισχύσεων

- i. Τιμολόγιο αγοράς πιστοποιημένου σπόρου σκληρού σίτου ή απόδειξη λιανικής πώλησης συνοδεία Βεβαίωσης του φορέα πώλησης σπόρου ανά ποικιλία και καλλιέργεια (συνημμένο Υπόδειγμα στο **Παράρτημα 1**) για τους γεωργούς που δεν είναι υπόχρεοι να υπόκεινται σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
- ii. Βεβαίωση συμμόρφωσης τήρησης των απαιτήσεων του Καν. 834/2007 (βιολογική γεωργία)
- iii. Απόφαση προέγκρισης καλλιέργειας βιομηχανικής κάνναβης (Τμ. Αγροτικής Ανάπτυξης, Δ/νσεις Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών ΥΠΑΑΤ)

γ2) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται κάθε έτος για άλλη χρήση

- i. Εξουσιοδότηση πληρωμής εισφοράς υπέρ ΕΛΓΑ, όταν δηλώνεται πληρωμή εισφοράς υπέρ ΕΛΓΑ μέσω εξουσιοδότησης
- ii. Υπεύθυνη δήλωση, τρίτου προσώπου, ψεκασμού καλλιεργειών (συνημμένο Υπόδειγμα στο **Παράρτημα 2**)
- iii. Υπεύθυνη δήλωση γεωργού, για ψεκασμό καλλιεργειών από τρίτο πρόσωπο (συνημμένο Υπόδειγμα στο **Παράρτημα 3**)

γ3) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται από Νομικά Πρόσωπα και Ιερές Μονές όταν δηλώνεται κύριος διαχειριστής νεοεισερχόμενος/γεωργός νεαρής ηλικίας:

- i. Υπεύθυνη δήλωση νεοεισερχόμενου - κύριου οικονομικού διαχειριστή νομικού προσώπου, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή (συνημμένο Υπόδειγμα στο **Παράρτημα 4**)
- ii. Υπεύθυνη δήλωση γεωργού νεαρής ηλικίας - κύριου οικονομικού διαχειριστή νομικού προσώπου, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή (συνημμένο Υπόδειγμα στο **Παράρτημα 5**)

δ) Δικαιολογητικό που υποβάλλεται σε περίπτωση αιτήματος εκούσιας επιστροφής Δικαιωμάτων Βασικής Ενίσχυσης στο Εθνικό απόθεμα:

Υπεύθυνη δήλωση γεωργού εκούσιας επιστροφής ΔΒΕ στο εθνικό απόθεμα, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή (συνημμένο Υπόδειγμα στο **Παράρτημα 6**)

2. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται προαιρετικά:

- i. Αντίγραφο και των δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας ή των κρίσιμων σελίδων του διαβατηρίου, για τους γεωργούς που αιτούνται ενισχύσεις πλην του καθεστώτος γεωργών νεαρής ηλικίας ή λήψη δικαιωμάτων από το Εθνικό Απόθεμα
- ii. Αντίγραφο της πρώτης σελίδας του βιβλιαρίου ΟΓΑ
- iii. Αντίγραφο της πρώτης σελίδας βιβλιαρίου του τραπεζικού ιδρύματος ή οποιοδήποτε έγγραφο του οικείου πιστωτικού ιδρύματος όπου αναγράφεται ο αριθμός λογαριασμού IBAN
- iv. Αντίγραφο νέου τύπου Μητρώου κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης αιγοπροβάτων
- v. Δελτίο Εμβολιασμού (Δ.Ε.) ή Δελτίο Ορολογικού Ελέγχου (Δ.Ο.Ε.) του προγράμματος βρουκέλλωσης αιγοπροβάτων, σε ισχύ.
- vi. Αντίγραφο της πρώτης σελίδας του εκκαθ/κού σημειώματος ή άλλου φορολογικού εγγράφου όπου αναγράφεται ο ΑΦΜ
- vii. Ισχύον καταστατικό Νομικών Προσώπων
- viii. ΦΕΚ σύστασης Νομικών Προσώπων
- ix. Φορολογικό έγγραφο εταίρου/ων ή/και οικονομικού διαχειριστή, που δεσμεύουν το νομικό πρόσωπο ή την Ιερά Μονή με την υπογραφή τους
- x. Εσωτερικός κανονισμός Ιεράς Μονής
- xi. Πράξη εκλογής ηγουμένου/νης, και του ηγουμενοσυμβουλίου
- xii. Πράξη διορισμού του Προέδρου και των μελών του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου
- xiii. Πρακτικό Εκκλησιαστικού Συμβουλίου για την συγκρότησή του σε Σώμα
- xiv. Πρακτικό εκλογής Δ.Σ. Πολιτιστικού συλλόγου
- xv. Πρακτικό του Δ.Σ. για συγκρότηση σε σώμα Πολιτιστικού συλλόγου
- xvi. Άλλο έγγραφο σύστασης Νομικών Προσώπων ή Ιερών Μονών
- xvii. Απόφαση αρμόδιου φορέα χορήγησης σύνταξης/επιδόματος
- xviii. Άλλο έγγραφο για την έλεγχο της ιδιότητας του άμεσα συνταξιούχου

3. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται κάθε έτος υποχρεωτικά από τον γεωργό, μετά την οριστικοποίηση της αίτησης

α) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή από τον γεωργό, έως 10.07.2017

- i. Αντίγραφο σύμβασης για την καλλιέργεια ζαχαροτεύτλων
- ii. Αντίγραφο σύμβασης για την καλλιέργεια σπόρων σποράς
- iii. Τιμολόγιο αγοράς πιστοποιημένου σπόρου βαμβακιού ή απόδειξη λιανικής πώλησης συνοδεία βεβαίωσης του φορέα πώλησης σπόρου ανά ποικιλία και καλλιέργεια (συνημμένο Υπόδειγμα στο **Παράρτημα 7**) για τους γεωργούς που δεν είναι υπόχρεοι να υπόκεινται σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
- iv. Τιμολόγια αγοράς πιστοποιημένου σπόρου βιομηχανικής κάνναβης, που κατά παρέκκλιση υποβάλλονται έως 30.06.2017

β) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται στα αρμόδια περιφερειακά γραφεία του ΟΠΕΚΕΠΕ:

- i. Καρτέλες χρήσης πιστοποιημένου σπόρου βιομηχανικής κάνναβης, που προσκομίζονται **έως 30.06.2017**
- ii. Καρτέλες χρήσης πιστοποιημένου σπόρου σκληρού σίτου και βαμβακιού οι οποίες υποβάλλονται οπωσδήποτε έως **τις 30.06.2017**
- iii. Έγγραφα που τεκμηριώνουν την περίπτωση ανωτέρας βίας των προθεσμιών που ορίζονται στα κεφάλαια 9 και 10 της παρούσης εγκυκλίου (Ανωτέρα βία και Φυσικά Περιστατικά), τα οποία χρησιμοποιούνται στο διοικητικό έλεγχο.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση μη προσκόμισης των ανωτέρω δικαιολογητικών κατά τις αναγραφόμενες ημερομηνίες, θεωρείται ότι τα εν λόγω έντυπα δεν έχουν υποβληθεί και ο γεωργός θεωρείται ότι δεν συμμορφώνεται με τους όρους επιλεξιμότητας των σχετικών καθεστώτων.

γ) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή για τον έλεγχο του ενεργού γεωργού σε Νομικά Πρόσωπα

- i. Έντυπο Ν φορολογικού έτους 2016
- ii. Έντυπο Ε3 φορολογικού έτους 2016
- iii. Ισοζύγιο έτους 2016
- iv. Υπεύθυνη δήλωση του λογιστή της εταιρείας που θα δηλώνει το ποσό των εσόδων που προέρχονται από την γεωργική δραστηριότητα της εταιρείας, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή
- v. Υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου της εταιρείας που θα δηλώνει τα στοιχεία του λογιστή της, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή

Στο **Παράρτημα 8** καταγράφονται τα δικαιολογητικά που κατά περίπτωση υποβάλλονται με την ενιαία αίτηση ενίσχυσης έτους 2017

3.7.3 ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΧΡΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ

Οι γεωργοί υποχρεούνται να δηλώνουν όλα τα αγροτεμάχια που ανήκουν στην εκμετάλλευσή τους, ανεξάρτητα αν τα καλλιεργούν ή όχι λαμβάνοντας υπόψη τις προϋποθέσεις ενεργοποίησης δικαιωμάτων τους. Υποβάλλουν ανάλογα παραστατικά κατοχής για τα ιδιόκτητα και/ ή τα παραχωρημένα αγροτεμάχια τους, κατά περίπτωση τα οποία επισυνάπτονται υποχρεωτικά σε ηλεκτρονική μορφή, προκειμένου να είναι στη διάθεση της υπηρεσίας σε περίπτωση περαιτέρω ελέγχου.

Έλεγχος των παραστατικών χρήσης πραγματοποιείται σε περιπτώσεις που αμφισβητείται η χρήση ή η έκταση ή η θέση ενός αγροτεμαχίου, όπως έχει δηλωθεί στην ΕΑΕ2017, είτε κατόπιν καταγγελίας είτε κατόπιν απόφασης της Υπηρεσίας.

3.7.3.1 ΧΡΗΣΗ ΜΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ

Για τα μη ιδιόκτητα αγροτεμάχια, τα παραστατικά χρήσης δύναται να είναι: συμβολαιογραφικά έγγραφα, ιδιωτικά συμφωνητικά μίσθωσης (ενοικιαστήρια) ή χρησιδάνεια παραχώρησης, τα οποία πρέπει:

- ✓ να αναγράφουν υποχρεωτικά τον **ΑΦΜ του ιδιοκτήτη και του ενοικιαστή,**
- ✓ να αναφέρουν αναλυτικά **τα στοιχεία των αγροτεμαχίων** (τοποθεσία, έκταση, χαρτογραφικό κωδικό όπου είναι διαθέσιμος, κ.λπ.) και **τη χρονική περίοδο της μίσθωσης,**
- ✓ να έχουν **θεώρηση του γνησίου της υπογραφής των αντισυμβαλλόμενων μερών** [αφορά τα ιδιωτικά έγγραφα μίσθωσης γεωργικών ακινήτων (συμφωνητικά αγρομίσθωσης και/ή χρησιδάνεια παραχώρησης), στα οποία το συμφωνηθέν ετήσιο μίσθωμα δεν υπερβαίνει τα χίλια διακόσια ευρώ (1200 €)/έτος και έχουν συνταχθεί πριν την 01/01/2014 ή το συμφωνηθέν ετήσιο μίσθωμα δεν υπερβαίνει τα εννιακόσια εξήντα ευρώ (960 €)/έτος και έχουν συνταχθεί μετά την 01/01/2014].

Παραστατικά κατοχής για μη ιδιότητα αγροτεμάχια, τα οποία υπεγράφησαν σε παρελθόντα χρόνο, ισχύουν, εφόσον η διάρκεια νόμιμης κατοχής που αναγράφουν σε σχέση με την ημερομηνία υπογραφής τους, καλύπτει και την τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο.

Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής γίνεται μόνο από αρμόδιες διοικητικές αρχές και τα ΚΕΠ και σύμφωνα με τους κανόνες της Διοικητικής Διαδικασίας. Στο εξωτερικό, αρμόδια διοικητική αρχή για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής είναι το Προξενείο της Ελλάδας. Επίσης στην αλλοδαπή γίνεται και η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από συμβολαιογράφο (Notary public), με την προϋπόθεση να συνοδεύεται με επίθεση της Σφραγίδας της Χάγης (Apostille) και επίσημη μετάφραση αυτής.

Επισημαίνεται ότι οι Εποικιστικές Εκτάσεις – Ακίνητα που ανήκουν στο ελληνικό δημόσιο και διαχειρίζονται από το Υ.Π.Α.Α&Τ και δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Νόμου 4061/2012, υπάγονται ως προς την διαχείρισή τους στις διατάξεις των άρθρων 4, 7 και 10 του ίδιου Νόμου. Από τους Δήμους διαχειρίζονται οι εποικιστικές εκτάσεις για τις οποίες υπάρχουν αντίστοιχες αποφάσεις παραχώρησης.

Στο **Παράρτημα 9** απεικονίζεται ενδεικτικό υπόδειγμα ιδιωτικού συμφωνητικού μίσθωσης

3.7.3.2 ΧΡΗΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ

Για τα ιδιότητα αγροτεμάχια ο γεωργός δύναται να **υποβάλλει:**

Συμβόλαια αγοράς νομίμως μεταγραμμένα,

- ✓ Γονική παροχή,
- ✓ Αποδεικτικά δωρεάς ακινήτων,
- ✓ Αποδοχή κληρονομιάς,
- ✓ Κτήση με προσκύρωση,
- ✓ Με δικαστική απόφαση απονομή κυριότητας,
- ✓ Κληρονομητήριο,
- ✓ Διαθήκη
- ✓ Βεβαίωση Δηλωθείσας Περιουσιακής Κατάστασης

Για τις ιδιωτικές εκτάσεις βοσκοτόπων που βρίσκονται σε βοσκοτοπικά αγροτεμάχια αναφοράς προσκομίζονται:

Για τα ιδιόκτητα βοσκοτόπια, εφόσον δεν υπάρχει ως παραστατικό, τίτλος ιδιοκτησίας/κυριότητας (π.χ., συμβόλαιο αγοράς, αποδοχή κληρονομιάς, γονική παροχή) νομίμως μεταγεγραμμένος, αλλά υπάρχει Ε9, θα πρέπει να υπάρχει και ένα από τα ακόλουθα:

- Τελεσίδικες πράξεις χαρακτηρισμού για τις μη εμπίπτουσες στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας
ή
- Τελεσίδικες πράξεις χαρακτηρισμού για τις εμπίπτουσες στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας με άδεια βεβαίωση χρήσης από τις δασικές υπηρεσίες
ή
- Βεβαίωση από τις Αρμόδιες Δημόσιες Υπηρεσίες (Δασικές Υπηρεσίες) για χρήση βόσκησης **και** Τοπογραφικό Διάγραμμα στο ΕΓΣΑ '87
ή
- Βεβαίωση κτηματολογίου **και** Απόσπασμα Κτηματογραφικού Διαγράμματος
ή
- παραχωρητήριο κυριότητας, νομής ή χρήσης από τους αρχικούς κληρούχους ή τους μετέπειτα διαδόχους (για εποικιστικές εκτάσεις)
ή
- Υπεύθυνη Δήλωση, του ιδιοκτήτη, που επιβεβαιώνεται η χρήση βόσκησης στον βοσκότοπο

Ειδικότερα

- για τους αναγκαστικούς ακτημονικούς συλλόγους δεν απαιτείται απόφαση της Επιτροπής Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών εφόσον έχουν περισσότερα από έξι (6) μέλη που έτυχαν κτηνοτροφικής αποκατάστασης. Σε περίπτωση λιγότερων των έξι (6) μελών απαιτείται απόφαση της ως άνω επιτροπής για την χρήση κάθε μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 24 του νόμου 4061/2012 ως ισχύει.
- για τις εποικιστικές εκτάσεις που παραχωρήθηκαν σε φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για εξυπηρέτηση της τοπικής κτηνοτροφίας ή έχουν περιέλθει σε αυτούς μετά από δικαστικές αποφάσεις, θα πρέπει εφόσον επιθυμούν να επιμερίσουν την χρήση προσκομίζοντας τις σχετικές αποφάσεις και πίνακα δικαιούχων με επιμερισμό χρήσης επί της αναφερόμενης εποικιστικής έκτασης.

Σε κάθε περίπτωση, για την χρήση βόσκησης, δύναται να προσκομίζονται από τους κτηνοτρόφους που έτυχαν αποκατάστασης σε εποικιστική γη,

- αποφάσεις Επιτροπών Απαλλοτριώσεων (προ 22-3-2012) ή Επιτροπών Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών (μετά τις 22-3-2012) **είτε**
- αποφάσεις παραχώρησης του νόμου 4061/2012 ως ισχύει..

Για **ενοικιαζόμενες ιδιωτικές εκτάσεις βοσκοτόπων**, θα πρέπει να προσκομίζονται παραστατικά ενοικίασης σύμφωνα με την παράγραφο 3.7.3.1, συνοδευόμενα με τα παραστατικά κατοχής του εκμισθωτή, σύμφωνα με τις παραπάνω περιπτώσεις.

Επισημαίνεται ότι όταν εκτάσεις **εξ αδιαιρέτου χρησιμοποιούνται από κοινού**, οι συνιδιοκτήτες δηλώνουν το ποσοστό κατοχής που τους αναλογεί.

Στην **Αίτηση-Δήλωση**, στο πεδίο [**Συνιδιόκτητο/Συγκατεχόμενο αγροτεμάχιο;**], συμπληρώνεται [**ΝΑΙ**] και στα μεν πεδία των **εκτάσεων αγροτεμαχίου/καλλιέργειών** συμπληρώνεται το **100%** αυτών, στο δε πεδίο [**Ποσοστό%;**], το **αντίστοιχο ποσοστό νόμιμης κατοχής** για κάθε αιτούντα. Τονίζεται ότι, εφόσον ο γεωργός, ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού καθεστώτος, έχει στη νόμιμη κατοχή του το 100% του αγροτεμαχίου, δε γίνεται χρήση των πεδίων [**Συνιδιόκτητο/Συγκατεχόμενο αγροτεμάχιο;**] και [**Ποσοστό%;**].

Στο πεδίο [**Ι/Ε/Μ**] συμπληρώνεται η επιλογή:

- **Ιδιόκτητο (Ι)**, εφόσον η χρησιμοποιούμενη έκταση, βάσει του δηλούμενου ποσοστού κατοχής, είναι εξ ολοκλήρου ιδιόκτητη.
- **Ενοικιαζόμενο (Ε)**, εφόσον η χρησιμοποιούμενη έκταση, βάσει του δηλούμενου ποσοστού κατοχής, είναι εξ ολοκλήρου μη ιδιόκτητη.
- **Μεικτό (Μ)**, εφόσον η χρησιμοποιούμενη έκταση, βάσει του δηλούμενου ποσοστού κατοχής, είναι εν μέρει ιδιόκτητη.

Διευκρινίζεται ότι η δήλωση και αποτύπωση των αγροτεμαχίων σε ψηφιακή μορφή στο χαρτογραφικό υπόβαθρο σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί τεκμήριο ιδιοκτησίας.

3.8 ΜΕΤΡΑ – ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ (Π.Δ.) ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οι γεωργοί που συμμετέχουν σε μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, θα πρέπει να υποβάλλουν ταυτόχρονα την **Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης έτους 2017** και την **Αίτηση Πληρωμής**, βάσει τυποποιημένου εντύπου που θα παράγεται από το σύστημα κατά την υποβολή της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης για :

- **Μ03** - Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, υπομέτρο 3.1 Στήριξη για νέα συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας (Ανειλημμένες υποχρεώσεις ΠΑΑ 2007-2013 : Μέτρο 132 – Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων)
- **Μ08** - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών, Υπομέτρο 8.1- Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων (Ανειλημμένες υποχρεώσεις ΠΑΑ 2007-2013 : Μέτρο 221 Πρώτη Δάσωση Γ. Γαιών)
- **Μ10** - Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα-Ενίσχυση για γεωργο-περιβαλλοντικές και κλιματικές δεσμεύσεις (Ανειλημμένες υποχρεώσεις ΠΑΑ 2007-2013: Μέτρο 214 – Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις)
- Δράση 1.4 Αμειψισπορά με ξηρικές καλλιέργειες σε εκτάσεις με πρώην καλλιέργεια καπνού
- Δράση 2.3Α Σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στην παραγωγή καπνού.
- Δράση 2.3Β Σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης στην καλλιέργεια ζαχαρότευλων.
- Δράση 3.1 Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων

- Δράση 3.6 Μακροχρόνια παύση της εκμετάλλευσης γεωργικών γαιών
- Δράση 4.2 Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας
- **M11** - Βιολογική Γεωργία , Υπομέτρο 11.1 -Ενίσχυση για στροφή σε πρακτικές και μεθόδους βιολογικής γεωργίας ή /και Υπομέτρο 11.2 - Ενίσχυση για διατήρηση πρακτικών και μεθόδων βιολογικής γεωργίας
- Δράση 11.1.1/11.2.1 Βιολογική γεωργία
- Δράση 11.1.2/11.2.2 Βιολογική κτηνοτροφία
- **M13** - Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα
- Υπομέτρο 13.1 - αποζημίωση για ορεινές περιοχές
- Υπομέτρο 13.2 - αποζημίωση για άλλες περιοχές που αντιμετωπίζουν σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα

4 ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ – ΕΠΙΦΑΝΕΙΣ

4.1 ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΓΗΣ

1. Οι γεωργοί μπορούν να χρησιμοποιούν τα αγροτεμάχια που δηλώνουν στα καθεστώτα των άμεσων ενισχύσεων για κάθε γεωργική δραστηριότητα.
2. Πλην περιπτώσεων ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, τα αγροτεμάχια αυτά βρίσκονται στη διάθεση του γεωργού την **31η Μαΐου 2017**.
3. Για να είναι επιλέξιμες, οι εκτάσεις πρέπει να ανταποκρίνονται στον ορισμό του επιλέξιμου εκταρίου καθ' όλο το ημερολογιακό έτος, εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων.
4. Το ελάχιστο μέγεθος των αγροτεμαχίων για τα οποία μπορεί να υποβληθεί αίτηση ενίσχυσης στα πλαίσια των άμεσων ενισχύσεων καθορίζεται ως εξής:
  - 0,05 εκτάρια για όλα τα αγροτεμάχια πλην των ελαιοτεμαχίων
  - 0,03 εκτάρια για τα ελαιοτεμάχια εκτός μικρών νησιών Αιγαίου
  - 0,01 εκτάρια για τα ελαιοτεμάχια στα μικρά νησιά του Αιγαίου.
5. Εάν η ίδια έκταση χρησιμεύει ως βάση για αίτηση ενίσχυσης και/ή αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο περισσότερων του ενός καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης ή μέτρων στήριξης βάσει της έκτασης, η έκταση αυτή λαμβάνεται υπόψη χωριστά για καθένα από τα εν λόγω καθεστώτα ενίσχυσης ή μέτρα στήριξης.

4.2 ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ - ΕΠΙΦΑΝΕΙΣ

1. Σύμφωνα με τον ορισμό, ένα αγροτεμάχιο αποτελεί μια συνεχή έκταση γης, η οποία δηλώνεται από το γεωργό και καλύπτει μια και μόνη καλλιέργεια, ανεξάρτητα αν η έκταση αυτή αποτελείται από ένα ή περισσότερα συνεχή κτηματολογικά τεμάχια ή τμήματα αυτών. Εντούτοις, όταν στο πλαίσιο της παρούσας εγκυκλίου απαιτείται χωριστή δήλωση της χρήσης μιας έκτασης η οποία αποτελεί μέρος μιας καλλιέργειας, η ειδική αυτή χρήση περιορίζει περαιτέρω, εάν κρίνεται αναγκαίο, το αγροτεμάχιο.
2. Όταν εκτάσεις που πληρούν τις προηγούμενες προϋποθέσεις, εκτείνονται σε δύο ή περισσότερα αγροτεμάχια αναφοράς (ενότητες), τα τμήματα αυτών που εμπίπτουν σε κάθε ενότητα, θεωρούνται και δηλώνονται ως ξεχωριστά αγροτεμάχια.

Οι δηλούμενες εκτάσεις καθορίζονται ως εξής:

- **Ολική έκταση αγροτεμαχίου:** η έκταση που ορίζεται από το περίγραμμα των ορίων του με τα όμορα αγροτεμάχια (το συνολικό εμβαδόν).
- **Επιλέξιμη έκταση καλλιέργειας:** για όλα τα καθεστώτα/μέτρα στρεμματικής ενίσχυσης (της παραγράφου 2.1 της παρούσας) εκτός του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, είναι η πραγματικά χρησιμοποιούμενη έκταση.

- **Επιλέξιμη έκταση αγροτεμαχίου:** για το καθεστώς της βασικής ενίσχυσης, είναι η έκταση των επιλέξιμων εκταρίων για το καθεστώς της βασικής ενίσχυσης, (σύμφωνα με την παράγραφο 5.3.5).
- **Επιλέξιμη έκταση ελαιοτεμαχίου:** για τον έλεγχο της ελάχιστης απαιτούμενης πυκνότητας φύτευσης των ελαιώνων στις παραδοσιακές ζώνες καλλιέργειας της ελιάς στα μικρά νησιά του Αιγαίου, είναι η ολική έκταση αυτού (ανεξάρτητα αν υπάρχει συγκαλλιέργεια με άλλη καλλιέργεια ή όχι), μετά την αφαίρεση των μη επιλέξιμων, ενδεχομένως, εκτάσεων (του στοιχείου 4.3 της παρούσας παραγράφου).
- **Επιλέξιμη έκταση βοσκότοπου:** η ολική έκταση αυτού, μετά την αφαίρεση των μη επιλέξιμων, ενδεχομένως, εκτάσεων και της εφαρμογής συστήματος PRO RATA

Σημειώνεται ότι **ως επιλέξιμη έκταση** θεωρείται η επιφάνεια που πραγματικά καλύπτει η καλλιέργεια ή που μπορεί να καλλιεργηθεί, δηλαδή η καθαρή έκταση που προκύπτει αφού αφαιρεθεί η επιφάνεια που καλύπτεται από μη επιδοτούμενα είδη, (π.χ. δασικά δέντρα, θάμνους, κτίσματα, δρόμους, ακαλλιέργητες επιφάνειες κ.α.) ή οτιδήποτε άλλο που πιθανό να υπάρχει στο τεμάχιο.

Διευκρινίζονται τα εξής :

- ο η έννοια της επιλέξιμης έκτασης του ΟΣΔΕ, ενδέχεται να διαφοροποιείται (και γεωμετρικά) από αυτή των αγροτικών και παραγωγικών τμημάτων γης που νέμεται ο παραγωγός.
- ο Η έννοια της δηλούμενης αγροτικής εκμετάλλευσης σαφώς διαφοροποιείται από αυτή την ενιαία του γεωτεμαχίου ως κτηματολογική μερίδα.

Επισημαίνεται η υποχρέωση **συμβατότητας** της Δήλωσης Αμπελοκαλλιέργειας (αμπελουργικό μητρώο) με το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ) για τους γεωργούς που καλλιεργούν αμπέλια.

4.3 ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Στην ΕΑΕ έτους 2017 δηλώνονται οι καλλιέργειες που καταλαμβάνουν το αγροτεμάχιο κατά τον κύκλο παραγωγής, δηλ. από το φθινόπωρο του 2016 έως και το καλοκαίρι του 2017. Εξαιρείται η φθινοπωρινή πατάτα στα πλαίσια του Προγράμματος Στήριξης των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους.

Καλλιεργητική περίοδος για κάθε καλλιέργεια ορίζεται το διάστημα που μεσολαβεί από την έναρξη των καλλιεργητικών φροντίδων (αρχή καλλιεργητικής περιόδου) ως και την αρχή της συγκομιδής (τέλος καλλιεργητικής περιόδου).

Στα **Παραρτήματα 10 και 11** απεικονίζονται οι ομάδες καλλιέργειας του φυτικού κεφαλαίου του ΟΣΔΕ 2017 και ενδεικτικά η καλλιεργητική περίοδος για τα κυριότερα είδη αντίστοιχα

Διευκρινίζεται ότι:

Κύριες καλλιέργειες είναι οι καλλιέργειες που καταλαμβάνουν το αγροτεμάχιο για το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου και λαμβάνονται υπόψη κατά τον έλεγχο της τήρησης του πρασινίσματος

Επίσπορες καλλιέργειες είναι οι καλλιέργειες με μικρό κύκλο, ταχείας ανάπτυξης (ωρίμανση σε περίπου 30 ημέρες από τη σπορά), που καταλαμβάνει τη γη μεταξύ κύριων καλλιεργειών

Συγκαλλιέργεια είναι η ταυτόχρονη καλλιέργεια δύο ή περισσότερων διαφορετικών ειδών φυτών σε διαφορετικές σειρές, στο ίδιο αγροτεμάχιο.

Ως αγρανάπαυση: δηλώνεται η αρόσιμη έκταση που δεν καλλιεργείται καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου.

4.4 ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΑ ΜΕ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΠΙΟΥ ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΑ

1. Χαρακτηριστικά τοπίου, όπως μονοπάτια, φυτοφράχτες, ρέματα, δενδροστοιχίες που αποτελούνται από δένδρα με ελάχιστη διάμετρο κόμης 1 μέτρο, αναβαθμίδες, υδατοσυλλογές, τάφροι αποτελούν τμήμα της επιλέξιμης έκτασης αγροτεμαχίου υπό τον όρο ότι δεν υπερβαίνουν τα 2 μέτρα πλάτος.

2. Αγροτεμάχιο που περιέχει διάσπαρτα δένδρα μη επιλέξιμα για ενεργοποίηση δικαιωμάτων, θεωρείται επιλέξιμη έκταση υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- μπορούν να ασκούνται γεωργικές δραστηριότητες υπό συνθήκες αντίστοιχες με εκείνες των αγροτεμαχίων της ίδιας περιοχής χωρίς τα διάσπαρτα δένδρα και
- ο αριθμός των διάσπαρτων δένδρων ανά εκτάριο δεν υπερβαίνει τη μέγιστη πυκνότητα (100 δένδρα/εκτάριο).

Εάν δεν τηρείται μία από τις δύο προϋποθέσεις η επιλέξιμη έκταση αγροτεμαχίου μηδενίζεται. Σημειώνεται, ότι στην περίπτωση που τηρείται η μέγιστη πυκνότητα (100 δένδρα/εκτάριο), αλλά η κόμη των μη επιλέξιμων δένδρων υπερβαίνει τα 50 τ.μ , η επιφάνεια αυτών αφαιρείται από την επιλέξιμη έκταση αγροτεμαχίου.

3. Δεδομένου ότι για την επιλεξιμότητα των βοσκοτόπων έχει εφαρμοστεί αναλογικό σύστημα (PRO RATA), δεν ισχύουν όσα αναγράφονται στις παραγράφους 1 και 2 για βοσκοτοπικές εκτάσεις, αλλά λαμβάνονται υπόψη στον καθορισμό του συντελεστή επιλεξιμότητας

5 ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Το ολοκληρωμένο σύστημα εφαρμόζεται στα καθεστώτα των άμεσων ενισχύσεων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 καθώς και στη στήριξη που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), τα άρθρα 28 έως 31, τα άρθρα 33 και 34 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013
2. Για την έκταση που αντιστοιχεί στον αριθμό επιλέξιμων εκταρίων βάσει της οποίας υποβάλλεται ενιαία αίτηση ενίσχυσης, είναι δυνατόν να υποβάλλεται και αίτηση για οποιαδήποτε άλλη άμεση ενίσχυση, καθώς και για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση η οποία δεν καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, εκτός αν άλλως ορίζεται στον κανονισμό αυτό.
3. Με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών διατάξεων στο πλαίσιο μεμονωμένων καθεστώτων στήριξης, δεν καταβάλλονται ενισχύσεις σε δικαιούχους για τους οποίους έχει αποδειχθεί ότι δημιούργησαν τεχνητά τους όρους που απαιτούνται για τη λήψη των ενισχύσεων αυτών, με σκοπό να αποκομίσουν οφέλη αντίθετα με τους στόχους των εν λόγω καθεστώτων στήριξης.

5.1 ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

1. Δεν χορηγούνται άμεσες ενισχύσεις σε γεωργούς όταν το συνολικό ποσό των προς καταβολή αμέσων ενισχύσεων προ της ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και της εφαρμογής διοικητικών κυρώσεων για δεδομένο ημερολογιακό έτος **δεν υπερβαίνει τα 250 ευρώ**.
2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται για τους γεωργούς, των οποίων η έδρα της εκμετάλλευσης βρίσκεται στα μικρά νησιά του Αιγαίου.

5.2 ΕΝΕΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΟΣ

1. Άμεσες ενισχύσεις χορηγούνται μόνο σε **ενεργούς γεωργούς**.
2. **Ενεργοί γεωργοί** είναι όσοι ασκούν γεωργική δραστηριότητα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο 4 της παρούσας, με τις εξής προϋποθέσεις:
  - α. Γεωργοί που έλαβαν άμεσες ενισχύσεις έως και 5.000€ για το προηγούμενο έτος αιτήσεων (2016) θεωρούνται αυτομάτως ενεργοί γεωργοί.
  - β. Γεωργοί, οι οποίοι έλαβαν για το προηγούμενο έτος αιτήσεων 2016 άμεσες ενισχύσεις άνω των 5.000€ θεωρούνται ενεργοί γεωργοί, εφόσον αποδεικνύουν ότι το ετήσιο ποσό των άμεσων ενισχύσεων είναι τουλάχιστον το 5% των συνολικών εσόδων, που αποκτήθηκαν από μη γεωργικές δραστηριότητες κατά το φορολογικό έτος 2016.
  - γ. Γεωργοί, οι οποίοι έλαβαν για το προηγούμενο έτος αιτήσεων 2016 άμεσες ενισχύσεις άνω των 5.000€, και οι οποίοι διευθύνουν αερολιμένες, σιδηροδρομικές εταιρείες, δίκτυα ύδρευσης, κτηματομεσιτικές εταιρείες, γήπεδα και υπαίθριους χώρους ψυχαγωγίας, θεωρούνται ενεργοί γεωργοί εφόσον αποδεικνύουν οτιδήποτε από τα εξής:
    - το ετήσιο ποσό των άμεσων ενισχύσεων είναι τουλάχιστον το 5% των συνολικών εσόδων από μη γεωργικές δραστηριότητες κατά το φορολογικό έτος 2016, ή

- οι γεωργικές τους δραστηριότητες δεν είναι ασήμαντες και συγκεκριμένα ότι το σύνολο των εσόδων που αποκτήθηκαν από αγροτικές δραστηριότητες, κατά το φορολογικό έτος 2016 , αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 1/3 των συνολικών εσόδων που αποκτήθηκαν σε αυτό το έτος, ή
- ο κύριος επιχειρηματικός ή εταιρικός σκοπός συνίσταται στην άσκηση γεωργικής δραστηριότητας.

Ο έλεγχος γίνεται βάσει των δεδομένων που τηρούνται στο Υπουργείο Οικονομικών.

Για τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα των σημείων (α) ,(β) και (γ) της παραγράφου 5.2.2 της παρούσας διενεργείται περαιτέρω έλεγχος, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν ελέγχουν ή ελέγχονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα με δραστηριότητα σχετική με αερολιμένες, σιδηροδρομικές εταιρείες, δίκτυα ύδρευσης, κτηματομεσιτικές εταιρείες, γήπεδα και υπαίθριους, ανεξαρτήτως εάν τα τελευταία υπέβαλλαν ή όχι ενιαία αίτηση ενίσχυσης. Σε αυτή την περίπτωση, οφείλουν τόσο αυτά όσο και τα συσχετιζόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα να αποδεικνύουν τουλάχιστον ένα από τα αναφερόμενα του σημείου (γ). Αν από τον έλεγχο που θα διενεργηθεί, το συσχετιζόμενο νομικό πρόσωπο δεν κρίνεται ενεργός γεωργός τότε και το φυσικό πρόσωπο δεν κρίνεται ενεργός γεωργός και αντίστροφα.

Σε περίπτωση μη υποβολής ενιαίας αίτησης ενίσχυσης το προηγούμενο έτος (2016), ο έλεγχος τήρησης της προϋπόθεσης του ενεργού γεωργού σύμφωνα με τα στοιχεία α, β και γ, γίνεται βάσει υπολογισμού μιας θεωρητικής ενίσχυσης άμεσης στήριξης, που αποτελεί το γινόμενο της μέσης εθνικής ενίσχυσης άμεσης στήριξης ανά εκτάριο για το 2016 με τον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων που δηλώθηκαν από τον γεωργό το 2017.

5.3 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

5.3.1 ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

1. Αρμόδιος φορέας για τον υπολογισμό, την χορήγηση και τη διαχείριση των δικαιωμάτων και εν γένει των άμεσων ενισχύσεων, ορίζεται ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε), σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 8 και 2 των υπ' αριθμ. 104/7056/2015 και 1406/52601/2016 ΥΑ αντίστοιχα, όπως τροποποιημένες κάθε φορά ισχύουν.

5.3.2 ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

1. Όταν το ποσό της βασικής ενίσχυσης, που πρέπει να χορηγηθεί σε γεωργό για ένα δεδομένο ημερολογιακό έτος, υπερβαίνει τις 150.000 €, εφαρμόζεται μείωση στο 100% για το μέρος του ποσού που υπερβαίνει τις 150.000 €, σύμφωνα με το άρθρο 5 της υπ' αριθ. 104/70/56/2015 ΥΑ, όπως τροποποιημένη κάθε φορά ισχύει

5.3.3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΟΠΟΙΗΣΗ

1. Το καθεστώς βασικής ενίσχυσης εφαρμόζεται σε περιφερειακό επίπεδο. Για το λόγο αυτό κατανέμεται το ετήσιο ανώτατο ποσό που προβλέπεται για τη βασική ενίσχυση, στις 3 περιφέρειες της χώρας, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα 1:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΤΗΣΙΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
ΠΕ1: Βοσκότοποι	25%
ΠΕ2: Αρόσιμες εκτάσεις	47%
ΠΕ3: Δενδρώνες - Αμπελώνες	28%

Πίνακας 1, Κατανομή στις 3 περιφέρειες της χώρας

2. Τα αγροτεμάχια που δηλώνουν οι γεωργοί το 2017 κατατάσσονται στις 3 περιφέρειες βάσει της αποτύπωσης τους στο χαρτογραφικό υπόβαθρο αγροτεμαχίων του Συστήματος Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. για το έτος ενίσχυσης 2013, το οποίο χρησιμοποιείται ως έτος αναφοράς

3. Τα δικαιώματα ενίσχυσης ενεργοποιούνται και μεταβιβάζονται το 2017 μόνο εντός της ίδιας περιφέρειας.

5.3.4 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

2. Το 2017, η στήριξη δυνάμει του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης διατίθεται στους ενεργούς γεωργούς, οι οποίοι κατέχουν δικαιώματα βασικής ενίσχυσης το 2017:

(α) είτε μέσω πρώτης χορήγησης το 2015

(β) είτε μέσω μεταβίβασης το 2016. Επισημαίνεται ότι για τις ενοικιάσεις δικαιωμάτων χωρίς γη έτους 2016 με λήξη μίσθωσης έως και 15-5-2017, τα δικαιώματα επιστρέφουν στο μεταβιβαστή το 2017

(γ) είτε μέσω τυχόν χορήγησης δικαιωμάτων από το εθνικό απόθεμα 2017 σε γεωργούς, που πληρούν το κριτήριο του «γεωργού νεαρής ηλικίας» ή του νεοεισερχόμενου γεωργού, όπως καθορίζεται στην υπ' αριθμ. 1930/81861/2015 ΥΑ, όπως κάθε φορά τροποποιημένη ισχύει

(δ) είτε με μεταβίβαση το έτος 2017. Λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία μεταβίβασης των δικαιωμάτων το 2017 περιγράφονται στην υπ' αριθ. 1406/52601/2017 ΥΑ (Β' 1291/2017), όπως τροποποιημένη ισχύει καθώς και στην σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ

Δικαιούχοι Εθνικού Αποθέματος είναι:

- Γεωργοί νεαρής ηλικίας όπως περιγράφονται αναλυτικά στην παράγραφο 6.3 της παρούσας
- Νεοεισερχόμενοι γεωργοί όπως περιγράφονται παρακάτω:

Γεωργοί που αρχίζουν να ασκούν τη γεωργική τους δραστηριότητα, συγκεκριμένα γεωργοί που υπέβαλαν εμπρόθεσμη ΕΑΕ το έτος 2015 ή/και 2016 ή/και το έτος 2017, εκ των οποίων:

- i. Τα φυσικά πρόσωπα που υπέβαλαν εμπρόθεσμη ΕΑΕ το έτος 2017 να μην έχουν υποβάλει εμπρόθεσμη ΕΑΕ τα έτη 2012-2016. Επιπλέον, για το πρώτο έτος υποβολής ΕΑΕ, δηλαδή το 2015 ή το 2016 ή το 2017 το κριτήριο του νεοεισερχόμενου πληρείται σε εκείνα τα ΦΠ που δεν έχουν υποβάλει ΕΑΕ ως ΦΠ ούτε ήλεγχαν άλλο ΝΠ που ασκούσε γεωργική δραστηριότητα τα πέντε έτη που προηγούνται της 1^{ης} υποβολής αίτησης ενίσχυσης.
- ii. Νομικά πρόσωπα που υπέβαλαν εμπρόθεσμη ΕΑΕ το έτος 2017 να μην έχουν υποβάλει εμπρόθεσμη ΕΑΕ τα έτη 2012-2016. Επιπλέον, για το πρώτο έτος υποβολής ΕΑΕ, δηλαδή το 2015 ή το 2016 ή το 2017 το κριτήριο του νεοεισερχόμενου πληρείται σε εκείνα τα ΝΠ που δεν έχουν υποβάλει ΕΑΕ ούτε ήλεγχαν άλλο ΝΠ που ασκούσε γεωργική δραστηριότητα τα πέντε έτη που προηγούνται της 1^{ης} υποβολής αίτησης ενίσχυσης.

Επιπρόσθετα:

Αναφορικά με τα Νομικά Πρόσωπα – Νεοεισερχόμενοι το κριτήριο του νεοεισερχόμενου γεωργού πρέπει να πληροίται τόσο στο ΝΠ όσο και σε κάθε ΦΠ που ασκεί αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο επί του νομικού προσώπου όσον αφορά στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

Ο ασκών (φυσικό πρόσωπο) τον έλεγχο επί του νομικού προσώπου δεν πρέπει να έχει ασκήσει γεωργική δραστηριότητα στο όνομά του και υπ' ευθύνη του ούτε να ελέγχει ΝΠ το οποίο έχει ασκήσει γεωργική δραστηριότητα κατά τα πέντε έτη που προηγούνται της έναρξης της γεωργικής δραστηριότητας του ΝΠ, δηλαδή ο ασκών/όντες τον έλεγχο που υπέβαλαν εμπρόθεσμη ΕΑΕ ως ΦΠ πρώτη φορά το έτος 2015 να μην έχουν υποβάλει εμπρόθεσμη ΕΑΕ ούτε να ήλεγχαν άλλο ΝΠ που ασκούσε γεωργική δραστηριότητα τα έτη 2010-2014. Αντίστοιχα ο ασκών/όντες τον έλεγχο που υπέβαλαν εμπρόθεσμη ΕΑΕ ως ΦΠ πρώτη φορά το έτος 2016 να μην έχουν υποβάλει εμπρόθεσμη

ΕΑΕ ούτε να ήλεγχαν άλλο ΝΠ που ασκούσε γεωργική δραστηριότητα τα έτη 2011-2015 και ο ασκών/ώντες τον έλεγχο που υπέβαλαν εμπρόθεσμη ΕΑΕ ως ΦΠ πρώτη φορά το έτος 2017 να μην έχουν υποβάλει εμπρόθεσμη ΕΑΕ ούτε να ήλεγχαν άλλο ΝΠ που ασκούσε γεωργική δραστηριότητα τα έτη 2012-2016.

Επισήμανση:

Δεν κρίνονται δικαιούχοι εθνικού αποθέματος έτους 2017 γεωργοί νεαρής ηλικίας ή νεοεισερχόμενοι γεωργοί, οι οποίοι έχουν λάβει δικαιώματα βασικής ενίσχυσης ή αύξηση της μοναδιαίας αξίας των δικαιωμάτων τους στον περιφερειακό μέσο όρο του εθνικού αποθέματος ως ΦΠ ή ως ΝΠ ή για λογαριασμό κάποιου ΝΠ (ως διαχειριστές) από το εθνικό απόθεμα το έτος 2015.

Κατ' εξαίρεση, εν δυνάμει δικαιούχοι εθνικού αποθέματος 2017 είναι γεωργοί νεαρής ηλικίας ή νεοεισερχόμενοι γεωργοί που κατείχαν μόνο μισθωμένα δικαιώματα το 2015.

5.3.5 ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Η στήριξη στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης χορηγείται στους γεωργούς, μέσω δήλωσης, κατόπιν ενεργοποίησης δικαιώματος ενίσχυσης ανά επιλέξιμο εκτάριο. Τα ενεργοποιημένα δικαιώματα ενίσχυσης θεμελιώνουν την καταβολή των ποσών που καθορίζονται σε αυτά, με την επιφύλαξη της εφαρμογής:

α) δημοσιονομικής πειθαρχίας

β) μείωσης των ενισχύσεων που προβλέπεται στο σημείο 5.3.2. της παρούσας, για ποσά βασικής ενίσχυσης άνω των 150.000€

γ) των γραμμικών μειώσεων σε περίπτωση υπέρβασης των ανωτάτων ορίων του παραρτήματος ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του συνολικού ποσού των προς χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και σε περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου ορίου του 2% του ετησίου εθνικού ανώτατου ορίου που προβλέπεται για γεωργούς νεαρής ηλικίας στο παράρτημα ΙΙ του ίδιου κανονισμού

δ) των προβλεπομένων διατάξεων του άρθρου 63 του Καν. 1306/2013 για τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και τις διοικητικές κυρώσεις.

2. Για τους σκοπούς της παρούσας εγκυκλίου ως «επιλέξιμο εκτάριο» νοείται:

α) κάθε γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιείται για **γεωργικές δραστηριότητες** ή, σε περίπτωση που έχει και μη γεωργική χρήση, κατά κύριο λόγο για γεωργικές δραστηριότητες ή

β) κάθε έκταση που γέννησε δικαίωμα είσπραξης το 2008 στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης ή του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης που ορίζονται, αντίστοιχα, στους Τίτλους ΙΙΙ και ΙVΑ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και η οποία:

- ✓ δεν ανταποκρίνεται πλέον στον ορισμό του «επιλέξιμου εκταρίου» που περιλαμβάνεται στο στοιχείο α) λόγω της εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και της οδηγίας 2009/147/ΕΚ· ή
- ✓ καθ' όλη τη διάρκεια της σχετικής δέσμευσης του συγκεκριμένου γεωργού, αναδασώνεται σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 ή το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ή στο

πλαίσιο εθνικού καθεστώτος του οποίου οι προϋποθέσεις είναι σύμφωνες με το άρθρο 43 παράγραφοι 1, 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ή

- ✓ καθ' όλη τη διάρκεια της σχετικής δέσμευσης του συγκεκριμένου γεωργού, τελεί υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας σύμφωνα με τα άρθρα 22, 23 και 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 ή το άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

3. Για να είναι επιλέξιμες, οι εκτάσεις πρέπει να ανταποκρίνονται στον ορισμό του επιλέξιμου εκταρίου καθ' όλο το ημερολογιακό έτος, εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων.

Η επιλεξιμότητα των εκτάσεων σύμφωνα με τον ορισμό της γεωργικής δραστηριότητας της παραγράφου 1.4 περιπτώσεις (α) και (β), ελέγχεται στο πλαίσιο των επιτόπιων ελέγχων του δείγματος όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα 2:

Είδος γεωργικής έκτασης	Σε παραγωγή [αρ. 4γ(i) Καν 1307/2013]	Διατήρηση σε καλή γεωργική κατάσταση [αρ. 4γ(ii) Καν 1307/2013]
Αρόσιμη γη	ύπαρξη καλλιέργειας, ή η συγκομιδή προϊόντων, ή η ύπαρξη υπολειμμάτων καλλιέργειας.	εφαρμογή μίας άροσης ανά έτος.
Βοσκότοπος	διατήρηση ζωικού κεφαλαίου τουλάχιστον 0,7 ΜΜΖ/εκτάριο	κοπή και απομάκρυνση της βλάστησης ώστε η ποώδης βλάστηση να μην υπερβαίνει το ύψος των εβδομήντα cm
Δενδρώνας	συγκομιδή ή το κλάδεμα καρποφορίας, ή ο καθαρισμός του υποορόφου του δενδρώνα ετησίως.	καθαρισμός του υποορόφου του δενδρώνα ανά 2 έτη ή η εφαρμογή κλαδέματος κλαδοκάθαρου το αργότερο ανά δύο έτη.

Πίνακας 2, Γεωργική δραστηριότητα στα είδη γεωργικής γης

4. Οι εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή κάνναβης αποτελούν επιλέξιμα εκτάρια για ενεργοποίηση δικαιωμάτων μόνο εάν

- Οι ποικιλίες που χρησιμοποιούνται έχουν περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη που δεν υπερβαίνει το 0,2 %.
- Έχουν προέγκριση καλλιέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 1750/39224/31.05.2016. Σημειώνεται ότι αν κατά την υποβολή της ΕΑΕ στον ΟΠΕΚΕΠΕ διαπιστωθεί ότι ο αιτών δεν διαθέτει την προέγκριση, ο ΟΠΕΚΕΠΕ **απορρίπτει την ΕΑΕ** και ενημερώνει σχετικά τον αιτούντα (το σύνολο των υποχρεώσεων των γεωργών βιομηχανικής κάνναβης περιγράφονται στην ανωτέρω ΥΑ)

5. Ο γεωργός, προκειμένου να κάνει χρήση ενός δικαιώματος ενίσχυσης, δηλώνει τα αγροτεμάχια που αντιστοιχούν στα επιλέξιμα εκτάρια τα οποία συνδέονται με δικαίωμα ενίσχυσης. Εκτός από περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, τα αγροτεμάχια αυτά πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του γεωργού στις **31 Μαΐου 2017**.

5.3.6 ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Ως μη χρησιμοποιηθέντα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης που οδηγούνται στο εθνικό απόθεμα θεωρούνται:

α. Τα δικαιώματα ενίσχυσης που δεν συνεπάγονται καταβολές ενισχύσεων επί δύο συναπτά έτη, λόγω οποιουδήποτε εκ των κατωτέρω:

- i) μη τήρησης της προϋπόθεσης του ενεργού γεωργού
- ii) το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων προ της ανάκλησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και της εφαρμογής διοικητικών κυρώσεων δεν υπερβαίνει τα 250€
- iii) απόδειξης πρόκλησης τεχνηέντως από τις 18/10/2011 συνθηκών, με σκοπό την αποφυγή της μείωσης των ενισχύσεων άνω των 150.000 €.

β. αριθμός δικαιωμάτων ενίσχυσης που δεν ενεργοποιείται από γεωργό επί δύο συναπτά έτη, εκτός αν η ενεργοποίηση δεν πραγματοποιήθηκε λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων.

Για τον καθορισμό των ιδιόκτητων ή μισθωμένων δικαιωμάτων του γεωργού που επιστρέφονται στο εθνικό απόθεμα, δίνεται προτεραιότητα στα δικαιώματα με τη χαμηλότερη αξία

γ. ο αριθμός δικαιωμάτων ενίσχυσης που επιστρέφονται εκουσίως στο εθνικό απόθεμα από το γεωργό, το έτος ενίσχυσης 2017

Οι γεωργοί που επιστρέφουν εκουσίως τα δικαιώματά τους στο εθνικό απόθεμα το 2017 και υποβάλλουν ΕΑΕ 2017, συμπληρώνουν το πεδίο «Εκούσια παραχώρηση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης στο εθνικό απόθεμα το έτος ενίσχυσης 2017» και επισυνάπτουν την Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος 6.

Οι γεωργοί που δεν υποβάλλουν ΕΑΕ 2017 και επιθυμούν να επιστρέψουν εκουσίως τα δικαιώματά τους στο εθνικό απόθεμα το 2017, αποστέλλουν την Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος 6 με συστημένη επιστολή έως και 15.05.2017 στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., Δ/ση Άμεσων Ενισχύσεων και Αγοράς, Τμήμα Διαχείρισης Δικαιωμάτων Ενιαίας Ενίσχυσης, στην ταχυδρομική διεύθυνση Δομοκού 5, Αθήνα ΤΚ. 10445.

5.3.7 ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

5.3.7.1 Ενστάσεις ή δικαστικές αποφάσεις

Σε κάθε περίπτωση κατά την οποία ο γεωργός, μετά από υποβολή ένστασης, αίτησης θεραπείας, απλής ή ενδικοφανούς προσφυγής ή άσκησης ένδικου μέσου ή βοηθήματος, δικαιώθηκε με οριστική απόφαση αρμόδιας διοικητικής αρχής ή αρμόδιου δικαστηρίου για τα καθεστώτα των άμεσων ενισχύσεων, τότε οι μεταβολές αυτές λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης από το έτος, το οποίο εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση.

5.3.7.2 Ανάκτηση αδικαιολογήτως χορηγηθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης ή αύξησης της αξίας τους

1. Σε περίπτωση που, μετά τη χορήγηση των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης στους δικαιούχους, αποδειχθεί μετά από ελέγχους ότι ο αριθμός των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, που χορηγήθηκαν ήταν υπερβολικά υψηλός, ο αριθμός των κατ' υπέρβαση χορηγηθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης επιστρέφεται στο εθνικό απόθεμα. Εάν το σφάλμα αυτό οφείλεται στην αρμόδια αρχή ή σε άλλη αρχή και δεν ήταν εύλογα δυνατόν να εντοπιστεί από τον δικαιούχο, η αξία των υπόλοιπων δικαιωμάτων ενίσχυσης που χορηγήθηκαν στον συγκεκριμένο δικαιούχο αναπροσαρμόζεται αναλόγως.

2. Στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος, στον οποίο χορηγήθηκε υπερβολικά υψηλός αριθμός δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, έχει στο μεταξύ μεταβιβάσει δικαιώματα ενίσχυσης σε

άλλους δικαιούχους και δεν έχει επαρκή αριθμό δικαιωμάτων στη διάθεσή του για να καλύψει την αξία των αχρεωστήτως χορηγηθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης, τα κατ' υπέρβαση μεταβιβασθέντα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης επιστρέφονται στο εθνικό απόθεμα κατ' αναλογία με τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης, που τους έχουν μεταβιβασθεί.

3. Οι αναπροσαρμογές του αριθμού ή/και της αξίας των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο δεν έχουν ως συνέπεια τον συστηματικό εκ νέου υπολογισμό των υπόλοιπων δικαιωμάτων ενίσχυσης.

4. Δεν ανακτώνται αδικαιολογήτως χορηγηθέντα δικαιώματα ενίσχυσης, εφόσον η συνολική αξία των εν λόγω δικαιωμάτων ενίσχυσης κατά τον χρόνο της εξακρίβωσης για την εφαρμογή των αναπροσαρμογών, που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, δεν υπερβαίνει τα 50 ευρώ για κανένα από τα έτη εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης.

5. Εάν στις παραπάνω περιπτώσεις έχουν ήδη καταβληθεί ενισχύσεις, τα σχετικά ποσά θεωρούνται αχρεωστήτως καταβληθέντα και ανακτώνται.

5.4 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΩΦΕΛΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ («ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ»)

5.4.1 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η ενίσχυση για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον (εφεξής «πράσινη ενίσχυση») χορηγείται ανεξαιρέτως σε όλους τους δικαιούχους του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης κατόπιν ενεργοποίησης των δικαιωμάτων ενίσχυσης.

5.4.2 ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η πράσινη ενίσχυση χορηγείται ως ποσοστό της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που ενεργοποιεί ο γεωργός για κάθε συγκεκριμένο έτος.

Για τη χρηματοδότηση της παρούσας ενίσχυση χρησιμοποιείται το 30% του ετήσιου ανώτατου ορίου.

5.4.3 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΩΝ

Οι δικαιούχοι γεωργοί τηρούν σε όλα τα επιλέξιμα αγροτεμάχιά τους τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον. Οι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον γεωργικές πρακτικές είναι οι εξής:

- **Διαφοροποίηση καλλιεργειών**
- **Ύπαρξη περιοχής οικολογικής εστίασης στη γεωργική έκταση**
- **Διατήρηση των υφιστάμενων μόνιμων βοσκοτόπων**

Για τους γεωργούς που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 29 παράγραφος 1 του Καν. (ΕΚ) αριθ. 834/2007 όσον αφορά τη βιολογική γεωργία, **τα αγροτεμάχια που**

χρησιμοποιούνται για βιολογική παραγωγή σύμφωνα με το άρθρο 11 του Καν.(ΕΚ) αριθ. 834/2007, εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης των υποχρεώσεων των ανωτέρω πρακτικών.

5.4.3.1 ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

1. Όταν η αρόσιμη γη του γεωργού καλύπτει έκταση μεταξύ **10 και 30 εκταρίων** πρέπει να υπάρχουν **τουλάχιστον δύο διαφορετικές καλλιέργειες** σε αυτή την αρόσιμη γη. Η κύρια καλλιέργεια δεν πρέπει να καλύπτει περισσότερο από το **75%** αυτής της αρόσιμης γης.

Όταν η αρόσιμη γη του γεωργού καλύπτει έκταση **πάνω από 30** εκτάρια, πρέπει να υπάρχουν τουλάχιστον **τρεις διαφορετικές καλλιέργειες** σε αυτή την αρόσιμη γη. Η κύρια καλλιέργεια δεν πρέπει να καλύπτει πάνω από το **75%** αυτής της αρόσιμης γης και οι δύο κύριες καλλιέργειες δεν πρέπει να καλύπτουν από κοινού πάνω από το **95%** αυτής της αρόσιμης γης.

2. Για τους σκοπούς της διαφοροποίησης, ως «**καλλιέργεια**» νοείται αδιακρίτως:

- i. η καλλιέργεια οποιουδήποτε εκ των διαφορετικών γενών που ορίζονται στη βοτανική ταξινόμηση των καλλιεργειών
- ii. η καλλιέργεια οποιουδήποτε εκ των ειδών στην περίπτωση Brassicaceae, Solanaceae και Cucurbitaceae,
- iii. η γη υπό αγρανάπαυση
- iv. τα αγρωστώδη ή άλλα ποώδη κτηνοτροφικά φυτά (κοφτολίβαδα και λόλιουμ)

3. Για τον υπολογισμό των μεριδίων των διαφορετικών καλλιεργειών:

- η περίοδος που λαμβάνεται υπόψη είναι το πλέον σημαντικό μέρος της καλλιεργητικής περιόδου.
- σε έκταση όπου εφαρμόζεται συγκαλλιέργεια με δύο ή περισσότερες ταυτόχρονες καλλιέργειες σε διαφορετικές σειρές, κάθε καλλιέργεια υπολογίζεται ως ξεχωριστή όταν καλύπτει τουλάχιστον το 25% της έκτασης. Η έκταση που καλύπτεται από τις διαφορετικές καλλιέργειες υπολογίζεται διαιρώντας την έκταση όπου εφαρμόζεται η συγκαλλιέργεια με τον αριθμό των καλλιεργειών που καλύπτουν τουλάχιστον το 25% της εν λόγω έκτασης, ανεξάρτητα από το πραγματικό μερίδιο μιας καλλιέργειας στην εν λόγω έκταση.
- Σε έκταση με κύρια και επίσηρη καλλιέργεια, η έκταση θεωρείται ότι καλύπτεται μόνο με την κύρια καλλιέργεια.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ

Η διαφοροποίηση των καλλιεργειών σύμφωνα με την παράγραφο 5.4.3.1 δεν εφαρμόζεται στις εξής περιπτώσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων:

α. Όταν η αρόσιμη γη καλλιεργείται εξ ολοκλήρου με καλλιέργειες κάτω από το νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας.

β. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% **της αρόσιμης γης** χρησιμοποιείται:

- για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών,

- ως γη υπό αγρανάπαυση
- ή συνδυασμός των δύο ,

με την προϋπόθεση ότι η υπόλοιπη αρόσιμη έκταση **δεν υπερβαίνει τα 30 εκτάρια**.

γ. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης χρησιμοποιείται:

- ως μόνιμος βοσκότοπος,
- για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών
- ή καλλιεργείται με καλλιέργειες κάτω από νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας
- ή συνδυασμός των χρήσεων αυτών,

με την προϋπόθεση ότι η υπόλοιπη αρόσιμη έκταση **δεν υπερβαίνει τα 30 εκτάρια**.

5.4.3.2 ΥΠΑΡΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

1. Όταν η αρόσιμη γη μιας εκμετάλλευσης καλύπτει **περισσότερα από 15 εκτάρια**, οι γεωργοί διασφαλίζουν ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2017, μια έκταση αντιστοιχούσα τουλάχιστον στο 5 % της αρόσιμης γης της εκμετάλλευσης που δήλωσε ο γεωργός **αποτελεί περιοχή οικολογικής εστίασης**. Οι εν λόγω περιοχές είναι στη **διάθεση του γεωργού** και **εφαπτόμενες** στην αρόσιμη έκταση.

Περιοχές οικολογικής εστίασης ορίζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

α. Γη υπό αγρανάπαυση.

β. Χαρακτηριστικά τοπίου:

- **Δενδροστοιχίες** υπό την προϋπόθεση ότι η διάμετρος των κομών των δένδρων υπερβαίνει το ένα μέτρο και η μεταξύ των κομών απόσταση δεν υπερβαίνει τα πέντε μέτρα. Το στοιχείο αυτό υπολογίζεται ως έκταση με συντελεστή μετατροπής 5 και στάθμισης 2,
- **Συστάδες δένδρων** με αλληλεπικαλυπτόμενες κόμες και οι θαμνώνες, με μέγιστη αποδεκτή έκταση τα 0,3 εκτάρια και συντελεστή στάθμισης 1,5.
- **Τάφροι** με μέγιστο πλάτος έξι μέτρα, περιλαμβανομένων ανοικτών υδάτινων ρευμάτων για σκοπούς άρδευσης ή αποστράγγισης, εξαιρουμένων των καναλιών που κατασκευάζονται από σκυρόδεμα. Ο συντελεστής μετατροπής είναι 3 και στάθμισης 2.
- **Ζώνες ανάσχεσης** κατά μήκος των υδατορεμάτων και λοιπών υδάτινων όγκων, που συνίστανται σε **ακαλλιέργητο περιθώριο ενός μέτρου** σύμφωνα με το πρότυπο της Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης της Πολλαπλής Συμμόρφωσης για τα ύδατα. Ο συντελεστής μετατροπής είναι 6 και στάθμισης 1,5.

γ. Εκτάσεις με καλλιέργεια που έχει ικανότητες δέσμευσης του αζώτου (ψυχανθή), με συντελεστή στάθμισης 0,7, όπου περιλαμβάνονται φυτά των ακόλουθων γενών και ειδών:

- i. Medicago sativa (Μηδική)
- ii. Phaseolus spp. (Φασόλια)
- iii. Vigna spp. (Μαυρομάτικα κ.α.)

- iv. Lotus corniculatus (Λωτός)
- v. Cicer spp. (Ρεβύθια)
- vi. Trifolium spp. (Τριφύλλια)
- vii. Vicia faba (Βρώσιμα κουκιά)
- viii. Lens culinaris (Φακές)
- ix. Lupinus spp. (Λούπινα)
- x. Pisum spp. (Μπιζέλια)
- xi. Vicia spp. (Βίκος κ.α.)

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Η ύπαρξη περιοχής οικολογικής δεν απαιτείται στις εξής περιπτώσεις:

α. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της αρόσιμης γης χρησιμοποιείται:

- για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών,
- ως γη υπό αγρανάπαυση,
- καλλιεργείται με καλλιέργειες ψυχανθών
- ή για συνδυασμό των χρήσεων αυτών,

με την προϋπόθεση ότι η υπόλοιπη αρόσιμη έκταση δεν υπερβαίνει **τα 30 εκτάρια**.

β. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης:

- αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο,
- χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών
- καλλιεργείται με καλλιέργειες κάτω από νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας
- ή για συνδυασμό των χρήσεων αυτών,

με την προϋπόθεση ότι η υπόλοιπη αρόσιμη έκταση δεν υπερβαίνει **τα 30 εκτάρια**.

Αρόσιμη έκταση εκμετάλλευσης	Καμία υποχρέωση	Κύρια καλλιέργεια ≤75%	2 κύριες καλλιέργειες ≤95%	Περιοχής Οικολογικής Εστίασης ΕΦΑ≥5%
<10 εκτάρια	✓			
10-15 εκτάρια		✓		
15-30 εκτάρια		✓		✓
>30 εκτάρια		✓	✓	✓

Πίνακας 3, Οι υποχρεώσεις του πρασινίσματος συνοπτικά

5.4.3.3 ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ

Στις εκτάσεις μόνιμων βοσκότοπων που βρίσκονται εντός των περιοχών του Δικτύου Φύση 2000 (Natura), δεν επιτρέπεται η άροση, καθώς και η αλλαγή της γεωργικής τους χρήσης από μόνιμους βοσκότοπους.

Η αναλογία της γης που αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο προς τη συνολική γεωργική έκταση που δηλώνεται κατ' έτος από τους γεωργούς στην αίτηση ενίσχυσης, δεν μειώνεται κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 5% σε σύγκριση με την αναλογία αναφοράς που καθορίζεται με βάση το άρ. 3, παρ. 3, του Καν. (ΕΚ) 1122/2009. Όταν αποδεικνύεται ότι η αναλογία αυτή έχει μειωθεί κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 5% σε σχέση με την αναλογία αναφοράς, οι γεωργοί δεν επιτρέπεται να αλλάζουν τη χρήση των εκτάσεων που αποτελούν μόνιμους βοσκότοπους, χωρίς να τους χορηγηθεί από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, σχετική άδεια εκ των προτέρων. Όταν αποδεικνύεται ότι η αναλογία αυτή έχει μειωθεί κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 10% σε σχέση με την αναλογία αναφοράς, επιβάλλεται η εκ νέου μετατροπή κάποιων εκτάσεων σε μόνιμους βοσκότοπους, σε δικαιούχους οι οποίοι διαθέτουν γη η οποία έχει μετατραπεί από μόνιμο βοσκότοπο σε έκταση για άλλες χρήσεις.

5.5 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΝΕΑΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ («ΝΕΟΙ ΓΕΩΡΓΟΙ»)

5.5.1 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

1. Η ενίσχυση χορηγείται ετησίως σε δικαιούχους του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, με την προϋπόθεση να είναι **νέοι γεωργοί**.

2 Για τους σκοπούς του εν λόγω καθεστώτος, **ως νέοι γεωργοί, με πρώτη υποβολή ενιαίας αίτησης ενίσχυσης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης το 2017** νοούνται:

α. Τα **Φυσικά Πρόσωπα**, εφόσον:

- δημιουργούν για πρώτη φορά γεωργική εκμετάλλευση ως επικεφαλής της εκμετάλλευσης ή
- έχουν ήδη εγκατασταθεί κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγούνται της πρώτης υποβολής αίτησης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης
- είναι ηλικίας **έως 40 ετών** κατά το έτος υποβολής της αίτησης

Για το έτος υποβολής 1^{ης} αίτησης το 2017, ως νέοι γεωργοί θεωρούνται:

- όσοι γεννήθηκαν από 01.01.1977 και μετά
- το έτος έναρξης γεωργικής δραστηριότητας τους ταυτίζεται με το έτος που έχουν υποβάλλει πρώτη φορά Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης από το **έτος 2012 και μετά**.

β. Τα **Νομικά Πρόσωπα (ή Ιερές Μονές)**, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το νομικό πρόσωπο δικαιούται ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης και έχει ενεργοποιήσει δικαιώματα ενίσχυσης ή δηλώσει επιλέξιμα εκτάρια.
- Τουλάχιστον ένα από τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στο κεφάλαιο ή στη διαχείριση του νομικού προσώπου είναι νέος γεωργός, δηλαδή:
- γεννήθηκε από 01.01.1977 και μετά
- το έτος έναρξης γεωργικής δραστηριότητας του ταυτίζεται με το έτος έναρξης καθκόντων στο Νομικό Πρόσωπο, από το **έτος 2012 και μετά**. και

- ασκεί αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο επί του νομικού προσώπου όσον αφορά στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς για κάθε έτος υποβολής αίτησης ενίσχυσης από το νομικό πρόσωπο στο πλαίσιο του καθεστώτος γεωργών νεαρής ηλικίας, είτε αποκλειστικά είτε από κοινού με άλλους νέους γεωργούς («οικονομικοί διαχειριστές») σε αυτό.

Υπό τους εξής όρους:

- ως πρώτη υποβολή αίτησης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης νοείται η πρώτη υποβολή αίτησης ενίσχυσης του νομικού προσώπου στο πλαίσιο του καθεστώτος των νέων γεωργών.
- ως δημιουργία εκμετάλλευσης για πρώτη φορά, νοείται η εγκατάσταση των νέων γεωργών που ασκούν έλεγχο επί του νομικού προσώπου. Σε περίπτωση που περισσότεροι νέοι γεωργοί έχουν αποκτήσει έλεγχο επί του νομικού προσώπου σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, ως χρόνος της «δημιουργίας» θεωρείται η απόκτηση του ελέγχου που προηγείται χρονικά.

3. Ως νέοι γεωργοί, επίσης νοούνται:

α. Τα φυσικά πρόσωπα που εντάχθηκαν στο καθεστώς γεωργών νεαρής ηλικίας τα έτη 2015 - 2016 και δεν έχει λήξει η διάρκεια των 5 ετών από την εγκατάστασή του ως επικεφαλής εκμετάλλευσης.

β. Τα νομικά πρόσωπα (ή οι Ιερές Μονές) που εντάχθηκαν στο καθεστώς γεωργών νεαρής ηλικίας τα έτη 2015 - 2016 και δεν έχει λήξει η διάρκεια των 5 ετών από την εγκατάσταση των νέων γεωργών που ασκούν έλεγχο επί του νομικού προσώπου. Σε περίπτωση που πολλά φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων και προσώπου(-ων) που δεν είναι γεωργός(-οί) νεαρής ηλικίας, συμμετέχουν στο κεφάλαιο ή στη διαχείριση του νομικού προσώπου, ο γεωργός(-οί) νεαρής ηλικίας, για κάθε έτος για το οποίο το νομικό πρόσωπο υποβάλλει αίτηση ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος γεωργών νεαρής ηλικίας, είναι σε θέση να ασκεί(-ούν) τον εν λόγω αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο είτε αποκλειστικά είτε από κοινού με άλλους γεωργούς.

Η ενίσχυση παύει να χορηγείται, εάν όλοι γεωργοί νεαρής ηλικίας που πληρούν τα κριτήρια έχουν παύσει να ασκούν τον έλεγχο επί του νομικού προσώπου.

5.5.2 ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Το ύψος της ενίσχυσης υπολογίζεται κάθε χρόνο, με τον πολλαπλασιασμό των ενεργοποιηθέντων δικαιωμάτων από το νέο γεωργό, με αριθμητική τιμή που αντιστοιχεί στο 25% της μέσης αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που κατέχει ή μισθώνει ο γεωργός.
2. Η ενίσχυση χορηγείται μέχρι ανώτατου ορίου 25 δικαιωμάτων για κάθε δικαιούχο.
3. Η **περίοδος χορήγησης** της ενίσχυσης ανά δικαιούχο:
  - δεν υπερβαίνει τα 5 έτη
  - μειώνεται κατά τον αριθμό των ετών που μεσολάβησαν μεταξύ της δημιουργίας της εκμετάλλευσης και της πρώτης υποβολής της αίτησης ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας στα πλαίσια του καθεστώτος της βασικής ενίσχυσης.

5.6 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΜΙΚΡΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ

5.6.1 ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΑΠΕΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

1. Το 2015 θεσπίστηκε το καθεστώς των μικρών καλλιεργητών, στο οποίο εντάχθηκαν οι γεωργοί, πληρώνοντας ορισμένες προϋποθέσεις.

2. Γεωργοί, οι οποίοι το 2017 λαμβάνουν δικαιώματα ενίσχυσης λόγω κληρονομιάς από γεωργό που συμμετείχε στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών, είναι επιλέξιμοι για συμμετοχή στο εν λόγω καθεστώς, εφόσον ισχύουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

(α) πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης

(β) κληρονομούν το σύνολο των δικαιωμάτων ενίσχυσης, που κατείχε ο γεωργός, από τον οποίο μεταβιβάζονται τα δικαιώματα ενίσχυσης.

3. Γεωργοί, οι οποίοι εντάχθηκαν στο καθεστώς το έτος 2015 (καθώς και το 2016 βάσει της δυνατότητας του σημείου (β) και δεν επιθυμούν παραμονή στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών το 2017, μπορούν να απενταχθούν από αυτό δηλώνοντας την σχετική πρόθεση τους στην ΕΑΕ 2017. Όσοι επιλέγουν να απενταχθούν, δεν έχουν πλέον δικαίωμα επανένταξης στο εν λόγω καθεστώς.

5.6.2 ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

1. Τα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης, που κατέχουν γεωργοί που συμμετέχουν στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών υπόκεινται στους κανόνες της μεταβίβασης δικαιωμάτων.

2. Οι γεωργοί που συμμετέχουν στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών, **εξαιρούνται** από τις γεωργικές δραστηριότητες που προβλέπονται για την τήρηση των **γεωργικών πρακτικών επωφελών για το κλίμα και το περιβάλλον**, ανεξαρτήτως του αριθμού των εκταρίων που δηλώνουν.

3. Οι γεωργοί που συμμετέχουν στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών, **εξαιρούνται** από την επιβολή διοικητικής κύρωσης σε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων της **πολλαπλής συμμόρφωσης** του άρθρου 93 του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013.

5.6.3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Το ποσό της ετήσιας ενίσχυσης για κάθε γεωργό που συμμετέχει στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών ορίζεται ίσο προς τη συνολική αξία των ενισχύσεων που πρέπει να χορηγούνται ετησίως στο γεωργό, σύμφωνα με τους Τίτλους III και IV του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 (δηλ, άθροισμα βασικής ενίσχυσης, πράσινης ενίσχυσης, ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας, συνδεδεμένων ενισχύσεων και ειδικής ενίσχυσης βάμβακος). Το ως άνω ποσό, **δεν υπερβαίνει το ποσό των 1.250€**.

Όταν το άθροισμα των εν λόγω ποσών για συγκεκριμένο γεωργό υπερβαίνει το ποσό των 1.250€, κάθε ποσό μειώνεται κατ' αναλογία.

5.7 ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

1. Σε εφαρμογή των άρθρων 52-53 του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013, το έτος 2017 χορηγείται συνδεδεμένη στήριξη για τα παρακάτω προϊόντα:

1. Ρύζι
2. Σκληρό Σίτο
3. Θηλυκά Βοοειδή
4. Βιομηχανική τομάτα
5. Πορτοκάλια χυμοποίησης
6. Αίγες και προβατίνες
7. Κοριθιακή σταφίδα
8. Όσπρια ανθρώπινης κατανάλωσης
9. Πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή
10. Σπόροι σποράς
11. Σπαράγγια
12. Μεταξοσκώληκες
13. Ζαχαρότευτλα
14. Ειδική συνδεδεμένη ενίσχυση για τους γεωργούς που εκτρέφουν βοοειδή, διέθεταν ειδικά δικαιώματα με βάση τον καν. (Ε.Κ) 73/2009, και δεν δηλώνουν επιλέξιμες εκτάσεις
15. Ροδάκινα προς χυμοποίηση
16. Ειδική συνδεδεμένη ενίσχυση για τους γεωργούς που εκτρέφουν αιγοπρόβατα, διέθεταν ειδικά δικαιώματα με βάση τον καν. (Ε.Κ) 73/2009, και δεν δηλώνουν επιλέξιμες εκτάσεις
17. Καρποί με κέλυφος
18. Μήλα
19. Κρόκος Κοζάνης
20. Πρωτεϊνούχα Κτηνοτροφικά Σανοδοτικά Ψυχανθή

2. Οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης των ενισχύσεων αυτών περιγράφονται σε σχετικές Υπουργικές αποφάσεις.

5.8 ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ

1. Στους γεωργούς που παράγουν βαμβάκι υπαγόμενο στον κωδικό ΣΟ520100 χορηγείται ενίσχυση σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 56-60 του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013.
2. Η ενίσχυση αυτή χορηγείται με βάση την επιλέξιμη έκταση που καλλιεργείται με βαμβάκι από κάθε δικαιούχο.
3. Λεπτομερείς διατάξεις για τους όρους και τις προϋποθέσεις της ενίσχυσης αυτής περιγράφονται στην υπ' αριθμ. 1178/27361/10.03.2015 Υπουργική Απόφαση.

6 ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Δικαιούχοι που λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, ενισχύσεις δυνάμει των άρθρων 46 και 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και ετήσιες πριμοδοτήσεις δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), των άρθρων 28 έως 31 και των άρθρων 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, οφείλουν να τηρούν τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία και στα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση των εκτάσεων που θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού 1306/13, όσον αφορά τους ακόλουθους τομείς:

α) περιβάλλον, κλιματική αλλαγή και καλή γεωργική κατάσταση των εκτάσεων

β) δημόσια υγεία και υγεία των ζώων και των φυτών,

γ) καλή μεταχείριση των ζώων.

Εφόσον ο δικαιούχος δεν τηρεί τους κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης, του επιβάλλεται διοικητική κύρωση. Ωστόσο δεν εφαρμόζεται διοικητική κύρωση στους δικαιούχους που συμμετέχουν στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές που αναφέρεται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

Οι υποχρεώσεις των γεωργών σε σχέση με τις παραπάνω απαιτήσεις, περιγράφονται αναλυτικά στην κατ' έτος εκδιδόμενη εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ για την πολλαπλή συμμόρφωση.

7 ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Στα πλαίσια εφαρμογής της κοινής αγροτικής πολιτικής, λαμβάνονται όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία που διέπει τα καθεστάτα ενίσχυσης.

Σημαντικό μέτρο για την προστασία των γεωργικών ταμείων, αποτελεί η επιβολή αποτελεσματικών, αποτρεπτικών και αναλογικών *κυρώσεων* και εφόσον κρίνεται αναγκαίο, η κίνηση νομικών διαδικασιών προς το σκοπό αυτό, σε περίπτωση *μη συμμόρφωσης* με τα με τα *κριτήρια επιλεξιμότητας*, τις *δεσμεύσεις* ή άλλες *υποχρεώσεις* που αφορούν τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης ή της στήριξης που προβλέπονται στην τομεακή γεωργική νομοθεσία.

Η επαλήθευση των όρων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων, διαπιστώνεται με τη διενέργεια μηχανογραφικών διασταυρωτικών, διοικητικών και επιτοπίων ελέγχων.

Το παρόν κεφάλαιο, αναφέρεται στον υπολογισμό των μειώσεων και κυρώσεων οι οποίες εφαρμόζονται:

1. επί των *άμεσων ενισχύσεων* που χορηγούνται σε γεωργό, σε περίπτωση *εκπρόθεσμης υποβολής* ενιαίας αίτησης ενίσχυσης
2. σε περίπτωση *μη συμμόρφωσης* προς τα *κριτήρια επιλεξιμότητας*, τις *δεσμεύσεις* ή άλλες *υποχρεώσεις* που απορρέουν από την εφαρμογή των κανόνων στήριξης στα καθεστάτα ενίσχυσης με βάση την έκταση που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.
3. λόγω μη τήρησης των υποχρεώσεων της *πολλαπλής συμμόρφωσης* επί των άμεσων ενισχύσεων και των ενισχύσεων των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, με την *εξαίρεση* του καθεστώτος των μικροκαλλιεργητών.

7.1 ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

7.1.1 ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ

- i. 1. Εκτός από τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας και τις εξαιρετικές περιστάσεις η υποβολή **μετά** την καταληκτική ημερομηνία (υποβολή μετά τις 15 Ιουνίου 2017) της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης, συνεπάγεται μείωση των ποσών που ο κάτοχος εκμετάλλευσης θα είχε δικαίωμα να λάβει ως ενίσχυση, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα, **κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα**.
  - ii. σε περίπτωση υποβολής αίτησης χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης (πχ χορήγηση δικαιωμάτων από το Εθνικό Απόθεμα), μείωση των ποσών που πρέπει να καταβληθούν κατά το συγκεκριμένο έτος σε σχέση με τα δικαιώματα ενίσχυσης που πρόκειται να χορηγηθούν στον δικαιούχο, **κατά 3% ανά εργάσιμη ημέρα**
2. Σε περίπτωση καθυστέρησης **μεγαλύτερης των 25 ημερολογιακών ημερών** (δηλαδή υποβολής της αίτησης *μετά την Δευτέρα 10 Ιουλίου 2017*), η αίτηση θεωρείται ως *μη αποδεκτή* και δεν χορηγούνται στον δικαιούχο δικαιώματα ενίσχυσης ούτε, κατά περίπτωση, αυξάνεται η αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης.

7.1.2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Εκτός από τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας και τις εξαιρετικές περιστάσεις, η υποβολή τροποποίησης της ενιαίας αίτησης *μετά την Πέμπτη 15 Ιουνίου 2017 και μέχρι Δευτέρα 10 Ιουλίου 2017*, συνεπάγεται **μείωση κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα των ποσών που σχετίζονται με την πραγματική χρήση των συγκεκριμένων αγροτεμαχίων**.

Οι τροποποιήσεις της ενιαίας αίτησης ή της αίτησης πληρωμής γίνονται αποδεκτές μόνον έως την τελευταία δυνατή ημερομηνία για εκπρόθεσμη υποβολή της ενιαίας.

Πίνακας 4, Κυρώσεις έτους 2017 σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής

Αριθμός ημέρας	Ημερομηνία υποβολής ενιαίας αίτησης	Ποσοστό μείωσης επί των δικαιούμενων ποσών	Ποσοστό μείωσης επί του ποσού των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης που χορηγούνται για πρώτη φορά το 2017
0	Πέμπτη, 15 Ιούνιος 2017	0%	0%
1	Παρασκευή, 16 Ιούνιος 2017	1%	3%
2	Σάββατο, 17 Ιούνιος 2017	2%	6%
3	Κυριακή, 18 Ιούνιος 2017	2%	6%
4	Δευτέρα, 19 Ιούνιος 2017	2%	6%
5	Τρίτη, 20 Ιούνιος 2017	3%	9%
6	Τετάρτη, 21 Ιούνιος 2017	4%	12%
7	Πέμπτη, 22 Ιούνιος 2017	5%	15%
8	Παρασκευή, 23 Ιούνιος 2017	6%	18%
9	Σάββατο, 24 Ιούνιος 2017	7%	21%
10	Κυριακή, 25 Ιούνιος 2017	7%	21%
11	Δευτέρα, 26 Ιούνιος 2017	7%	21%
12	Τρίτη, 27 Ιούνιος 2017	8%	24%
13	Τετάρτη, 28 Ιούνιος 2017	9%	27%
14	Πέμπτη, 29 Ιούνιος 2017	10%	30%
15	Παρασκευή, 30 Ιούνιος 2017	11%	33%
16	Σάββατο, 1 Ιούλιος 2017	12%	36%
17	Κυριακή, 2 Ιούλιος 2017	12%	36%
18	Δευτέρα, 3 Ιούλιος 2017	12%	36%
19	Τρίτη, 4 Ιούλιος 2017	13%	39%
20	Τετάρτη, 5 Ιούλιος 2017	14%	42%
21	Πέμπτη, 6 Ιούλιος 2017	15%	45%
22	Παρασκευή, 7 Ιούλιος 2017	16%	48%
23	Σάββατο, 8 Ιούλιος 2017	17%	51%
24	Κυριακή, 9 Ιούλιος 2017	17%	51%
25	Δευτέρα, 10 Ιούλιος 2017	17%	0%
26	Τρίτη, 11 Ιούλιος 2017	μη αποδεκτή αίτηση	

7.2 ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ

Η παρούσα παράγραφος, αναφέρεται στον τρόπο υπολογισμού των μειώσεων που εφαρμόζονται στα καθεστώτα στρεμματικής ενίσχυσης (καθεστώτα ενίσχυσης τίτλων III, IV και V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013) και στα μέτρα στήριξης βάσει έκτασης.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται:

- Στα καθεστώτα στρεμματικής ενίσχυσης :
  - Βασική ενίσχυση
  - Πράσινη ενίσχυση
  - Ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας
  - Συνδεδεμένες ενισχύσεις με βάση την έκταση
  - Ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι
  - Ενίσχυση για μικροκαλλιεργητές
- Μέτρα στήριξης στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους του Κεφαλαίου IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 229/2013

7.2.1 ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ, ΤΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1. Εάν διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δεν συμμορφώνεται με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις που αφορούν τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης ή της στήριξης που προβλέπονται στην τομεακή γεωργική νομοθεσία, η ενίσχυση δεν καταβάλλεται ή ανακαλείται εν όλω ή εν μέρει, και, κατά περίπτωση, δεν χορηγούνται ή ανακαλούνται τα αντίστοιχα δικαιώματα ενίσχυσης. Με την επιφύλαξη τυχόν μειώσεων και αποκλεισμών από τις ενισχύσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της *πολλαπλής συμμόρφωσης*, επιβάλλονται επίσης *διοικητικές κυρώσεις*.

2. Διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται στους δικαιούχους της ενίσχυσης ή της στήριξης, συμπεριλαμβανομένων ομάδων ή ενώσεων αυτών, που δεσμεύονται από υποχρεώσεις τήρησης όρων χορήγησης.

3. Οι διοικητικές κυρώσεις είναι αναλογικές και διαβαθμισμένες βάσει της σοβαρότητας, της έκτασης, της διάρκειας και της επανάληψης της διαπιστούμενης μη συμμόρφωσης και έχουν τις ακόλουθες μορφές:

- i. μείωση του ποσού ενίσχυσης που έχει καταβληθεί ή πρόκειται να καταβληθεί σε σχέση με την αίτηση ενίσχυσης που επηρεάζεται από τη μη συμμόρφωση και/ή σε σχέση με τις αιτήσεις ενίσχυσης για προηγούμενα ή επόμενα έτη·
- ii. καταβολή ποσού υπολογιζόμενου βάσει της ποσότητας και/ή της διάρκειας της μη συμμόρφωσης,
- iii. αποκλεισμός συμμετοχής στο συγκεκριμένο καθεστώς ενίσχυσης

Μπορεί να φθάσουν μέχρι τον πλήρη αποκλεισμό από ένα ή περισσότερα καθεστώτα ενίσχυσης για ένα ή περισσότερα ημερολογιακά έτη.

4. Κατά παρέκκλιση, όσον αφορά στην πράσινη ενίσχυση, οι διοικητικές κυρώσεις λαμβάνουν τη μορφή *μείωσης* του ποσού των πληρωμών που έχει καταβληθεί ή πρόκειται να καταβληθεί.

7.2.2 ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ)

7.2.2.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Ως έκταση αναφοράς για τον υπολογισμό των ενισχύσεων και των κυρώσεων στα πλαίσια των καθεστώτων ενίσχυσης *με βάση την έκταση (εκτός της πράσινης ενίσχυσης)*, καθορίζεται η έκταση της καλλιεργητικής ομάδας.

1. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, διακρίνονται οι ακόλουθες καλλιεργητικές ομάδες, κατά περίπτωση:

- i. εκτάσεις που δηλώνονται για σκοπούς ενεργοποίησης των δικαιωμάτων ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης
- ii. εκτάσεις που συνεπάγονται ενισχύσεις στο πλαίσιο του καθεστώτος για γεωργούς νεαρής ηλικίας
- iii. εκτάσεις που δηλώνονται στο πλαίσιο μέτρων προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης
- iv. μία ομάδα για καθεμία από τις εκτάσεις που δηλώνονται στο πλαίσιο κάθε άλλου καθεστώτος στρεμματικής ενίσχυσης ή μέτρου στήριξης βάσει της έκτασης, για το οποίο ισχύει διαφορετικό ποσοστό ενίσχυσης ή στήριξης
- v. εκτάσεις που δηλώνονται στη στήλη «λοιπές χρήσεις».

2. Εάν η ίδια έκταση χρησιμεύει ως βάση για αίτηση ενίσχυσης στο πλαίσιο *περισσότερων του ενός* καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης, η έκταση αυτή λαμβάνεται υπόψη χωριστά για καθένα από τα εν λόγω καθεστώτα ενίσχυσης ή μέτρα στήριξης.

7.2.2.2 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Θεωρούμε ότι ένα δηλούμενο αγροτεμάχιο δεν πληροί τους όρους επιλεξιμότητας της ενωσιακής νομοθεσίας και ένα μέρος του ή ολόκληρο θεωρείται ως μη επιλέξιμο, όταν:

1. η επιλέξιμη έκταση είναι μικρότερη από 0,05 εκτάρια πλην ελαιοτεμαχίων
2. η επιλέξιμη έκταση είναι μικρότερη από 0,03 εκτάρια αν πρόκειται για ελαιοτεμάχιο,
3. η επιλέξιμη έκταση είναι μικρότερη από 0,01 εκτάρια αν πρόκειται για ελαιοτεμάχιο που βρίσκεται στα μικρά νησιά του Αιγαίου,
4. δεν καλλιεργείται από τον αιτούντα ή αυτός δεν μπορεί να αποδείξει ότι το καλλιεργεί,
5. αποτελεί αντικείμενο πολλών δηλώσεων από πολλούς παραγωγούς
6. αποτελεί αντικείμενο αίτησης ενιαίας ενίσχυσης και δεν πληροί τους όρους επιλεξιμότητας του άρθρου 32 του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013, καθ' όλη τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους (π.χ. είναι δενδρώνας καρπών με κέλυφος ενταγμένος στο μέτρο της δάσωσης, στο πλαίσιο στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΠΕ (Καν. 1257/1999).
7. η σπορά και η καλλιέργεια δεν έχουν γίνει σύμφωνα με τους συνήθεις αγρονομικούς κανόνες ή δεν πληρούνται οι όροι επιλεξιμότητας της, προκειμένου για το βαμβάκι.

8. η σπορά δεν είχε ολοκληρωθεί το αργότερο πριν από τις 31 Μαΐου, προκειμένου για το βαμβάκι.
9. η καλλιέργεια, κατά περίπτωση, δεν έχει φτάσει στο στάδιο ανθοφορίας ή δεν παρέμεινε έως 30.06, όπου απαιτείται, ή η συγκομιδή δεν έγινε μετά το στάδιο της γαλακτικής ωρίμανσης.
10. το τιμολόγιο αγοράς πιστοποιημένου σπόρου σποράς σκληρού σίτου, φέρει ημερομηνία μετά τις 29 Φεβρουαρίου 2017 (ως έγγραφο με α.π. 36472/03.03.06 της Διεύθυνσης ΠΑΠ- Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας του ΥΠΑΑΤ)
11. η χρησιμοποιούμενη ποικιλία είναι μη επιλέξιμη (σκληρό σιτάρι, βαμβάκι).
12. έχει καλλιέργεια για την οποία απαιτείται η χρήση πιστοποιημένου σπόρου σποράς και δεν έχουν υποβληθεί σχετικά παραστατικά.

7.2.2.3 ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΣΤΡΕΜΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

1. Όσον αφορά τις αιτήσεις ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, τις αιτήσεις ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος μικροκαλλιεργητών και το καθεστώς για νέους γεωργούς, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) εάν ο αριθμός των δηλωθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης υπερβαίνει τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο δικαιούχος, ο αριθμός των δηλωθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης περιορίζεται στον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο δικαιούχος·

β) εάν υπάρχει απόκλιση μεταξύ του αριθμού των δηλωθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης και της δηλωθείσας έκτασης, η δηλωθείσα έκταση προσαρμόζεται με βάση το μικρότερο μέγεθος.

2. Στην περίπτωση αιτήσεων ενίσχυσης βάσει καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης, εάν η προσδιορισθείσα έκταση μιας καλλιεργητικής ομάδας είναι *μεγαλύτερη* από τη δηλωθείσα με την αίτηση ενίσχυσης, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης χρησιμοποιείται η *δηλωθείσα έκταση*.

3. Με την επιφύλαξη των διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.2.4 της παρούσας, στην περίπτωση των αιτήσεων ενίσχυσης βάσει καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης, εάν η δηλωθείσα έκταση *υπερβαίνει* την προσδιορισθείσα έκταση για μια καλλιεργητική ομάδα, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την *προσδιορισθείσα έκταση* για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα.

Ωστόσο, εάν η διαφορά μεταξύ της συνολικής προσδιορισθείσας έκτασης και της συνολικής έκτασης που δηλώνεται για ενίσχυση στο πλαίσιο των καθεστώτων άμεσων ενισχύσεων που προβλέπονται στους τίτλους III, IV και V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307 είναι ίση με 0,1 εκτάριο ή μικρότερη, η προσδιορισθείσα έκταση θεωρείται ίση με τη δηλωθείσα έκταση. Για τον υπολογισμό αυτό λαμβάνονται υπόψη μόνον οι δηλωθείσες ως μεγαλύτερες εκτάσεις όσον αφορά τις καλλιεργητικές ομάδες που αναφέρονται στην παράγραφο 7.2.2.1, στοιχείο 1 της παρούσας.

Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται όταν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της συνολικής έκτασης που έχει δηλωθεί για ενισχύσεις.

4. Στην περίπτωση ενίσχυσης για **νέους γεωργούς**, εάν η έκταση που δηλώνεται στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης *υπερβαίνει το όριο των 25 εκταρίων*, η δηλωθείσα έκταση μειώνεται με βάση το όριο αυτό.

5. Σε περίπτωση εκτάσεων βοσκοτόπων σε παραγωγή, που δηλώνονται για την ενεργοποίηση δικαιωμάτων, εάν διαπιστωθεί ότι η πυκνότητα βόσκησης είναι **μικρότερη από 0,7 MMZ/ha**, ως επιλέξιμη έκταση βοσκοτόπου για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων, λογίζεται αυτή που προκύπτει μετά από αναγωγή του ελάχιστου συνολικού αριθμού MMZ που υπολογίζονται βάσει των δηλωθέντων διοικητικά και επιτόπια ελεγχθέντων επιλέξιμων ζώων, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΕΙΔΟΣ / ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΖΩΩΝ	MMZ/ζώο
Αιγοπρόβατα (ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου)	0,15
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας κάτω των 6 μηνών	0,2
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας από 6 έως 24 μηνών	0,6
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας άνω των 24 μηνών	1

(πηλίκο του ελάχιστου συνολικού αριθμού MMZ δια της ελάχιστης απαιτούμενης πυκνότητας των 0,7 MMZ/ha).

6. Εάν ο κάτοχος της εκμετάλλευσης δεν κατέστη δυνατόν να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του λόγω ανωτέρας βίας ή έκτακτων περιστάσεων, διατηρεί το δικαίωμά του να λάβει ενίσχυση για την έκταση που ήταν επιλέξιμη κατά το χρόνο που προέκυψαν οι λόγοι ανωτέρας βίας ή οι έκτακτες περιστάσεις.

7. Για τον υπολογισμό της ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος της αξίας των διαφόρων δικαιωμάτων ενίσχυσης για τη δηλούμενη έκταση.

7.2.2.4 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ (ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ, ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ)

1. Εάν, όσον αφορά μια καλλιεργητική ομάδα όπως αναφέρεται στην παράγραφο 7.2.2.1, η έκταση που δηλώνεται για την εφαρμογή των καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης (συνδεδεμένες ενισχύσεις και ειδική ενίσχυση στο βαμβάκι) υπερβαίνει την έκταση που προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.1.3. της παρούσας, τότε:

- i. εάν η διαφορά κυμαίνεται μεταξύ του 3% και του 20% ή υπερβαίνει τα δύο (2) εκτάρια, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς της προσδιορισθείσας έκτασης.
- ii. εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, δεν χορηγείται στρεμματική ενίσχυση ή ενίσχυση βάσει της έκτασης για τη σχετική καλλιεργητική ομάδα.
- iii. εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%, δεν χορηγείται στρεμματική ενίσχυση ή ενίσχυση βάσει της έκτασης για τη σχετική καλλιεργητική ομάδα. Επιπροσθέτως, ο δικαιούχος υπόκειται σε πρόσθετη κύρωση ισόποση με την ενίσχυση που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ δηλωθείσας έκτασης και προσδιορισθείσας έκτασης σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.2.3. της παρούσας

2. Εάν το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με τα στοιχεία i), ii) και iii), δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο διαγράφεται.

7.2.2.5 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΓΙΑ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ, ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΝΕΑΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΕΣ

1. Εάν, όσον αφορά μια καλλιεργητική ομάδα όπως αναφέρεται στην παράγραφο 7.2.2.1, η έκταση που δηλώνεται για τα καθεστώτα ενισχύσεων τα οποία προβλέπονται στον τίτλο III και στον τίτλο V κεφάλαια 1, 2, 4 και 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1307/2013 υπερβαίνει την προσδιορισθείσα έκταση, η ενίσχυση ή η στήριξη υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης με μείωση κατά 1,5 φορά μεγαλύτερη από τη διαφορά που διαπιστώθηκε εάν η εν λόγω διαφορά υπερβαίνει είτε το 3% της προσδιορισθείσας έκτασης είτε τα 2 εκτάρια.

Η διοικητική κύρωση δεν υπερβαίνει το 100 % των ποσών βάσει της δηλωθείσας έκτασης.

2. Εάν δεν έχει ακόμη επιβληθεί διοικητική κύρωση στον δικαιούχο σύμφωνα με το στοιχείο 1 για δήλωση έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική για το συγκεκριμένο καθεστώς ενίσχυσης ή μέτρο στήριξης, η διοικητική κύρωση που αναφέρεται στο εν λόγω στοιχείο μειώνεται κατά 50% εάν η διαφορά μεταξύ της δηλωθείσας και της προσδιορισθείσας έκτασης δεν υπερβαίνει το 10% της προσδιορισθείσας έκτασης.

3. Εάν η διοικητική κύρωση που επιβλήθηκε στον δικαιούχο μειώθηκε σύμφωνα με το στοιχείο 2 και πρόκειται να του επιβληθεί νέα διοικητική κύρωση όπως αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο και στην παράγραφο 7.2.2.7 για το συγκεκριμένο καθεστώς ενίσχυσης ή μέτρο στήριξης για το επόμενο έτος υποβολής αιτήσεων, ο δικαιούχος καταβάλλει το σύνολο της διοικητικής κύρωσης για το εν λόγω επόμενο έτος υποβολής αιτήσεων και καταβάλλει το ποσό κατά το οποίο η διοικητική κύρωση που υπολογίστηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 είχε μειωθεί κατ' εφαρμογή του στοιχείου 2.

4. Εάν το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με τα στοιχεία 1, 2 και 3 δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο διαγράφεται.

7.2.2.6 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ

Με την επιφύλαξη της επιβολής των εφαρμοστέων διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.2.4 της παρούσας, εάν διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 61 παράγραφοι 1 και 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 639/2014 της Επιτροπής, στερείται του δικαιώματος αύξησης της ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 60 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013. Επιπροσθέτως, η ενίσχυση για το βαμβάκι ανά επιλέξιμο εκτάριο σύμφωνα με το άρθρο 57 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 μειώνεται κατά το ποσό της αύξησης που θα είχε κανονικά χορηγηθεί στον συγκεκριμένο δικαιούχο σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.

7.2.2.7 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΠΛΗΗ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ- ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣ

1. Με την επιφύλαξη της επιβολής των εφαρμοστέων διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.2.4 της παρούσας, εάν διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και στο άρθρο 49 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 639/2014, η ενίσχυση για νέους γεωργούς *δεν καταβάλλεται ή ανακτάται στο σύνολό της*. Επιπλέον, εάν διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος υπέβαλε αναληθή στοιχεία για να αποδείξει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων, επιβάλλεται κύρωση που αντιστοιχεί **στο 20%** του ποσού που έλαβε, ή θα είχε κανονικά λάβει, ο δικαιούχος ως ενίσχυση για νέους γεωργούς σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.
2. Εάν το ποσό των αχρεώστητων πληρωμών και των διοικητικών κυρώσεων που αναφέρεται στο στοιχείο 1 δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού *κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης*, το υπόλοιπο *διαγράφεται*.

7.2.2.8 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 16 του καν. (ΕΕ) αριθ. 229/2013, εφόσον από τη διενέργεια των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων, διαπιστωθεί ότι ο παραγωγός παρουσίασε ψευδή στοιχεία, αυτός *αποκλείεται* για το τρέχον έτος, από τα ειδικά μέτρα στήριξης των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους.
2. Εφόσον παρατηρηθούν παρατυπίες, οι οποίες οφείλονται στον παραγωγό και αφορούν τις εκτάσεις οι οποίες δηλώθηκαν για τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης στο πλαίσιο των εν λόγω μέτρων καθώς και την τήρηση των όρων πολλαπλής συμμόρφωσης, εφαρμόζονται οι μειώσεις και οι αποκλεισμοί που προβλέπονται στις παραγράφους 7.2.2.5 και 7.4 της παρούσας.

7.2.3 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

7.2.3.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, στην περίπτωση που η ίδια έκταση προσδιορίζεται για περισσότερες της μίας γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον, όπως αναφέρεται στο σημείο 6.3.2 της παρούσας εγκυκλίου, η έκταση αυτή λαμβάνεται υπόψη χωριστά για καθεμία από τις εν λόγω πρακτικές προκειμένου να υπολογιστεί η πράσινη ενίσχυση.

7.2.3.2 ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Για τον υπολογισμό των εκτάσεων αναφοράς, ισχύουν τα εξής:

α) εάν ο αριθμός των *δηλωθέντων δικαιωμάτων* ενίσχυσης *υπερβαίνει* τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο δικαιούχος, ο αριθμός των δηλωθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης περιορίζεται στον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο δικαιούχος·

β) εάν υπάρχει *απόκλιση* μεταξύ του αριθμού των δηλωθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης και της δηλωθείσας έκτασης, η δηλωθείσα έκταση προσαρμόζεται με βάση το *μικρότερο μέγεθος*.

2. Εάν η έκταση που δηλώνεται σε ενιαία αίτηση για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης υπερβαίνει την προσδιορισθείσα έκταση, για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης χρησιμοποιείται η προσδιορισθείσα έκταση.

7.2.3.3 ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

1. Στις περιπτώσεις που η αρόσιμη έκταση της εκμετάλλευσης είναι 10 ha έως 30 ha, η εκμετάλλευση δεν εξαιρείται από τη διαφοροποίηση καλλιεργειών και η έκταση που έχει προσδιοριστεί για την κύρια καλλιεργητική ομάδα καλύπτει *περισσότερο από το 75%* της συνολικής έκτασης αρόσιμης γης, η έκταση που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης μειώνεται κατά το διπλάσιο της έκτασης της κύριας καλλιέργειας που υπερβαίνει το 75% του συνόλου της προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης.

2. Στις περιπτώσεις που η αρόσιμη έκταση της εκμετάλλευσης είναι πάνω από 30ha, η εκμετάλλευση δεν εξαιρείται από τη διαφοροποίηση καλλιεργειών και η έκταση που έχει προσδιοριστεί για την κύρια καλλιεργητική ομάδα καλύπτει *περισσότερο από το 75%* του συνόλου της προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης, η έκταση που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης μειώνεται κατά την έκταση της κύριας καλλιέργειας που υπερβαίνει το 75 % του συνόλου της προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης.

3. Στις περιπτώσεις που η αρόσιμη έκταση της εκμετάλλευσης είναι πάνω από 30ha, η εκμετάλλευση δεν εξαιρείται από τη διαφοροποίηση καλλιεργειών και η έκταση που έχει προσδιοριστεί για τις δύο κύριες καλλιεργητικές ομάδες καλύπτει *περισσότερο από το 95%* της προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης, η έκταση που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης μειώνεται κατά το πενταπλάσιο της έκτασης των δύο κύριων καλλιεργειών που υπερβαίνει το 95 % του συνόλου της προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης.

4. Στις περιπτώσεις που η αρόσιμη έκταση της εκμετάλλευσης είναι 10 εκτάρια και άνω και τα αγρωστώδη ή λοιπά πόδια κτηνοτροφικά φυτά ή γη υπό αγρανάπαυση καλύπτουν άνω του 75% της αρόσιμης γης της εκμετάλλευσης αλλά η έκταση που προσδιορίζεται για την κύρια καλλιέργεια στην

υπόλοιπη αρόσιμη γη καλύπτει περισσότερο από το 75%, η έκταση που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης μειώνεται κατά το διπλάσιο της έκτασης της κύριας καλλιέργειας που υπερβαίνει το 75% της υπόλοιπης προσδιορισθείσας αρόσιμης γης.

5. Όταν έχει διαπιστωθεί μη συμμόρφωση δικαιούχου όσον αφορά τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών επί τρία έτη, η έκταση κατά την οποία πρέπει να μειωθεί η έκταση που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης σύμφωνα με τα σημεία 1 έως 4 για τα επακόλουθα έτη πολλαπλασιάζεται επί 2.

7.2.3.4 ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΟΝΙΜΟΥΣ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΥΣ

1. Σε περίπτωση μετατροπής ή οργώματος περιβαλλοντικά ευαίσθητων εκτάσεων μόνιμων βοσκότοπων, η έκταση που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.3.2 της παρούσας *μειώνεται* κατά την έκταση που διαπιστώνεται ότι έχει μετατραπεί/οργωθεί.

3. Οι περιπτώσεις *μη συμμόρφωσης* θεωρούνται «προσδιορισθείσες» εάν διαπιστώνονται κατόπιν ελέγχου οποιουδήποτε είδους ο οποίος διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 74 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 ή εάν έχουν υποπέσει με άλλον τρόπο στην αντίληψη της αρμόδιας ελεγκτικής αρχής ή του οργανισμού πληρωμών.

7.2.3.5 ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

1. Η *περιοχή οικολογικής εστίασης* που απαιτείται (εφεξής η «απαιτούμενη περιοχή οικολογικής εστίασης»), υπολογίζεται βάσει της συνολικής προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης

2. Εάν η απαιτούμενη περιοχή οικολογικής εστίασης υπερβαίνει την περιοχή οικολογικής εστίασης που προσδιορίστηκε με βάση τη στάθμιση των περιοχών οικολογικής εστίασης η έκταση που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης, *μειώνεται* κατά το δεκαπλάσιο της περιοχής οικολογικής εστίασης που δεν βρέθηκε.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, η περιοχή οικολογικής εστίασης που προσδιορίζεται δεν πρέπει να υπερβαίνει το μερίδιο των περιοχών οικολογικής εστίασης που δηλώνονται στη συνολική έκταση αρόσιμης γης που δηλώθηκε.

3. Όταν έχει διαπιστωθεί μη συμμόρφωση δικαιούχου προς τις απαιτήσεις για τις περιοχές οικολογικής εστίασης επί τρία έτη, η έκταση κατά την οποία πρέπει να μειωθεί η έκταση που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης σύμφωνα με το σημείο 2 για τα επακόλουθα έτη, πολλαπλασιάζεται επί 2.

7.2.3.6 ΜΕΓΙΣΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Το ποσό των μειώσεων που υπολογίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 7.2.3.3 και 7.2.3.5 της παρούσας σε εκτάρια δεν υπερβαίνει τον συνολικό αριθμό εκταρίων της προσδιορισθείσας αρόσιμης γης συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών τοπίου.

2. Η συνολική μείωση που υπολογίζεται σύμφωνα τις παραγράφους 7.2.3.3 έως 7.2.3.5 δεν υπερβαίνει την πράσινη ενίσχυση που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.3.2

7.2.3.7 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Εάν η έκταση που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.3.2 (βάση υπολογισμού) διαφέρει από την έκταση που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης βάσει των παραγράφων 7.2.3.3, 7.2.3.4 και 7.2.3.5, η πράσινη ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της δεύτερης έκτασης μειωμένης κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς εάν η διαφορά αυτή υπερβαίνει τα δύο εκτάρια ή κυμαίνεται μεταξύ του 3% και του 20% της έκτασης που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης .

Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20%, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση.

Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση. Επιπροσθέτως, ο δικαιούχος υπόκειται σε πρόσθετη κύρωση ισόποση με την ενίσχυση που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ έκτασης που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.3.2 (βάση υπολογισμού) και της έκτασης που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης βάσει των παραγράφων 7.2.3.3, 7.2.3.4 και 7.2.3.5

2. Εάν ο δικαιούχος δεν δηλώνει ολόκληρη την έκτασή του ως αρόσιμη γη με αποτέλεσμα να είχε εξαιρεθεί από τις υποχρεώσεις των άρθρων 44, 45 και 46 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 ή/και δεν δηλώνει όλους τους μόνιμους βοσκοτόπους του που είναι περιβαλλοντικά ευαίσθητοι σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού και η μη δηλωθείσα έκταση είναι μεγαλύτερη από 0,1 εκτάριο, η έκταση που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης βάσει των παραγράφων 7.2.3.3, 7.2.3.4 και 7.2.3.5 μειώνεται περαιτέρω κατά 10%.

3. Η διοικητική κύρωση που υπολογίζεται σύμφωνα με τα σημεία 1 και 2 διαιρείται διά του 5 και περιορίζεται στο 20% του ποσού της πράσινης ενίσχυσης που ο γεωργός θα εδικαιούτο να λάβει κατά το έτος 2017.

4. Εάν το ποσό των διοικητικών κυρώσεων που υπολογίζεται σύμφωνα με τα σημεία 1, 2 και 3 δεν μπορεί να αποτελέσει εξολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, σύμφωνα με το άρθρο 28 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 908/2014, το υπόλοιπο διαγράφεται.

7.3 ΚΥΡΩΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

1. Εάν, για ένα δεδομένο έτος, ο γεωργός δεν δηλώσει όλα τα αγροτεμάχιά της εκμετάλλευσής του και η διαφορά μεταξύ της συνολικής έκτασης που δηλώνεται στην ενιαία αίτηση ενίσχυσης και της έκτασης που προκύπτει εάν στην έκταση αυτή προστεθεί η συνολική έκταση των αδήλωτων αγροτεμαχίων *υπερβαίνει το 3%*, το συνολικό ποσό των άμεσων πληρωμών βάσει της έκτασης που οφείλεται στον εν λόγω δικαιούχο για το συγκεκριμένο έτος μειώνεται **έως και κατά 3%, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράλειψης**, ως εξής:

- i. 1%, εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 20%,

- ii. 2%, εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20%, αλλά δεν υπερβαίνει το 50% και
- iii. 3%, εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%.

2. Το στοιχείο 1 δεν ισχύει για τις ενισχύσεις βάσει του **καθεστώτος των μικροκαλλιεργητών** σύμφωνα με τον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

---

8 ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

8.1 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

1. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις:

α) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία,

β) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανή σφάλματα,

γ) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση,

δ) όταν το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να πείσει την αρμόδια αρχή ότι δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή εάν η αρμόδια αρχή πεισθεί άλλως ότι δεν ευθύνεται το συγκεκριμένο πρόσωπο,

2. Οι διοικητικές κυρώσεις δεν επιβάλλονται για εκείνα τα στοιχεία της αίτησης ενίσχυσης ως προς τα οποία ο δικαιούχος *ενημερώνει εγγράφως* την αρμόδια αρχή ότι η αίτηση ενίσχυσης είναι ανακριβής ή κατέστη ανακριβής μετά την υποβολή της, υπό τον όρο ότι η αρμόδια αρχή δεν έχει γνωστοποιήσει στον δικαιούχο την πρόθεσή της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο και δεν τον έχει ήδη ενημερώσει σχετικά με τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης όσον αφορά την αίτηση ενίσχυσης ή την αίτηση πληρωμής.

3. Η αναφερόμενη στο στοιχείο 2 ενημέρωση από τον δικαιούχο έχει ως αποτέλεσμα την προσαρμογή της αίτησης ενίσχυσης ή της αίτησης πληρωμής στην πραγματική κατάσταση.

8.2 ΕΠΙΒΟΛΗ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Σε περίπτωση όπου μια κατάσταση μη συμμόρφωσης υπόκειται στην επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με την παράγραφο 7.4 της παρούσας αλλά υπόκειται επίσης στην επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 7.1, 7.2 και 7.3 της παρούσας:

- i. οι μειώσεις και οι κυρώσεις που προβλέπονται σύμφωνα με τις παραγράφους 7.1, 7.2 και 7.3, επιβάλλονται ως προς τα αντίστοιχα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων
- ii. οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 7.4, επιβάλλονται στο συνολικό ποσό των ενισχύσεων που πρόκειται να χορηγηθούν στα πλαίσια των καθεστώτων ενίσχυσης των άμεσων ενισχύσεων που προβλέπονται στο Παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και τα οποία δεν υπόκεινται στις μειώσεις ή τις κυρώσεις που αναφέρονται στο σημείο i.

Οι μειώσεις και οι κυρώσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο επιβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 8.3, με την επιφύλαξη πρόσθετων κυρώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

8.3 ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

1. Το ποσό της ενίσχυσης που πρόκειται να καταβληθεί σε δικαιούχο στο πλαίσιο καθεστώτος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, υπολογίζεται τηρώντας τους όρους που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό και στα προγράμματα για τα μικρά νησιά του Αιγαίου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 229/2013, για κάθε καθεστώς ενίσχυσης.

2. Για κάθε καθεστώς που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, οι μειώσεις και οι κυρώσεις υπολογίζονται, κατά περίπτωση, με την ακόλουθη σειρά:

α) οι μειώσεις και οι κυρώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 7.2.2 και 7.2.3 της παρούσας, επιβάλλονται σε όλες τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης

β) το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του στοιχείου α) χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σε περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής, σύμφωνα με τις παραγράφους 7.1.1 και 7.1.2. της παρούσας·

γ) το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του στοιχείου β) χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σε περιπτώσεις παράλειψης δήλωσης αγροτεμαχίων, σύμφωνα με την παράγραφο 7.3 της παρούσας

δ) το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του στοιχείου γ) χρησιμεύει ως βάση για την εφαρμογή:

- i. της γραμμικής μείωσης στην προς χορήγηση ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας που προβλέπεται στο άρθρο 51 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, σε

περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου ορίου του 2% του ετησίου εθνικού ανώτατου ορίου που προβλέπεται στο παράρτημα ΙΙ του ίδιου κανονισμού·

- ii. της γραμμικής μείωσης σε όλες τις προς χορήγηση ενισχύσεις που προβλέπεται στο άρθρο 65 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 σε περίπτωση υπέρβασης του συνολικού ποσού χρηματοδότησης για το καθεστώς των μικροκαλλιεργητών.

3. Το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 2 στοιχείο δ) χρησιμεύει ως βάση για:

- i. την επιβολή της μείωσης των ενισχύσεων που προβλέπεται στο άρθρο 5 της αριθ. 104/7056/21.01.2017 ΥΑ, για ποσά βασικής ενίσχυσης άνω των 150.000€.
- ii. την επιβολή του ποσοστού γραμμικής μείωσης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, σε περίπτωση υπέρβασης των ανωτάτων ορίων του παραρτήματος ΙΙΙ του συνολικού ποσού των προς χορήγηση άμεσων ενισχύσεων, εξαιρουμένων των άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 229/2013.
- iii. την επιβολή του ποσοστού προσαρμογής της δημοσιονομικής πειθαρχίας σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

4. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 3 χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται λόγω μη τήρησης των διατάξεων περί πολλαπλής συμμόρφωσης.

9 ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

---

1. Ως «ανωτέρα βία» και «εξαιρετικές περιστάσεις» δύνανται να θεωρηθούν οι ακόλουθες περιπτώσεις:

α) θάνατος του δικαιούχου·

β) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία·

γ) σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση·

δ) καταστροφή, λόγω ατυχήματος, κτιρίων της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή ζώων·

ε) επιζωοτία ή νόσος των φυτών, που πλήττει αντιστοίχως ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων ή των καλλιεργειών του δικαιούχου.

στ) απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης

Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων γνωστοποιούνται εγγράφως στην αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., με τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, εντός δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από την ημέρα που ο δικαιούχος είναι σε θέση να το πράξει.

10 ΦΥΣΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

---

1. Οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) 640/2013, δεν επιβάλλονται στις περιπτώσεις που ο δικαιούχος δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή τις λοιπές υποχρεώσεις λόγω φυσικών περιστατικών που επηρεάζουν την αγέλη ή το ποίμνιο.

2. Με την επιφύλαξη των πραγματικών περιστάσεων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε μεμονωμένες περιπτώσεις, ως φυσικά περιστατικά που επηρεάζουν την αγέλη ή το ποίμνιο λαμβάνονται τα εξής:

- θάνατος ζώου εξαιτίας ασθένειας ή
- θάνατος ζώου μετά από ατύχημα για το οποίο ο δικαιούχος δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος.

3. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εγγράφως την αρμόδια αρχή εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη διαπίστωση της μείωσης του αριθμού των ζώων.

Οι περιπτώσεις φυσικών περιστατικών γνωστοποιούνται εγγράφως στην αρμόδια Περιφερειακή Διεύθυνση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., με τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη διαπίστωση της μείωσης του αριθμού των ζώων.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΕΝΤΡΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)**ΠΡΟΣ:**

1. Πιστοποιημένοι Φορείς υποδοχής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης 2017 (Φορείς Α' και Β' βαθμού)
2. ΟΠΕΚΕΠΕ:
  - α) Περιφερειακές Δ/νσεις
  - β) Περιφερειακές Μονάδες
  - γ) Νομαρχιακά Γραφεία

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Διοίκησης & Γραμματείας Διοικητικού Συμβουλίου
- Δ/νση Άμεσων Ενισχύσεων και Αγοράς
- Διεύθυνση Τεχνικών Ελέγχων
- Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης & Αλιείας
- Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου
- Γραφείο Εξυπηρέτησης του Πολίτη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1**ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΣΠΟΡΟΥ .....**

Ο κάτωθι υπογράφων υπεύθυνος..... της
επιχείρησης ..... βεβαιώνω ότι ο αριθμός απόδειξης
λιανικής πώλησης με αριθμό..... που εξέδωσα την ημερομηνία ...../...../201... ,
στον γεωργό ..... με ΑΦΜ..... αναλογεί σε
ποσότητα σπόρου σποράς καλλιέργειας ....., με ποικιλία
..... και ..... κιλά (kgr) που αντιστοιχεί σε αριθμό
.....καρτελών Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης (πρώην ΚΕΠΠΥΕΛ)

Ο ΒΕΒΑΙΩΝ

..... (υπογραφή και
σφραγίδα της επιχείρησης)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Υπεύθυνη δήλωση, τρίτου προσώπου, ψεκασμού καλλιέργειών

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Ο ΑΦΜ μου είναι .....και εκτελώ τους ψεκασμούς στις καλλιέργειες του γεωργού.....με ΑΔΤ .....

Η κατηγορία του Εξοπλισμού Εφαρμογής Γεωργικών Φαρμάκων και τα στοιχεία ταυτοποίησης του, που αναγράφονται στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης του εν λόγω γεωργού, για το έτος 2017 είναι αληθή.

(4)

Ημερομηνία: 20

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3**Υπεύθυνη δήλωση γεωργού, για ψεκασμό καλλιεργειών από τρίτο πρόσωπο****ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):			Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):				

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Ο ΑΦΜ μου είναι .....και οι ψεκασμοί στις καλλιέργειες μου εκτελούνται από τον .....με ΑΔΤ .....

Η κατηγορία του Εξοπλισμού Εφαρμογής Γεωργικών Φαρμάκων και τα στοιχεία ταυτοποίησης του, που αναγράφονται στην Ενιαία Αίτηση Δήλωσης που υποβάλλω για το έτος 2017 είναι αληθή.

(4)

Ημερομηνία: 20

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4:**Υπεύθυνη δήλωση νεοεισερχόμενου - κύριου οικονομικού διαχειριστή νομικού προσώπου****ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):			Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):				

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Δεν έχω ασκήσει γεωργική δραστηριότητα στο όνομά μου και υπ' ευθύνη μου ούτε έχω ελέγξει άλλο νομικό πρόσωπο το οποίο έχει ασκήσει γεωργική δραστηριότητα, κατά τα πέντε έτη που προηγούνται της έναρξης γεωργικής δραστηριότητας του νομικού προσώπου.....

(επωνυμία ΝΠ που υποβάλει την ΕΑΕ2017)».

(4)

Ημερομηνία: 20

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

Υπεύθυνη δήλωση γεωργού νεαρής ηλικίας - κύριου οικονομικού διαχειριστή νομικού προσώπου

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Εγκαταστάθηκα για πρώτη φορά ως επικεφαλής του νομικού προσώπου.....

(επωνυμία ΝΠ που υποβάλει την ΕΑΕ2017) το έτος ..... Ασκώ αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο σε αυτό όσον αφορά στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους για κάθε έτος υποβολής αίτησης ενίσχυσης από το νομικό πρόσωπο στο πλαίσιο του καθεστώτος γεωργών νεαρής ηλικίας. Δεν έχω υποβάλλει προγενέστερα ενιαία αίτηση ενίσχυσης ως φυσικό πρόσωπο ούτε είχα προγενέστερα τον έλεγχο σε άλλο νομικό πρόσωπο.

(4)

Ημερομηνία: 20

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6:
Υπεύθυνη δήλωση γεωργού εκούσιας επιστροφής ΔΒΕ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

είμαι κάτοχος δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης και ότι το έτος ενίσχυσης 2017 επιθυμώ την επιστροφή τους στο εθνικό απόθεμα, βάσει του άρθρου 31 (1γ) του Καν. (ΕΕ) 1307/2013, σύμφωνα με τον κάτωθι πίνακα:

Δικαιώματα Βασικής Ενίσχυσης (ΔΒΕ)				
Είδος (περιφέρεια)	Προέλευση	Αριθμός ΔΒΕ που κατέχω	Μοναδιαία αξία δικαιώματος 2017	Αριθμός δικαιωμάτων που επιστρέφω εκουσίως στο εθνικό απόθεμα

Γνωρίζω και συμφωνώ ότι η εκούσια επιστροφή των δικαιωμάτων μου στο εθνικό απόθεμα είναι οριστική, δεν είναι δυνατή η ανάκληση της επιστροφής τους και επίσης ότι, σε περίπτωση επιστροφής δικαιωμάτων προέλευσης από το εθνικό απόθεμα, δεν είναι δυνατή η εκ νέου χορήγηση δικαιωμάτων από το εθνικό απόθεμα προς αποφυγή δημιουργίας, τεχνηέντως, συνθηκών ενίσχυσής μου και προς διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των γεωργών (4).

Ημερομηνία: 20

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7: ΤΥΠΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΕΑΕ 2017

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ	ΒΑΣΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ & ΠΡΑΣΙΝΙΣΜΑ	ΕΘΝΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑ	ΝΕΟΙ ΓΕΩΡΓΟΙ	ΒΑΜΒΑΚΙ	ΣΚΛΗΡΟΣ ΣΙΤΟΣ	ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ	ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ	ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ	ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΒΟΕΙΔΩΝ	ΜΕΤΡΑ ΜΝΑ (ΤΥΡΙΑ)	ΛΟΙΠΑ ΜΕΤΡΑ ΜΝΑ	ΕΞΙΣΩΤΙΚΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ
1	Αντίγραφα των παραστατικών νομής ενοικιαζόμενων κτηματολογικών τεμαχίων	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
2	Αποδεικτικά χρήσης πιστοποιημένου σπόρου σκληρού σίτου (τιμολόγια)					1								
7	Αποδεικτικά χρήσης πιστοποιημένου σπόρου βαμβακιού (τιμολόγια)				3									
11	Αντίγραφο της 1ης σελ. του βιβλιαρίου της Τράπεζας, με τον αριθμό τραπ. λογαριασμού	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
24	Αντίγραφο και των δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας (ή των κρίσιμων σελίδων του διαβατηρίου)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	Αντίγραφο της πρώτης σελίδας του βιβλιαρίου ΟΓΑ.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
26	Αντίγραφο σύμβασης για την καλλιέργεια ζαχαροτεύτλων						3							
61	Αντίγραφο βεβαίωσης Δικαιωμάτων Κατοχής Κοινοτικών Βοσκοτόπων	7	7											
62	Αντίγραφο Ε9 ή συμβόλαιο που αποδεικνύει τη νόμιμη κατοχή των αγροτεμαχίων	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
63	Αποδεικτικά χρήσης πιστοποιημένου σπόρου σκληρού σίτου (καρτέλες)					3								
64	Αποδεικτικά χρήσης πιστοποιημένου σπόρου βαμβακιού (καρτέλες)				3									
65	Εξουσιοδότηση πληρωμής εισφοράς υπέρ ΕΛΓΑ	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	
69	Υπεύθυνη δήλωση, τρίτου προσώπου, ψεκασμού καλλιεργειών	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	
70	Δελτίο Εμβολιασμού (Δ.Ε.) ή Δελτίο Ορολογικού Ελέγχου (Δ.Ο.Ε.) του προγράμματος βρουκέλλωσης αιγοπροβάτων, σε ισχύ	2	2							2		2		
71	Βεβαίωση συμμόρφωσης τήρησης των απαιτήσεων του Καν. 834/2007 (βιολογική γεωργία)	10	10	10										
75	Βεβαίωση από τις Αρμόδιες Δημόσιες Υπηρεσίες (Δασικές Υπηρεσίες, Περιφέρειες / ΥΠΑΑΤ για την χρήση της έκτασης)	14	14							14	14			
76	Βεβαίωση κτηματολογίου	14	14							14	14			
77	Παραχωρητήριο κυριότητας	14	14							14	14			

78	Τίτλος Ιδιοκτησίας για βοσκοτόπους	14	14							14	14			
79	Αντίγραφο σύμβασης για την καλλιέργεια σποροπαραγωγή							3						
95	Αντίγραφο <u>γέου τύπου</u> μητρώου κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης αιγοπροβάτων	4	4							4				2
96	Αποδεικτικά χρήσης πιστοποιημένου σπόρου βιομηχανικής κάνναβης (τιμολόγια)	17	17											
97	Αποδεικτικά χρήσης πιστοποιημένου σπόρου βιομηχανικής κάνναβης (καρτέλες)	17	17											
98	Απόφαση προέγκρισης καλλιέργειας βιομηχανικής κάνναβης (Τμ. Αγροτικής Ανάπτυξης, Δ/νσεις Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών ΥΠΑΑΤ)	16	16											
100	Υπεύθυνη δήλωση γεωργού, για ψεκασμό καλλιεργειών από τρίτο πρόσωπο	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	
101	Έντυπο Ν φορολογικού έτους 2016	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
102	Έντυπο Ε3 φορολογικού έτους 2016	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
103	Ισοζύγιο έτους 2016	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
104	Υπεύθυνη Δήλωση με θεώρηση γνησίου της υπογραφής για τα έσοδα από γεωργική δραστηριότητα	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
105	Υπεύθυνη δήλωση με θεώρηση γνησίου της υπογραφής νεοεισερχόμενου - κύριου οικονομικού διαχειριστή νομικού προσώπου		18	18										
106	Υπεύθυνη δήλωση με θεώρηση γνησίου της υπογραφής γεωργού νεαρής ηλικίας - κύριου οικονομικού διαχειριστή νομικού προσώπου		20	20										
107	Απόφαση αρμόδιου φορέα χορήγησης σύνταξης/επιδόματος													2
108	Άλλο έγγραφο για την έλεγχο της ιδιότητας του άμεσα συνταξιούχου													2
109	Ισχύον καταστατικό Νομικών Προσώπων	2	2	2										
110	ΦΕΚ σύστασης Νομικών Προσώπων	2	2	2										
111	Φορολογικό έγγραφο εταίρου/ων ή/και οικονομικού διαχειριστή, που δεσμεύουν το νομικό πρόσωπο ή την Ιερά Μονή με την υπογραφή τους	2	2	2										
112	Εσωτερικός κανονισμός Ιεράς Μονής	2	2	2										
113	Πράξη εκλογής ηγουμένου/νης, και του ηγουμενοσυμβουλίου	2	2	2										
114	Πράξη διορισμού του Προέδρου και των μελών του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου	2	2	2										
115	Πρακτικό Εκκλησιαστικού Συμβουλίου για την συγκρότησή του σε Σώμα	2	2	2										
116	Πρακτικό εκλογής Δ.Σ. Πολιτιστικού συλλόγου	2	2	2										
117	Πρακτικό του Δ.Σ. για συγκρότηση σε σώμα Πολιτιστικού συλλόγου	2	2	2										

118	Άλλο έγγραφο σύστασης Νομικών Προσώπων ή Ιερών Μονών	2	2	2											
119	Απόδειξη λιανικής πώλησης και Βεβαίωση αγοράς πιστοποιημένου σπόρου σκληρού σίτου του φορέα πώλησης σπόρου					1									
120	Απόδειξη λιανικής πώλησης και Βεβαίωση αγοράς πιστοποιημένου σπόρου βαμβακιού του φορέα πώλησης σπόρου				3										
121	Υπεύθυνη Δήλωση με θεώρηση γνησίου της υπογραφής για εκούσια παραχώρηση Δικαιωμάτων Βασικής Ενίσχυσης στο Εθνικό Απόθεμα	1													

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΤΥΠΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ	
1	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση
2	Προαιρετικό,
3	Υποχρεωτικό στην πληρωμή
4	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση μόνο για όσους δηλώνουν αιγοπρόβατα
5	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση μόνο για όσους δηλώνουν ενοικιαζόμενα/μικτά αγροτεμάχια
6	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση μόνο για όσους δηλώνουν ιδιόκτητα/μικτά αγροτεμάχια
7	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση μόνο για όσους δηλώνουν ενοικιαζόμενα αγροτεμάχια κοινοτικής/δημόσιας έκτασης
8	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση για Φυσικά πρόσωπα και Υποχρεωτικό ανά οικονομικό διαχειριστή στα Νομικά Πρόσωπα
9	Υποχρεωτικό μετά την οριστικοποίηση
10	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση μόνο όταν υπάρχει αγροτεμάχιο που χρησιμοποιείται για βιολογική παραγωγή
11	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση μόνο όταν δηλώνεται πληρωμή εισφοράς υπέρ ΕΛΓΑ μέσω εξουσιοδότησης
12	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση μόνο όταν δηλώνεται ψεκασμός καλλιέργειας από τρίτους,
14	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση μόνο για όσους δηλώνουν μη κοινοτικούς βοσκοτόπους'
16	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση για καλλιέργεια βιομηχανικής κάνναβης'
17	'Υποχρεωτικό στην πληρωμή για καλλιέργεια βιομηχανικής κάνναβης'
18	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση για Νομικά Πρόσωπα και Ιερές Μονές όταν δηλώνεται κύριος οικονομικός διαχειριστής νεοεισερχόμενος
19	Υποχρεωτικό στην πληρωμή για Νομικά Πρόσωπα
20	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση για Νομικά Πρόσωπα και Ιερές Μονές όταν δηλώνεται κύριος οικονομικός διαχειριστής νεαρής ηλικίας
21	Υποχρεωτικό στην οριστικοποίηση μόνο για όσους αιτούνται την εκούσια παραχώρηση ΔΒΕ στο Εθνικό Απόθεμα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8**ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ ΑΓΡΟΜΙΣΘΩΣΗΣ**

Σήμερα την ..... στ..... οι υπογράφοντες το συμφωνητικό αυτό αφενός ..... του ....., κάτοικος..... οδός..... αρ.....

Α.Φ.Μ.....Δ.Ο.Υ..... και αφετέρου ο.....του....., επαγγέλματος..... κάτοικος..... οδός..... ΑΔΤ.....

Α.Φ.Μ .....Δ.Ο.Υ..... συμφώνησαν από κοινού και αποδέχτηκαν τα εξής:

1. ΜΙΣΘΙΟ. Ο πρώτος συμβαλλόμενος ("εκμισθωτής") έχει στην αποκλειστική κυριότητα, νομή και κατοχή του τους κάτωθι αγρούς:

ΝΟΜΟΣ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΑΤΑΚ	ΕΚΤΑΣΗ (στρεμ)	ΕΙΔΟΣ ΚΑΛ/ΓΕΙΑΣ ΗΣΙΑ/ ΠΟΠΟΥΛΥΕΤΗΣ / ΝΔΡΩΝΑΣ)

Ο εκμισθωτής εκμισθώνει με το παρόν συμφωνητικό στο μισθωτή τους παραπάνω αγρούς, με τους εξής όρους και συμφωνίες που είναι όλοι ουσιώδεις:

2. ΔΙΑΡΚΕΙΑ. Η διάρκεια της παρούσας μίσθωσης ορίζεται,

Αρχίζει την....., και λήγει την .....

3. ΜΙΣΘΩΜΑ. Το ετήσιο μίσθωμα ορίζεται σε ευρώ €.....

4. ΧΡΗΣΗ. Ο μίσθιος αγρός θα χρησιμοποιηθεί για αποκλειστικά για αγροτική καλλιέργεια. Απαγορεύεται απόλυτα οποιαδήποτε μετατροπή της χρήση ή του τρόπου εκμετάλλευσης του μισθίου, η ολική ή μερική υπομίσθωσή του, ή η με οποιοδήποτε τρόπο, με ή χωρίς αντάλλαγμα παραχώρηση της χρήσης του μισθίου σε τρίτους καθώς και η πρόσληψη συνεταιίρου, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του εκμισθωτή.

5. ΚΑΛΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΙΟΥ. Ο μισθωτής υποχρεούται να κάνει καλή χρήση του μισθίου, να το εκμεταλλεύεται με επιμέλεια και σύμφωνα με τον προορισμό του και να το διατηρεί κατάλληλο για τη συμφωνημένη χρήση, κάνοντας με αποκλειστική δαπάνη και επιμέλειά του κάθε είδους τακτικές ή έκτακτες επισκευές ή βελτιώσεις, διαφορετικά, ευθύνεται για αποζημίωση για τις φθορές και τις βλάβες που προξενήθηκαν σ' αυτό.

Το παρόν μισθωτήριο διαβάστηκε και έγινε αποδεκτό από τούς συμβαλλομένους, υπογράφη από αυτούς και ο καθένας έλαβε από ένα όμοιο αντίτυπο.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ**Ο ΕΚΜΙΣΘΩΤΗΣ****Ο ΜΙΣΘΩΤΗΣ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9– ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΦΥΤΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΟΣΔΕ 2017

ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ
1	ΣΚΛΗΡΟΣ ΣΙΤΟΣ	✓
2	ΜΑΛΑΚΟΣ ΣΙΤΟΣ-ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	✓
3.1	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	✓
3.2	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ	✓
4	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	✓
6	ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ	✓
7	ΡΥΖΙ	✓
8	ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	✓
9	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	✓
10	ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ	✓
11	ΟΣΠΡΙΑ ΒΡΩΣΙΜΑ	✓
12	ΒΑΜΒΑΚΙ	✓
13	ΛΙΝΟΣ ΜΗ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	✓
14	ΛΙΝΟΣ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	✓
15	ΕΛΑΙΩΝΕΣ	✓
16	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	✓
17	ΚΑΠΝΟΣ	✓
18	ΤΟΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ	✓
19	ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	✓
20.2	ΡΟΔΑΚΙΝΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	✓
21	ΑΚΡΟΔΡΥΑ (ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ)	✓
24	ΓΕΩΜΗΛΑ	✓
25	ΣΠΟΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ	✓
28	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΑΦΙΔΑΣ	✓
29	ΜΠΑΝΑΝΕΣ	✓
36.2	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	✓
36.3	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	✓
37	ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	✓
38	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	✓
39	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	✓
40	ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	✓
41	ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	✓
42	ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΌΧΙ
45.1	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	✓
45.2	ΛΟΙΠΕΣ ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	✓
45.3	ΦΥΤΩΡΙΑ	✓
47	ΧΩΡΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ	✓
48	ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	ΌΧΙ
49	ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	ΌΧΙ
66	ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	✓
67	ΜΗΛΟΕΙΔΗ	✓
68	ΣΠΑΡΡΑΓΓΙΑ	✓
69	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ	✓

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10– ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΕΙΔΩΝ

Είδος Καλλιέργειας	Καλλιεργητική Περίοδος (έναρξη - λήξη)
Ελιά	1 Ιαν. - 31 Δεκ.
Εσπεριδοειδή	1 Μαρτ. – 15 Νοεμ.
Πορτοκάλια Merlin	1 Ιαν. - 30 Νοεμβ.
Πορτοκάλια Valencia	1 Ιουν. - 1 Μαρτ.
Μηλιά	1 Φεβ. - 31 Οκτ.
Αχλαδιά	1 Φεβρ. – 31 Ιουλ.
Ροδιά	15 Φεβρ. - 10 Σεπτ.
Κερασιά	15 Νοέμβ. - 30 Ιουν.
Ροδακινιά	1 Οκτ. - 30 Ιουν.
Βερικοκιά	1 Οκτ. - 30 Ιουν.
Αμυγδαλιά	1 Φεβρ. – 31 Αυγ.
Φυστικιά	1 Φεβρ. – 31 Ιουλ.
Καρυδιά	1 Φεβ. - 30 Σεπτ.
Φουντουκιά	1 Σεπτ. – 31 Αυγ.
Καστανιά	1 Φεβ. - 31 Οκτ.
Συκιά	15 Φεβρ. - 30 Σεπτ.
Μπανάνα	1 Μαρτ. - 15 Νοεμβρ.
Αβοκάντο	1 Ιαν. - 31 Δεκ.
Μαστίχα Σχίνου	1 Ιαν. - 31 Δεκεμ.
Ακτινίδια	1 Ιαν. - 31 Οκτ.
Βατόμουρα	15 Φεβ. - 30 Σεπτ.
Αμπέλια	1 Ιαν. - 31 Οκτ.
Σκληρό Σιτάρι	1 Νοεμ. – 31 Ιουλ.
Μαλακό Σιτάρι	1 Νοεμ. – 31 Ιουλ.
Σίκαλη	1 Νοεμ. – 31 Ιουλ.
Τριτικάλε	1 Νοεμ. – 31 Ιουλ.
Κριθάρι	1 Νοεμ. – 31 Ιουλ.
Βρώμη	1 Νοεμ. – 31 Ιουλ.
Καλαμπόκι	1 Απρ. - 31 Οκτ.
Τριφύλλι	1 Απρ. 30 Ιουν.
Μηδική	1 Φεβρ. – 31 Οκτ.
Βίκος Σανός	1 Φεβ. - 31 Μαΐου
Βίκος Καρπός	1 Φεβ. - 30 Ιουν.
Μπιζέλι Σανό	15 Οκτ. – 31 Μαΐου
Μπιζέλι Καρπό	15 Οκτ. – 30 Ιουν.
Κουκιά Κτηνοτροφικά	15 Οκτ. 30 Ιουν.
Φθινοπωρινές Καλλιέργειες	1 Σεπτ - 30 Ιουνίου
Εαρινές Καλλιέργειες	1 Απρ. - 31 Αυγ.
Βαμβάκι	1 Απρ. - 31 Οκτ.
Ηλίανθος	15 Μαρτ. - 31 Αυγ.
Πατάτα Εαρινή	1 Ιαν. - 30 Ιουν.
Πατάτα Θερ.	1 Μαρτ. – 31 Οκτ.
Πατάτα Φθιν.	1 Ιούλ. - 30 Νοέμ.
Κηπευτικά Θερμοκηπίου	1 Ιαν. - 31 Δεκεμ.
Τομάτα	1 Μαρτ. – 30 Σεπτ.
Αγγούρια	1 Μαρτ. – 30 Σεπτ.

Κολοκύθια	1 Μαρτ. – 30 Σεπτ.
Μελιτζάνες	1 Μαρτ. – 30 Σεπτ.
Πιπεριά	1 Μαρτ. – 30 Σεπτ.
Μπάμια	1 Μαρτ. – 31 Αυγ.
Φασόλια Ξερά	1 Μαρτ. – 30 Σεπτ.
Φασολάκια	1 Μαρτ. – 31 Ιουλ.
Κρεμμύδι	1 Νοέμ. – 30 Ιουν. και 1 Φεβ. - 31 Αυγ.
Πράσσα	1 Ιούν. - 31 Οκτ.
Ραδίκια-Αντίδια	1 Αυγ. - 30 Ιούν.
Σπανάκι	1 Ιούλ. - 30 Μαΐου
Άνιθος	1 Σεπτ. - 30 Μαΐου
Σέλινο	1 Αυγ. - 30 Μαρτ.
Λάχανο	1 Σεπτ. - 31 Μαΐου
Κουνουπίδι	1 Ιούλ. - 30 Νοέμ.
Καρότο	1 Ιαν. - 31 Δεκεμ.
Πατζάρια	1 Αυγ. - 30 Νοέμ.
Αρακάς	15 Ιαν. - 30 Ιουν.
Ρεβύθια	1 Μαρτ. – 15 Ιούλ.
Φακές	15 Οκτ. - 30 Ιούν.
Μποστανικά	1 Μαρτ. – 30 Ιούλ.
Υπόλοιπα Υπαίθρια, Θερινά Κηπευτικά	1 Μαρτ. - 30 Νοέμβ.
Υπόλοιπα Υπαίθρια, Χειμερινά Κηπευτικά	1 Σεπτ. – 31 Μαΐου
Καπνός	1 Μαρτ. – 15 Ιουν.
Αρωματικά - Φαρμακευτικά	1 Μαρτ. - 30 Οκτ.